

ఆగస్టు 2006

Rs. 13 /-

చందమామ

60 సంవత్సరాలుగా విజ్ఞాన వినోదాలు విరజిముతాన్న విశిష్ట పత్రిక!

NOW AVAILABLE AT ALL LEADING BOOK SHOPS

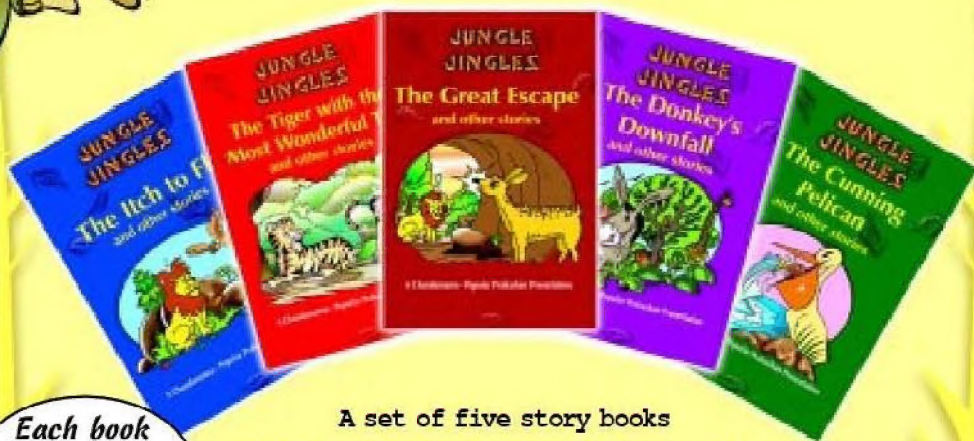
Hiya! What has hit the animal world?

Listen hard and look keenly.

Do you hear the jingle of the jungle?

JUNGLE JINGLES

Each book
priced Rs.35/-
only

A set of five story books
with the whackiest and most interesting
collection of animal stories ever written -
for Rs.175/- only

CHANDAMAMA

**Popular
prakashan**

**FOR FURTHER ENQUIRIES CONTACT :
CHANDAMAMA INDIA LTD., 82, DEFENCE OFFICERS COLONY,
CHENNAI - 600 097.**

సమైక్య భారతదేశం

“పాకముత్యమే మన బలం; మనల్ని ఎవరూ విడదీయలేరు. మన మందరం ఒక్క ప్రజగా నిలబడదాం. వీరు (ఉగ్రవాదులు) మన శాంతిభద్రతలకూ, సంపదలకూ విఘాతం కలిగించడానికి ప్రయత్నించడం ఇది తొలిసారి కాదు. భారతదేశాన్ని ఎవరూ మోకరిల్లేలా చేయజాలరనీ, భారతీయులైన మనమందరం సమైక్యంగా నిలబడగలమనీ ఈ శక్తులకు తెలియదు.”

డా. ముస్సోహన్ సింగ్

భారత ప్రధాని

పు నవు నందరం పు నప్రిధానపు న్రికి బాసిటగా నిలబడి, ఆయ న పూ టలు పు న సింకల్పాన్ని పు రింత బలోపతం చేశాయ ని ప్రిపించానికి చాటా దాం.

పు నబెల్తోనూ , శ్రీనగర్లోనూ ఉగ్రవాదు ల వరు సి బాంబు ల తాకిడికి ప్రాణాలు కోల్పోల్లు నవారి కుటుంబాలకు చందమామ ప్రిగాధ సొన్న భూ తిని తెలియ చేస్తాంది. తీవ్రగాయా లు తగిలినప్పటికీ, దేశానికి వ్యతిరేకుగా విసిరిన సివాలు ను ఎదు ర్కోవడంలో అప్రితిహతమైన ధైర్యాన్ని ప్రదర్శించిన ధీరులకు తోడుగా ఉన్నావు ంటూ చాటిచెబుతోంది.

చందమామ

సంపుటి: 59

అక్టో 2006

సంచిక: 8

ఈ నెల విశేషాలు

ఈ సంచికలో...

- * పాఠకుల తేఖడులు ...06
- * రుచిరాజు ...07
- * సమయజ్ఞత ...11
- * రాకాసిలోయ - 12 ...13
- * భారత దర్శిని ...25
- * చందమామ కబుర్లు ...28
- * సోహితీ కదంబం ...34
- * వింతకుల ...36
- * క్షిప్ర ఉరితాడు! ...40
- * సీతారామయ్యగారి పనివాడు ...41
- * చందమామ క్విజ్ - 7 ...45
- * విచిత్రమైన జాతకం ...46
- * చెప్పుకుంటే దేవుడు ...55
- * అజేయుడు గొరుడుడు!-7 ...59
- * మన సాంస్కృతిక ఉత్సవాలు : రష్యాబంధన్ ...63
- * విజ్ఞానం ... చిన్ దం ... వికాసం 64
- * ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ ...66

అహంకారి పండితుడు
(భే.క) ... 19

న్యాయమైన శిక్ష!
... 26

వృత్తులోయను
వెతుక్కుంటూ ... 29

రామాయణం
(అయోధ్యాకాండ-3)
... 49

SUBSCRIPTION

For USA and Canada
Single copy \$2
Annual subscription \$20

Remittances in favour of
Chandmama India Ltd.
to

Subscription Division
CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony
Ekkatuthangal,
Chennai - 600 097

E-mail :
subscription@chandamama.org

చందా

ఎల్లు రెచ్చెల్లు చందా అన్వేషణకు సిద్ధులై సంచికలు త్రా : 900
ఇండియాలో బుక్ షాపుల ద్వారా రూ. 150.00

చందా డబ్బు డిమాండ్ డ్రాఫ్టు ద్వారాగానీ, ఫస్ట్ క్లాస్ డిమాండ్ ద్వారాగానీ
'చందమామ' ఇండియా లిమిటెడ్-కురిట పంపించండి.

For booking space in this magazine please contact:

CHENNAI Shivaji : Ph: 044-22313637 / 22347399

Fax: 044-22312447, Mobile: 9841277347

email: advertisements@chandamama.org

DELHI: OBEROI MEDIA SERVICES, Telefax (011) 22424184

Mobile: 98100-72961, email: oberoi@chandamama.org

© The stories, articles and designs contained in this issue are the exclusive property of the Publishers.
Copying or adapting them in any manner/ medium will be dealt with according to law.

వ్యవస్థాపకులు
బి. నాగరెడ్డి - చక్రపాణి

స్వాతంత్ర్యాన్ని పరిరక్షించుకోవలసిన అవసరం!

1947లో స్వతంత్ర భారతదేశం ఆవిర్భవించింది. ఆ సంవత్సరమే వెలువడిన తొలి సింపాడకీయా లలో-ఉప్పుడి ఆలోచన ద్వారా జాతీయ సమ్మెకృతను పెంపొందించడం; ప్రాచీన భారతీయ సాంస్కృతిక వారసత్వాన్ని పీల్చులు గ్రహించేలా చేసి, వారిలో దేశంపట్ల గౌరవాభివృద్ధి నాలు పెంచడం-తన లక్ష్యంగా చందమామ ఉద్ఘాటించింది. కష్టాలన్నిటినో భరించి, పునపేర్లు పొరాడి సాధించిన స్వాతంత్ర్య పరిరక్షణకు యువపౌరులు బద్ధకంకలు కావాలని వ్యవస్థాపక సింపాడకులు ఆనాడు పేలు మెచ్చారు.

59 సంవత్సరాల తరువాత చందమామ మళ్ళీ యువపౌరులకు-వ్యక్తిగత ప్రయోజనాలను, పుత విశ్వాసాలను పెక్కున బెట్టి, దేశ భవిష్యత్తును గురించి ఆలోచించాలని, బాధ్యతాయుతమైన పోరులు గానపు కోవాలనీ విజ్ఞప్తి చేస్తోంది. దేశ అభివృద్ధి అంటే కేవలం సగరాల బాహ్య అభివృద్ధి మాత్రమే కాదు. అంతర్గత సామర్థ్యం, శాంతి-ప్రగతికి కొలువూ నాలు కావాలి.

గణాంకాల ప్రకారం-పునదేశ జనాభాలో 35 శాతం పుంది 15 సంవత్సరాలకు లోబడినవారే. పురో 10 నుంచి 15 శాతం పుంది 15-19 సంవత్సరాల ప్రాయం లోని యువత యువకులు. ఈ యువశక్తి సమృద్ధి జాతీయ గృతలను రూపొందించడానికి పాటు పడాలి. సమభారత నిర్మాణానికి ఈ యువత గనకపై ను కున్నట్లు తెలుపునదేశం తక్కిన వర్ణనా నదేశాలకు పూర్ణదర్శి కాగలదు. అప్పడే పునం-తపు జీవితాలను త్యాగం చేసి పునపేర్లు సాధించి పేట్టిన స్వాతంత్ర్యానికి సార్థకత సమృద్ధి కుచ్చినవారపు మతాం!

సంపాదకుడు : విశ్వం

Visit us at : <http://www.chandamama.org>

పాఠకుల లేఖలు

నా చిన్నతను నుంచి నేను చందమామ అభిమానిని. అంటే నీ వూరే 40 ఏళ్ళనుంచి. చందమామకు కథలు పంపాలని ఎప్పటినుంచో కోరిక. ప్రధానోపాధ్యాయునిగా ఉద్యోగ విరమణ అయ్యాక ఇప్పింపు తీరిక దొరికింది. ఫోటోవాఖ్యల పాటీలో నాకు బహిష్కరణ ఇచ్చి, నా ఉత్సాహాన్ని రెట్టింపు చేశారు. చందమామలో అన్ని శీర్షికలూ నాకు ఇష్టమే. ఇప్పింపు వూరే నవరాళ్ళతో చందమామ చదివెంపి జేస్తున్నాను. పీల్లల, పేర్లల అభిమాన పత్రిక ఈ చందమామ. చందమామ ఇంకా ఇంకా అభివృద్ధి చెందాలని ఆకాంక్షిస్తూ.

- కోడుగంటి విజయలక్ష్మి, హైదరాబాద్

నా వయస్సు 76 సం.లు. చందమామ ప్రారంభ సంచికనుంచి ఈ రోజువరకు చదివి ఆనందిస్తున్నాను. ఈ పత్రికను బాలల కోసం ప్రేమగా రెడ్డిగార్లు, చక్రపాణిగార్లు పేట్టారంటే ఎవ్వరూ ఒప్పకోరు. కారణం ఆబాలగోపాలాన్ని పుట్టించేస్తున్నది. దీనికే పత్రిక సాటిరాదనడంలో అతిశయోక్తిలేదు. 13 భాషల్లో వెలువడే పత్రిక, ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేదు. చక్కటిబహిష్కరణ; చిత్ర, శంకరలాంటి ఆర్టిస్టులు వేసిన చిత్రాలు పుస్తకాలు పూటగత్రులున్నాయి. ఏ కథ చదివినా ఆఖరికి పుస్తకంలో ఎంతటి రీతి, ఆనందం కలుగుతుందో చెప్పలేను. ఫోటోవాఖ్యల పాటీలో నాకు, నాకుటుంబ సభ్యులకు ఎన్నో విషయాలు బహిష్కరణలు లభించాయి. ప్రతిరాష్ట్రపత్రిక అభినందించిన చక్కటి చందమామను నిర్వాహకుని ద్వారా తీర్చిదిద్దుతున్న “ఎశ్వం” గారికి ధన్యవాదాలు.

- బొడ్డుపాటి రాజేంద్రమూర్తి, మచిలీపట్నం

అత్యంత స్థూల కలిగిన చందమామ, మా పత్రిక. 15 చేయిటలో తప్పి లేదు. నెలాఖరు కాబోతుంటే పత్రిక కోసం నిఘావేసి, కొనే పుస్తకం కలిగిన పాఠకుణ్ణి నేను. చందమామ అంటే ఇష్టం. పుస్తక చిత్రాలు ఒక్కొక్కసారి బలంగా ఉంటున్నాయి. సింహాసనం సింహాసనం ప్రతిపాదన బాగుంటుంది. కొన్ని వర్షాల పేర్ల కథలు గా ప్రచురిస్తున్నారే. జానపద కథల చిత్రాలు ఎందుకనో పుస్తకం వేస్తున్నారే. చందమామ క్వీజ్ అత్యంత ఆకర్షణీయం. ఫోటోవాఖ్యల పాటీకి నూతన వరద తేవాలి. 68 బుజ్జీల నుంచి వందబుజ్జీల చందమామ చూడగలగాలి. చాస్తురామచంద్ర, నెల్లూరు

రుచిరాజు

నుదివరం జమ్మిందార భవానంలో రుచిర పుష్పమంటలు చేయడంలో పుసల తిమ్మరాజు సాటిలేని వాడనిబరు. దివాణంలో చాలా సింపత్తురాలు ప్రిధాన వంటవాడు గా పిని చేసిన పుసల తిమ్మరాజు వ ధాప్యం పేబుడ డంతో, భార్యతో కలిసి తన స్వగ్రామమైన స్రి బృన్నుబటకు చేరు కున్నాడు.

అక్కడ జీవితం ప్రిశాంతంగా సాగిపాత్ర న్నది గాని, అతడు భోజనానికి కూర్చున్న ప్రితి ఒక్కసారీ, భార్య చేసిన వంటకాలలో ఉప్పి చాలలేదనీ, కారం ఎక్కువయిందనీ, సిరిగ్గా ఉడకలేదనీ ఏదో ఒక వంక పేట్టేవాడు. దాన్ని వాళ్ళ పిదేళ్ళ పు నవడు తిమ్మరాజు శ్రద్ధగా గవు నిస్త్రిందేవాడు. కొన్నాళ్ళకు పుసల తిమ్మరాజు కాలం చేశాడు. ఇప్పిడు ఇంట్లో ఉన్నది పుసల తిమ్మరాజు భార్య, పు నవడు తిమ్మరాజు పూత్రువు. కూరలో ఏపూత్రం ఉప్పి తగ్గినా, “ఏపిటి నాన్నపూ, ఇలా చప్పిగా వండామో నోట్లో పేట్టలేకుండా

ఉన్నాను,” అని విన్ను కున్నేవాడు తిమ్మరాజు. వాడిది అంతా తాత పాలిక అని లోలోపిల నమ్మకునేది నాయ నమ్మ, తల్లిదండ్రులు లేని బిడ్డగదా అని వాడు అడిగిందల్లా ప్రిట ప్రిట కూర్చు చిగా చేసీ పేట్టేది. దాంతో తిమ్మ రాజు తిండి తినడానికి తప్పి, మరెందు కూ పినికి రాకుండా తయారయ్యాడు. ఎదుట ఎవరూ అనకపాలు నా, వాట గా డొళ్ళోవాళ్ళం దరూ అతణ్ణి, ‘తిండికి తిమ్మరాజు, పినికి పాతరాజు’ అని చెప్పుకుని నవ్వుకునేవారు.

ఇలా ఉండగా తిమ్మరాజుకు పేళ్ళయింది. అతడు కొద్దిపాటి అస్తీపిరుడు కావడంతో నందివరానికి చెందిన ఒక్కైతు తన కూతురు శారదనిచ్చి చేశాడు. పేళ్ళిరోజు భోజనాన్ని నానారకాలు గా వంకలు పేట్టాడు తిమ్మరాజు. అల్లుడి తిండిపిట్టేకి సింతోషించి, కొరినట్టు వండించి పేట్టాడు పూపు గారు.

రెండువారాలు గడిచాక భార్యను కాపిటానికి తెచ్చుకోవడానికి తిమ్మరాజు అత్తగారిం

టికి వెళ్ళాడు. అందరూ భోజనాలకు కూర్చున్నారు. అన్నీ వడ్డించారు.

“ఇదేమిటి వంకాయ కూర? ఇంపు లో కాస్త అల్లం, పచ్చిమిరప దంచి వెయ్యాలింది. ఈ పిరవూ న్నంలో పిచ్చుకర్పూరం మేస్తూ ఆరుచేవేరు. అయ్యో, ఈ గారెలేమిటి ఇంత గట్టిగా ఇలా చెక్కముక్కల్లా ఉన్నాయి? పప్పు సిరిగ్గా నాననట్టు లేదు,” అంటూ తిమ్మరాజు తన పాకాస్త్ర ప్రావీణ్యం వెలగబెట్టాడు.

అందరూ కొత్తల్లాడికి సిర్ది చెప్పారు. అయితే, అతడి భార్య శారదకు పూత్రం ఈ పిద్ధతి నచ్చలేదు. వక్షంగా ఊర్చుకున్నది. ఆనాటి రాత్రి శారద తెచ్చిన పొలస్తూర్చి చూసి, “ఈ పొలల్లో కాస్తా ఏలకుల పోడి, బాదం పలుకులు, చిటికెడు కుంకుమపువ్వు కలిపి ఉంటే అమోఘంగా ఉండేది. ఏవుం

టావూ” అన్నాడు తిమ్మరాజు. శారదకు చిమ్మన కోపం వచ్చినా తమల్ని ఎప్పుడు కుని, “వీ కుర్చులు బాగా తెలుసుకుంటావు. అలాగే మంటచేయడం కూడా మచ్చా?” అని అడిగింది.

“వండడం రాదు గానీ, రుచులు చెప్పడం వచ్చు,” అన్నాడు తిమ్మరాజు దర్పంగా.

“ఇదిగాక వీ కు ఏ ఏ విద్యలు వచ్చు?” అని అడిగింది శారద.

“భలేదానివే! కోటి విద్యలు కూటి కొరకే అని వినలేదూ. కూటికి లోట్లు లేనప్పిదు విద్యలు నేర్వవలసిన ఖర్మవు నకేమిటి?” అని ఎదురు ప్రశ్నవేశాడు తిమ్మరాజు.

పిరిస్థితి అర్థమైన శారద, తల్లితో చెప్పుకుని బాధపడింది. భర్తను నెమ్మదిగా, మంచిగా దారికి తెచ్చుకోవాలని తల్లి బుద్ధిచెప్పాక, శారద భర్తతో నీ బుద్ధులుటకు కామితానికి బయల్ పడేంది.

పై టకోరకుంపిండిమంట చేసి కుని తినుడు తప్పి, అత్తవారింట్లో పురి దేనివీ దా ఆసిక్తి లేదని త్వరలోనే గ్రహించిన శారద, ఆసింగ తిని తిమ్మరాజు నాయ నవ్వుతో ఒకనాడు నెమ్మదిగా ప్రస్తావించింది.

“అమ్మో, శారదా, నేను చేయ న్న ? వాడికి చిన్నప్పిడే తల్లిదండ్రులు పొయ్యారు. ఆ తరవాత ఈ ఊళ్ళో వాడి పు సమూలు ఉన్నంత వరకు, తిమ్మరాజు అతనికి భయపడి బుద్ధిగా చదువుకుంటూ ఉండేవాడు. వ్యాపార నిపుణ్డం అతడు దూర ప్రాంతానికి వెళ్ళిపోయాడు. ఆ తరవాత అడిగే వాళ్ళ లోక, వాడు ఇలా తయారయ్యాడు,” అని వాపోయింది నాయ నవ్వు.

ఒకనాటి రాత్రి భోజన సమయంలో శారద భర్తకు వడ్డిస్తూ, “కూర్చుని తింటే కొండలైనా కరిగి పోతాయంటారు. ఎన్నాళ్ళిలా ఉన్నది భర్త పెట్టుకుంటారు? ఏదైనా పనిచేయండి. కాస్త కాల్ పింగా కూడా ఉంటుంది,” అన్నది.

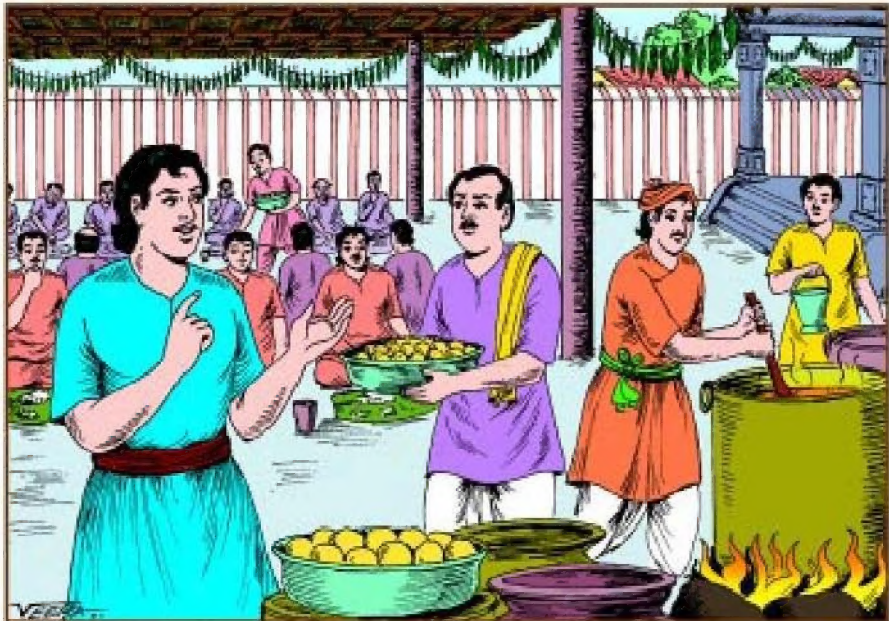
తిమ్మరాజు సుష్టిగా భోజనం ముగించి, “నాకేమీ రాదు. నన్నవరు చేర్చుకుంటారు? పనిచేసేవాళ్ళుంటే అలాగే చేరతాలే,” అంటూ లేచివెళ్ళి చేతులు కడుక్కున్నాడు విస్తరితంగా. ఆపూ త్రం ఒప్పికున్నాడత చాలన కున్నది శారద.

ఇంతలో శారద పుట్టిన ఊరైన నంది వరంలో శ్రీరావు నవవి ఉత్సవాలు, అన్న సిపూ రాధనలు జరుగుతున్నాయని కూతురునూ, అల్లుణ్ణి పిలిచారు. భార్యాభర్తలిద్దరూ

బయట దేరారు. ఆ ఉత్సవాలు నందివరం జమ్మిందార సత్యరాజు ఆధ్వర్యంలో జరుగుతున్నాయి.

అలవాటుగా అన్న సంతర్పణలో కూడా వంటకాలకు వంకలు పేట్టనారంభించాడు తిమ్మరాజు: “ఈ పూర్ణం బూరెలు తీపి తక్కువగా ఉన్నాయి. పిరిహోరలో ఇంగువ పొహిపు రింత తగిల్చి, నాలుగు గ్రాళ్ళు పువ్వులుంచేది. అయ్యో! లడ్డూల్లో జీడి పిప్పిపిలుకులు పురిచారా ఏం? ఈ ఎండా కాలంలో దోరపు విడికాయతో రసం క్కా బాషాడేది.”

ఈ వ్యాఖ్యలు అనోటా అనోటా జమ్మిందార దాకా చేరాయి. “రుచులకు ప్రీసీద్ది గాంచిన నందివరం జమ్మిందార అతిథ్యానికి ఈనాటి వరకు వంకలు పేట్టిన వాళ్ళవరూ

లేర్ . ఎవరీ తెగ వరి?" అని ఉరివూ డు జవ్వి ందార్ .

“దొరవార్ “వ్వి ంచాలి! తవు రడిగిన ఆ వక్షి వూ అల్లుడు తివ్వురాజు. వంటలో నలవు హారాజుకు సాటి. ర్వు చు లు , పొకాల్లు అతనికి తెలిసినట్టు మరెవ్వరికీ తెలియదు. తన విద్యను ఆదరించే ప్రిభు మల్లు కరువై, ఇలా ఉన్నాడేగాని, అవకాశం దొరికితే తన ప్రావీణ్యం వూ పిగలవాడే!” అన్నాడు జవ్వి ం దార్ తో శారద తండ్రి భయం భయంగా.

“తివ్వురాజు? వ్వి సొల తివ్వురాజుతాల్లా కు వాడు కావు కదా?” అని అడిగాడు జవ్వి ం దార్ . “సొత్తు ఆయన గారి వు నవడే ప్రిభూ!” అన్నాడు శారద తండ్రి.

“అలా అయితే, మరీమంచిది! వెంటనే వూ దివాణంలో ప్రిధాన వంటవాడిగా నియ వ్వి ంచు కుంటాం. అతడి పాకశాస్త్ర ప్రావీణ్యాన్ని పిరీస్తాం,” అన్నాడు జవ్వి ందార్ .

విషయం విన్న తివ్వురాజు హాళిపాల్పాడు .

“వ్వి నాన్న ఎంతపినిచేశాడు ! నాకు మకల్లు పేట్టడం తెలు సు గాని, వంటలు చేయడం రాదు . ఇక జన్మలో మకల్లు పేట్టను . వండింది

తినీ తిర్ర గ్గు తాను . రాత్రికి రాత్రే, ఊర్ వదిలి పారిపాదాం,” అని తివ్వురాజు భార్యతో లబలబలాడాడు .

“అనవసరంగా బెంటేలు పిడకండి. వ్వి పిదవి ప్రధానవంటవాడు. చెప్పి చేయిం చాల్సిందే తప్పి, చేయ్ ల్సింది పేడ్దగా ఉండదు . అన్న భవవు న్నవంటవాళ్ళ పిదవుంది దాకా వ్వి కింద ఉంటార్ . ఏ ఏ దిన్ను లు , ఏ ఏ ప్రివూణాల్లో వేయాలో చెప్పి చేయించండి చాల్లు . కావాలంటే, వంటలకు నింబంధిం చిన వివరాలన్నీ నేను మీకు చెబుతాను,” అని భర్తకు సర్ది చెప్పి ఒప్పించింది శారద.

వు ర్వు నాడే దివాణానికి వెళ్ళిన తివ్వురాజు, భార్య సొ చనలన్ను తు .చ. తప్పికుండా పాటిస్తూ, కొద్ది రోజుల్లోనే వుంచి వంట వాడు గా జవ్వి ందార్ అభివూ నానికి పాత్ర డ య్యాడు . జవ్వి ందార్ అతనికి ‘ర్వు చిరాజు’ అని బిర్లు డు నిచ్చి సిన్మానించాడు !

భర్తలో వచ్చిన వుంచి వూర్పకూ, లభిం చిన గౌరవానికి శారద పరమానుడు చెందింది. ఆమె తల్లిదండ్రు లు , తివ్వురాజు నాయ న్ను కూడా ఎంతో సంతోషించార్ .

సమయజ్ఞత

కౌశ్మీరదేశాన్ని విక్రమసునత పరిపాలిస్తున్న కాలం అది. ఒకనాడు విక్రమసునత కొలుమా తీర్చి పిండితగోష్ఠి నిర్వహిస్తున్నాడు. ఆ సమయంలో ఘోరార్థదేశం నుంచి వచ్చిన ఒక పిండితుడు, తాను సింహ తండ్రి రచించిన ఒక శ్లోకాన్ని వినిపించాడు. అది సమయ జ్ఞత ప్రాచీన భాషాన్ని చాటి చెప్పే శ్లోకం.

“ఎప్పుడు, ఏ పని చేయాలి తెలుసుకుని చేస్తే, ఆ పనులు నెరవేరుతాయి. అలా కాక, అప్పుడు తప్పి చేసే సమయాల వ్యర్థమైతాయి,” అని ఆ పిండితుడు రచించిన శ్లోక భావం. రాజు ఆ శ్లోకం విని చాలా ఆనందించాడు. పిండితుడికి ఘనంగా బహుమానం కూడా ఇచ్చాడు. ఆ తర్వాత అప్పుడు సమయ జ్ఞత శింశు ఒక ప్రశ్నవేశాడు: “ఏ పని అల్ప సమయాలలో పూర్తి అవుతుంది అని తెలుసుకోవడం ఎలా?”

సమయంలో మున్న జ్యోతిషి పిండితుడు లేచి, గ్రహగతులను బట్టి తెలుసుకుంది అన్నాడు.

పురోహిత పిండితుడు లేచి, అనుభవంగల పేదలను అడిగితే తెలుసుకుంది అన్నాడు. సమయంలో తక్కిన పిండితులు కూడా, ఎవరికి తోచిన అభిప్రాయాలు వారు చెప్పారు.

పిండితులు చెప్పిన ఏ ఒక్క సమయం కూడా, విక్రమసునత డికి సంతోషం కలిగి లేదు. ఆయన పిండితులతో, “దీనిని గురించి తీరికగా పురోహిత ఆలోచిద్దాం,” అని, సమయం ఆ రోజుకు వుండిపోయింది.

కొంతకాలం గడిచింది. విక్రమసునత ఒకనాడు పురోహిత కలిసి ఒక అడవిలోకి వెళ్ళాడు. అలా కొంత దూరం పోగా, అందమైన అశ్రుం ఒకటి కనిపించింది. దానికి సమయంలో ఒక సాధు ముఖాన్ని తవ్వకం చేసి కనిపించాడు. రాజు, ఆయన దగ్గరకు వెళ్ళి నమస్కరించాడు.

“పురోహిత భావా! తమిస్సంపన్నులైనవారే, నాకు కలిగిన ఒక సందేహాన్ని తీర్చాలి,” అన్నాడు రాజు సాధు ముఖా.

సాధు మాతల ఎత్తి, రాజుకేసీ ఒక్కడం చూసీ, ఒక చిర నమ్మానవ్వి తన పిని తాన చ్చేసి కోసాగాడు .

అప్పిపు రాజు వినయంగా, “వు రేవ్వి లేదు . సమయమెరిగి పని చెయ్యాలంటారు గదా! ఆసివు యా న్నితెలు సు కోవడు ఎలాగు ? అదీ నా సిందేహిం,” అన్నాడు .

సాధు మ్మా రాజుకేసీ వు రొకసారి చూసీ, వు రొకనమ్మానవ్వాడు . సాధు ముదో దీలో మ్మాడని భావించిన విక్రవులును థు అక్కడి నుంచి తిరిగి రాజభవనానికి వచ్చేశాడు .

ఆవు ర్నాడు పేద్దవాన కురిసింది. విక్రవు లును థు , ఆశ్రమానికి వెళదామనుకుని వెళ్ళ లేకపోయాడు . ఆవు రు సిటి రోజు వాతా వరణం చల్లగా, ప్రిశాంతంగా మది. ఈసారి రాజు ఒక్కడే బయలు దేరి, అడవిలోని ఆశ్ర వానికిచ్చే కున్నాడు . ఆసివు యం లోసాధు మా తాన తవ్విననేలను చదును చేసి, మొక్కలు నాటు తున్నాడు .

విక్రవులును థు , ఆయన దగ్గరకు వెళ్ళి న్నుస్కరించి, “స్వావ్వి ! ఈసార్లు నా తవు ర

నా ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పకోరుతున్నాను. లోగడవచ్చియున్నావు తవు రిని, ఏ పిని ఎప్పిపు చెయ్యాలో ఎలా తెలు స్సింది? అని అడి గాను ,” అన్నాడు .

సాధు మాతన పిని తన్ను చేసి కుంటూ , రాజుమై హింలోకి చూసీ, “వు హారాజా! వ్వి ప్రిశ్నకు సివూ ధానంమై న్ననే ఇచ్చాను . ఐతే, వ్వి రు గ్రిహించలేదు ,” అన్నాడు .

“అలాగా, స్వావ్వి ! కాస్త వివరంగా చెప్పండి,” అన్నాడు విక్రవులును థు .

“ఇదీ, ఆ వివరం!” అంటూ సాధు మా తన పినిలో ము నిగిపొయాడు .

సాధు మాతూటల ద్వారా, ప్రివర్తన ద్వారా, విక్రవులును డికి అప్పిపు స్ఫిరించింది: సివు యం వచ్చిందా లేదా అని అలోచిస్తూ కూర్చోకుండా, చేయాలను కున్న పినిని మొదలుపెడితే, సాధువుకు మొక్కలు నాటేం థు కు వర్షం తోడల్లు నట్లుగా, చూపినికి కాలం కలిసీ వస్తుంది, అన్న య భార్థం!

సాధు మాత నమస్కరించి తృప్తిగా వెనుదిరి గాడు విక్రవులును థు .

రాక్షసిలోయ

12

[ప్రియ యృ మకులావేషాలు పూర్తిచేసేందుకు కేశముత్యం, జయపుల్ల నెళ్ళులుంచుకుని, కావాలా భటులను కట్టిపెడనే బ్రహ్మాదండి పూరితికుడు గ్రహలో దావుకున్న బంగారం దొంగిలించారు. అదే సమయంలో అక్కడ రాజధాని నగరంలో గాఢసిద్ధలో ఉన్న బ్రహ్మాదండి కేకలుపెట్టతూ గది నుంచి బయటికి పరిగెత్తాడు. అతణ్ణి కావాలాభటు అడ్డుకుని, తోటి భటుల కోసం కేకలుపెట్టాడు. తరువాత-]

గుండెల వీధికి స్టూటిగా గురిచేసేవన్న అంటూ మొదట దారి అడ్డుగించిన భటుడు, ఈటె తిరగవేసి బ్రహ్మాదండి నెత్తిన ఒక్క బావు బాదాడు. ఆదెబ్బకు బ్రహ్మాదండికింద బడి, గిలగిలలాడుతూ, “పుహాభట కేసరీ! నన్ను చంపికు. నిద్రపాతూండగా వెడకల వచ్చింది,” అంటూ బామరు పున్నాడు.

“పారిపోవాలని పూన్చిన్నావా?” అంటూ ఒక భటుడు ఈటెను పైకెత్తాడు. బ్రహ్మాదండి, “అయ్యలారా! నన్ను చంపికుండి. నేను పారిపోవాలని ప్రియత్నం చెయ్యలేదు,” అన్నాడు వణికిపోతూ. “పారిపోయేందుకు ప్రియత్నం చేసేదా? అయితే ఇదంతా ఏమిటి?”

అంటూ మొదట దారి అడ్డుగించిన భటుడు, ఈటె తిరగవేసి బ్రహ్మాదండి నెత్తిన ఒక్క బావు బాదాడు. ఆదెబ్బకు బ్రహ్మాదండికింద బడి, గిలగిలలాడుతూ, “పుహాభట కేసరీ! నన్ను చంపికు. నిద్రపాతూండగా వెడకల వచ్చింది,” అంటూ బామరు పున్నాడు.

భటులు వాణ్ణి మోసుకుపోయి, పుంచం వీధికిగిరవాట వేశారు. బ్రహ్మాదండి పుంచం వీధి దివిడుతూనే, ఆ అదురుకు, ఎగిరికింద నేల మీద వెలికిలాపడి, లేచి ఒక్క ములుపు కుంటూ, “బాబులూ, నన్ను హింసించ

కండి. నా దగావూరి శిష్యుడూ, పురోకథూ కలిసీ, నేను రక్తం ఓడ్చి సింహాన్నించి దావు కున్నడబ్బున దొంగిలిస్తాంటే చూసీ, పుతి చెడితప్పిగా ప్రవర్తించాను,” అన్నాడు.

“ఇందాక, ఏదో పెడ కలవచ్చి, పిరిగెత్తాన న్నామా ఇప్పింతు నీ శిష్యులు, నువ్వు దావు కున్న బంగారం ఎత్తుకుపోతూంటే చూసీ, పుతి చెడిందంటున్నావు? ఏది నిజం?” అని అడిగాడు ఒక కాపిలా భటుడు.

“ఏడు వృత్తి కొండల్లోకి పారిపోయేందుకు ఏదో ఎత్తువేస్తాను. ఏడి అట కట్టించాలంటే, రాజగురు మకోసిం కబురు పింపొల్పిందే,” అన్నాడొక భటుడు.

రాజగురు ముఖం వింటూనే, బ్రహ్మాదండి గడగడా వణికిపోతూ, “నాయనలారా! యోధ భటు భల్లూకాల్లారా! నన్ను కర్ణణించండి. ఆ అర్ధరాత్రంలో వెళ్ళి రాజగురువును నిద్ర

లేపితే, ఆ కోపంలో ఆయన నన్నేవు చేసినా చేయవచ్చు. నా తప్పు వస్తుంది!” అన్నాడు.

కాపిలాభటులు పూరితికుడి గది తలుపు బిగించి, అక్కడ ఇద్దరు కాపిలామాడగా, పూడొవాడు రాజగురు ముదగ్గరకు పోయాడు. రాజగురువు భటుడు చెప్పిందంతా విని, “వుంచిపిని చేశారు. తెల్లవారుతూనే వాణ్ణి రాజగారి దగ్గరకు తీసి కుర్రుండి. మీ నాయకుడితో, కొండల్లోని బ్రహ్మాదండి గ్రహదగ్గర ఏమి జరిగిందో తెలుసు కుర్రున్నానని చెప్పండి,” అన్నాడు.

సూర్యోదయం అయ్యేలోపలే నలుగురు భటులు, బ్రహ్మాదండి పూరితికుడి గుహ దగ్గరకు వెళ్ళి, కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి పిడవేయబడినా తప్ప ఇద్దరు అనుచరుల్ని పూశారు. వాళ్ళ రాత్రి జరిగిన సంగతంతా చెప్పారు.

గ్రహదగ్గరనుంచి భటులు రావనగరుకు తిరిగి వచ్చేసరికి, అక్కడ రాజా, రాజగురు ముఖం దుబ్రహ్మాదండి పూరితికుడు చేతులు కట్టుకుని బడిమన్నాడు. భటులు జరిగిందంతా చెప్పారు. అంతా శ్రద్ధగా విన్న రాజగురు మా “కాపిలా భటుల్ని కాళ్ళూ చేతులు కట్టి గుహలో ప్రవేశించిన వాళ్ళ బందిపొట్లు కాపు. కేశవమతా, జయ పుల్లూ అల్లు మూటారు. పోతే, ఆ మూడోవాడొక్కడే తెలియటం లేదు!” అన్నాడు.

“అసలు పూనవుల రాజగురు పూడావుణీ! వాడు, కేశవమతండ్రి అల్లున వుసిలివాడు! నా పెడకల సంగతి చెప్పాను గదా? అందులో ఆ ముసలి వెధవ కనిపించలేదు. ఏమైతేనేం,

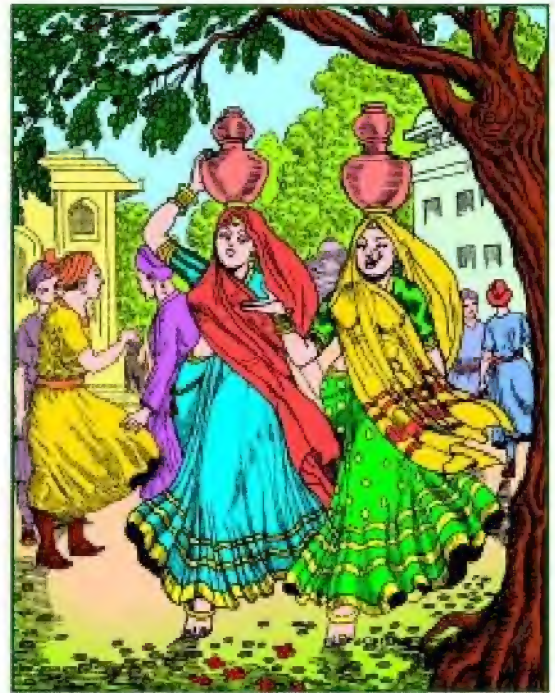
నా నిధి దొంగిలించబడింది,” అంటూ బ్రహ్మ దండి కళ్ళనీళ్ళ పిర్యంతపు యాత్ర.

రాజగృథ మూవూంత్రికుడి కేసీ జాలిగా చూస్తూ, “ఎచారించకు బ్రహ్మదండి! రాకాసీ లోయ లో దొరికే నిధుల్లో నీకూ భాగం మాటుంది. వు నక్కావలసినకేళమత్తు ఇంకా వు నరాజ్య సిరిహిచ్చుల్ని దాటిపాలేదని కూడా తేలిపాల్సింది. వాణ్ణిపిట్టుకునుద్దు కు ప్రియ త్నిద్దాం. కాని, వాడి ప్రియా ఇంకూడా రాకాసీ లోయ కే అని అర్థపు మత్తు న్నుది. దారి ఖర్చుల కోసం నీ బంగారు దొంగిలించాడు . పిపిం,” అన్నాడు రాజగృథ మూ

బ్రహ్మదండి కోపంతో బు సిల్లు కొడు తూ , “వు హారాజా! వు హారాబగృథ శేఖరా! ఇక నాకు అను వు తి ఇష్టించండి. తవు రు మేసీన పిథకం ప్రికారం, నేవు రాకాసీలోయ చేరి, అ దు ప్తి ల్లెళకేళవ జయ వు ల్లుల్ని, కాలభర్తమా డికి బలిచేసి, అక్కడ లభించే ధనరాసి ల్ని తవు వద్దకు పిట్టుకువస్తాను,” అన్నాడు .

రాజగృథ మఅక్కడ నిలబడిమత్తు భట్టు ల్ని వెళ్ళిపొమ్మని చెప్పి, రాజాతో, “వు హారాజా! బ్రహ్మదండి, జితవర్మా, శక్తివర్మల ప్రియా ణా నికి, ఈ సాయం కాలం వు హొర్తుం పేట్టాను . ఎవరికీ ఎలాంటి అను వూ సం కలక్కుండా మూడేండు గ్గన, వు నవేర లవాళ్ళు ఈ సిరికే నగరంలో, అవసిరం అల్లు న వదంతు లు లేవదీసీ మూటారు,” అన్నాడు .

రాజగృథ మఅప్పినట్టు, ఆ నాటి సూ ర్యో దయం వేళకే బ్రహ్మహిత నగరంలో ఒక వదంతి ప్రిచారం కాసాగింది. రాజగృథ మకాలివీ ద ఎప్పిడో ఒక వ్రణం లేచిందనీ, అది ఎన్ని

చికిత్సలకూ లొంగనండు న, వింధ్యారణ్యా లలో దొరికే ఒక ఔషధి కోసం బ్రహ్మదండి వూంత్రికుడు వెళుతున్నాడనీ ప్రిలూ, పురు ప్తి లూ, పిన్నలూ, పెద్దలూ చెప్పుకోసాగారు.

రాకాసీలోయ లో ఏవో నిధు ల కోసం బ్రహ్మ దండివెళ్ళ తు న్నాడని తెలిస్తూ, అతడు ప్రియా ణించవలసినదేశాలరాజులు , అతడికి అటం కాలు కలిగిస్తారని రాజగృథ మూకా వదంతి ప్రిచారంలో పేట్టించాడు . రాజగృథ మసూణ రణకోసం ఏదో ఔషధో, వూ లికో తెచ్చుకు నేండు కు వెళ్ళే మనుష్యుల్ని ఎవరూ ఏమీ చేయ రు సిరి కదా, ప్రియా ణానికి అవసిరం అల్లు న సిహాయం కూడా చేస్తారు .

మొత్తం వీ ద రాజగృథ మశేసీన ఎత్తుగడ పొంది. వు హా దు ప్తివూంత్రికుడసావు మోసిన బ్రహ్మదండి, ఇరవైనాల్గుంటల్లో ఘనమృదుగా అందరిచేతా చెప్పుకోబడ్డాడు.

“అతడెంత గొప్ప వైద్యశాస్త్రనిధి కాకపోతే, రాజగ్రు మతన దీర్ఘవ్యాధిని కుదిర్చేందుకు అతణ్ణి నియమించుకుంటాడు!” అనుకున్నారు ప్రిజలు.

ఆ రోజు సాయంకాలం బ్రహ్మాదండి వూరికి వెళ్లి వింధ్యారణ్యాలకు సాగనంబుండుకు రాజగ్రు ముఖ్యంగా నగర ద్వారం దగ్గరకు వచ్చాడు. ఆయన లోగడే, రాజాస్థానంలో ఉద్యోగాలు చేస్తున్న ఇద్దరు యువకుల్ని-జితవర్మ, శక్తివర్మ-అనే వాళ్ళని బ్రహ్మాదండి వెంట వెళ్ళేందుకు నియమించాడు. వాళ్ళపేని, రాకాసీలోయలో ఒకవేళ నిధిసోపాలు దొరికితే, వాటి నెత్తుకుని బ్రహ్మాదండి పారిపాకుండా పూడటం. కాని, ప్రియంగానో ఎవరైనా అడిగితే మాత్రం, తామిద్దరూ అతడి అంగరక్షకులుగా నియమించబడినట్లు బోధించాలి.

నగరం ప్రవేశించేప్పింపు ఎంతో అవసరం నింపబడిన బ్రహ్మాదండి, నగరం వదిలి పోయేప్పింపు రాజగ్రు ముఖ్యంగా గొప్పగా సిన్యానింపబడ్డాడు.

ఇక్కడ బ్రహ్మాదండి నగరాన్ని వూరికి వెళ్ళి వదిలివెళ్ళే సమయంలో, అక్కడ అడవి వుధ్య దాగివచ్చు కేశవమూ, జయపుల్ల కూడా వింధ్యారణ్యాలకు వెళ్ళేందుకు తయారవుతున్నారు. కేశవమూ తండ్రి కొని తెచ్చిన ధర్మిలు ధరించటంతో వాళ్ళిద్దరూ ‘తియ్య పకుల్లా వూరిపోయారు. డాల్సా, కత్తి, శిరస్రాణం, అంబులపాదీ-వాళ్ళ నిష్పింపు పూసిన వాళ్ళవరూ, గొడ్డకాపిరీ, బ్రహ్మాదండి వూరికి వెళ్ళి అని గుర్తించలేదు.

ఈ విధంగా వాళ్ళిద్దరూ వేషాలు వేసి కుని బయలుదేరనున్న సమయంలో, పులి వాడు తానూ వాళ్ళ వెంట వస్తానని పట్టుబట్టాడు. కేశవమూ, జయపుల్ల అతడికి దారిలో ఎదుర్కోవలసివచ్చు ఆపిదలచు గుర్తించి చెప్పారు. ఈ వద్దాప్యంలో కొండలూ, అడమల వెంట పడి కొన్నివందల కోసుల దూరం నడవటం కష్టమని అన్నారు. కాని, పులి వాడు తన పట్టు వదలలేదు.

“సిరీ, ఈ రూపంలో నన్ను ఎవరైనా గుర్తిస్తారు, ఎట్లా?” అన్నాడు కేశవమూ.

“నగరంలో పులి కు ధర్మిలు కొనిపెట్టే, నాకూ అవసరం అయిన ధర్మిలు కొనిపెట్టే న్నానీ. కొంచెం ఆగుండి. నన్ను పులి గలరో లేదో పూస్తాను!” అంటూ పులి వాడు చెట్లవాటుకు వెళ్ళి, పావు గంట కాలం గడిచిగడవక పుండే, తిరిగివచ్చాడు.

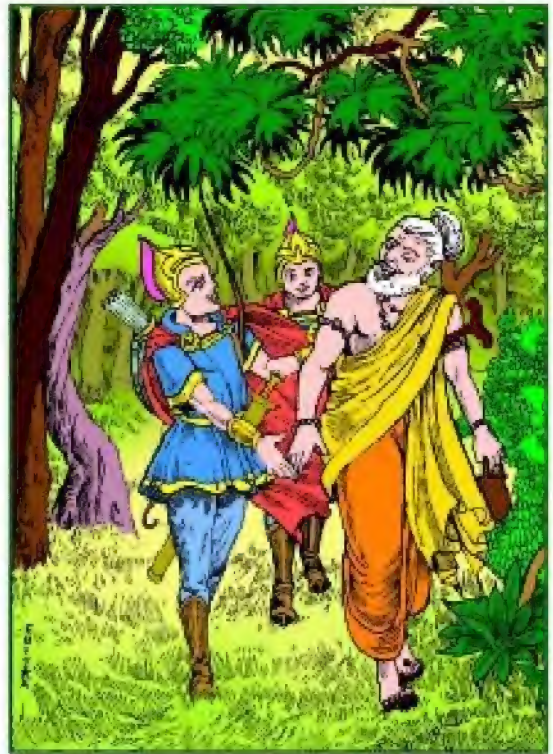
పు సిలివాడి వేషిం చూసీ, కేశమత్తూ , జయ పుల్ల పొందిన ఆశ్చర్యం అంతా ఇంతా కాదు . పట్టుపస్త్రాలూ, మెడలో రుద్రాక్షమాలా, చేతిలో దండకమండలాలూ, చెవులకు కుండలాలూ , పుఖాన విభూ తిరేఖలూ - అతడి ప్రియ చూడడానికి అచ్చు పిండితుడిలా మన్నాడు .

“నే సిప్పియ , మీ ఇద్దరికీ గురువు ! రాజమిత్రులను దేశాటన చేర్చుంచేందుకు బయలుదేరినవాణ్ణి, తెలిసీందా?” అన్నాడు పు సిలివాడు .

“అది బాగానేమంది, గురు! కాని, పును దారిలో ఏ నగరానికైనా వెళితే, అక్కడ పిండితులు తారసపడి సన్నెమైనా ప్రశ్నిస్తే, అప్పియ పును ఏవు య్యేట్టు?” అని అడిగాడు జయ పుల్లు .

“గురు వక్షనానంపుడు ! ఈ యాత్రలో ఆయన తన శిష్యులతో తప్ప, మరెవరితోనూ మాట్లాడరు , సిరిపాయే !” అన్నాడు పు సిలివాడు .

కేశమత్తూకి ఆలోచించే కొద్దీ తన తండ్రిని వెంటబెట్టుకు వెళ్ళటమే అన్ని విధాలా వున్నా నీపించింది . ఈ వయస్సులో అతణ్ణి, ఈ అరణ్యంలో ఒంటరిగా వదలి పోవటం ఏ మాత్రం వుంచదికాదు . ఇప్పియ కేవలం బ్రహ్మిమిత్ర సేన్యకుల బెడద మాత్రమే కాదు . సామాన్య ప్రజలు కూడా తమకోసం వెతుకుతూ ఉంటారు . ఎందుకంటే ఈ సిరికి బ్రహ్మిమిత్రరాజ్యంలో మన్నవాళ్ళందరికీ, తావు తండ్రికొడుకులను సన్నిగత తెలిసిపార్లు మాట్లాడింది . తన తల విలువ ఒక చిన్న సావుంత

రాజ్యం . ఆ అశ మన్నవాళ్ళవరూ తన తండ్రి దొరికితే, తన జాడలు తెప్పి కునేందుకు, అతణ్ణి హింసించక మానరు . కేశమత్తు ఎన్నో కష్టనష్టాలు భరిస్తూ అడవిలో తనను పేంచి పేద్ర చేసిన తన తండ్రికేసీ ఎంతోమీరుగా చూస్తూ, “అయ్యా....” అని ఏమో చెప్పబోయేంతలో పు సిలివాడు , పుఖంలో లేని కోపాన్ని తెచ్చిపెట్టుకుని, “అయ్యాకాదు ... గురు !” అన్నాడు కఠిన స్వరంతో .

కేశమత్తూకి, జయ పుల్లు కూడా నవ్వాగింది కాదు . ఇద్దరూ పు సిలివాడి కేసీ చేర్చు చూపితా చిగ్గరగా నవ్వారు . ఆ తరువాత కేశమత్తు తన తండ్రిని సిప్పి పించి, అతడి చేర్చు పిట్టుకుని పుల్లగా పుంపు కు నడిపిస్తూ, “గురు , ఇక పును ఇక్కడి నుంచి

బయ్యలు దేవుడాం. చీకటిపడే వేళకన్నా, పునం ఏదైనా పల్లెచేరాలి. ఈ రాత్రికి అక్కడే పిత్తు కుని, తెల్లవారి పునం రాళ్ళూ, రప్పిల్లా చెట్లూ చేవులు దాటు కుంటూ వేగంగా ప్రియూణానికవసిరం అయిన నర్తరాళు కొన కుని పుంపు కు సాగ్రు దాం. ఎంపు కంటే, కాలినడకన రాజకుమార్తెలూ, వాళ్ళ గృహ దేశాటన చేస్తున్నారంటే, ఎవరికైనా అనుపూనాలు కలగవచ్చు,” అన్నాడు.

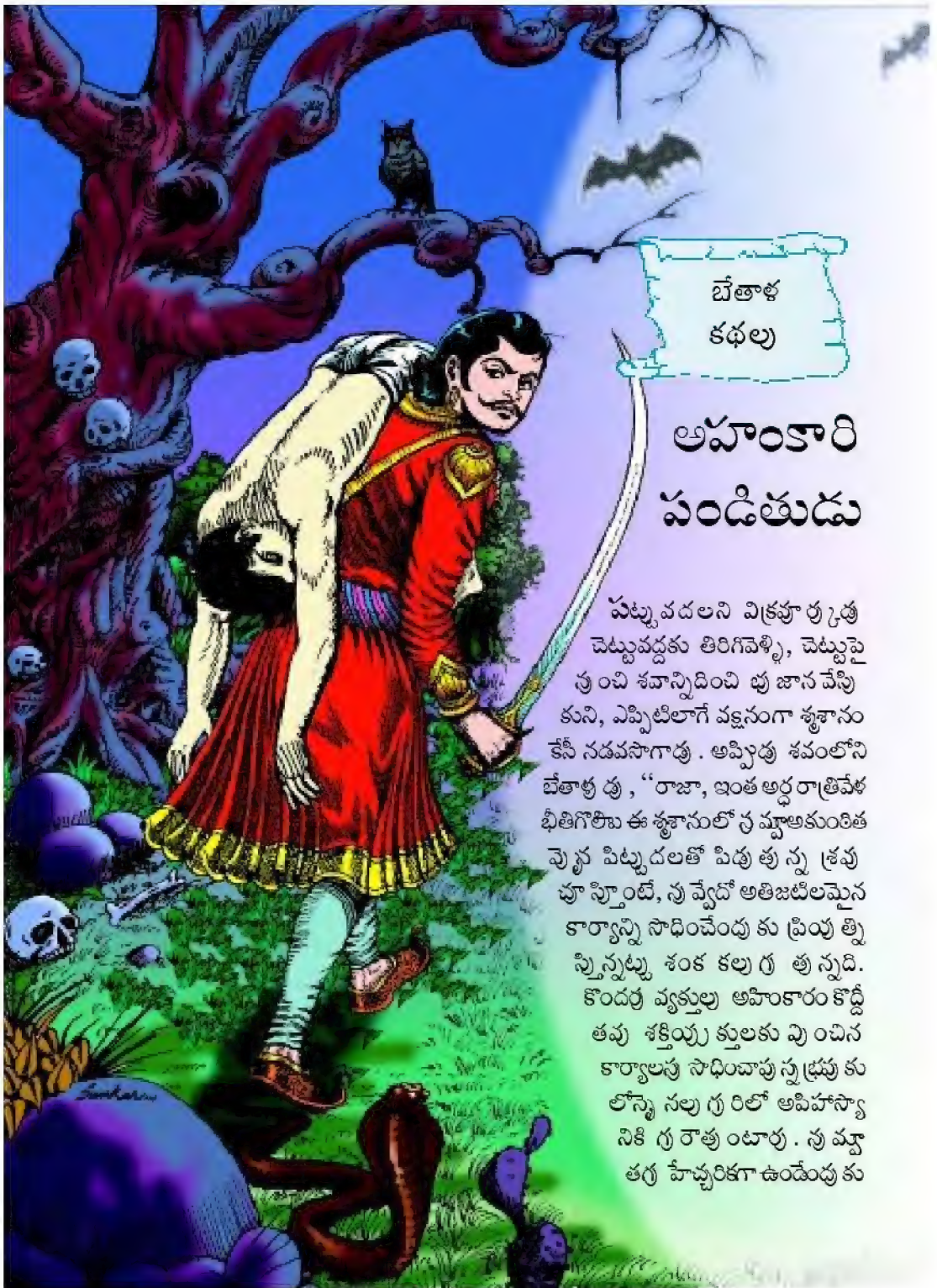
అరణ్యంలో దాదాపు రెండు గంటల కాలం ప్రియూణం చేసి, చీకటిపడ్డ తూండగా పుగ్గరూ ఒక పిల్ల చేరారు. వాళ్ళ వీధిలో నడుస్తూండగా, రచ్చబండ పుట్టా చేరిన బనం అనుకునే పూటలు వాళ్ళకు కొంత ఆశ్చర్యాన్ని, పురింత భయం న్ని కూడా కలిగించినై.

“బ్రహ్మాదండి పూంత్రికుడు, ఇద్దరు అంగరకుల్ని వెంటపేట్టుకుని, వింధ్యా రణ్యాలకు వెళుతున్నాడట! అక్కడ మాత్రమే పేరిగే ఒక ఔషధి తెచ్చి, ఎన్నాళ్ళుగా నయం కాని రాజగృహ మకాలిప్రణాన్ని నయం చేస్తాడట!”

“ఇంపు లో ఏదో మోసం మన్నది. అల్లునా, పునం రాజమిత్రులం కనక, ఈ అలగాజనం అడుగునే ఊని కబుర్లలో తల పూర్చు కూడదు,” అంటూ జయ పుల్ల కేశవతాకి సింజుచేసి, రచ్చబండ దగ్గరమన్న జనంలో, “ఈ పల్లెలో పూటకూళ్ళ ఇల్లు ఎక్కడో చెప్పు తారా?” అని అడిగాడు. ఆ ప్రిశ్న వింటూనే ఒక వద్దుడు పుంపు కు వచ్చి, “అయ్యో, పైటకూళ్ళ ఇల్లు ఈ దగ్గర్లోనే మన్నది. కాని, అక్కడ మీకు వసతి దొరకదేమో అని నా భయం. రాజుగారి ఆజ్ఞాపిత్రం తీసి కుని, బ్రహ్మాదండి అనే ఒక ఘనవైద్యుడూ, అతడి అంగరకులిద్దరూ, ఈ రాత్రికి, అక్కడే దిగబోతున్నారని వార్త వచ్చింది,” అన్నాడు.

ఆ పూటలు వింటూనే కేశవతా, జయ పుల్ల గతుక్కు పున్నారు. కాని, పుసిలి వాడు పూత్రం దండం పైకెత్తి, “అలాగా, సిరే, పూద్దాం. దేశాటనకు బయ్యలు దేరిన రాజకుమార్తెలు పైటకూళ్ళ కొంపిలోనే, రాత్రంతా గడపాలని ఎక్కడుంది? ఓయి, శిష్యులూ! రండి, నడవండి!” అంటూ పుంపు కు కదిలాడు. —(ఇంకా మది)

బేతాళ
కథలు

అహంకారి పండితుడు

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టువద్దకు తిరిగివెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్నిదించి భుజానవేసుకుని, ఎప్పటిలాగే వక్షనంగా శ్మశానం కేసీ నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, “రాజా, ఇంత అర్ధరాత్రివేళ భీతిగొల్పటం ఈ శ్మశానంలో నష్టానికి మరింత వైఫల్య పట్టుదలతో పిడుగు తున్న శ్రవు చూస్తూంటే, నువ్వేదో అతిజటిలమైన కార్యాన్ని సాధించేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నట్లు శంక కలుగుతున్నది. కొందరు వ్యక్తులు అహంకారంకొద్దీ తమ శక్తియొక్క కులకు నుంచిన కార్యాలను సాధించావున్నట్లుకు లోనైనా నలుగురిలో అపిహాస్యానికి గురౌతుంటారు. నువ్వు తగ్గ హేచ్చరికగా ఉండేందుకు

అలాంటి ఒక అహింకారి పిండితుడి కథ చెబుతాను, శ్రవు తెలియకుండా, విను,” అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

బ్రహ్మపితంలో పూటయ్య అనే ఒక దర్శిత కొడుకు చిన్మయ్యుడు. అతడు చిన్నప్పటినుంచీ ఆశ్రమాకవిత్వం మొత్తాంటే వినివుచ్చుట పడిన, పిరివి తుడనే అచార్యుడు శిష్యుడిగా నెక్కరించాడు.

అందరికీ పది సంవత్సరాలు పట్టే చదువు, చిన్మయ్యుడు పూర్తి సంవత్సరాల్లోనే నేర్చుకోగా, పరిమితుడతణ్ణి మెచ్చుకుని, “నేను చెప్పగలిగింది చెప్పాను. ఇక మీదట దండకారణ్యంలోని గురుకులానికి వెళ్ళి చదువు ముగించుకొని, నీ తెలివికి రాణింపి ఉంటుంది,” అని సిలహా ఇచ్చాడు.

ఐతే, కాయ కష్టం చేసు తండ్రికి చేదోడు వాదోడుగా ఉండాలనుకున్న చిన్మయ్యుడు,

ఊళ్ళోనే మూడిపొయ్యి ఉన్న ఒకసారి ఆ ఊరికో రాజాస్థానకవిత్వం, పిరివి తుడాయ నకు చిన్మయ్యుడి గురించి చెప్పి, “శాస్త్రజ్ఞాన ముంది కానీ నాకు కవిత్వాన్ని అంచనా చేసు శక్తిలేదు. నీవతడి కవిత్వం విని రాజసన్మానయ్యో గవు న్న దేమో చెప్పు!” అని కోరాడు.

రాజాస్థానకవి, చిన్మయ్యుడి కవిత్వం విని, “నీ కవిత్వంలో వ్యాకరణ, అలంకార శాస్త్రాలకు సంబంధించిన దోషాలు న్నాయి. కొంత కాలం ను మ్మా గుర్తు శ్రాపి చెయ్యాలి. శంఖపితం లోపు హాసుడు డనేపు హాపిండితుడు న్నాడు. ఆయన కన్నకయ్యో గ్యతా పిత్ర వ్రాస్తా, నీకు రాజసన్మానార్హత కలిగినట్లే,” అని చెప్పి వెళ్ళాడు.

చిన్మయ్యుడు, పుహానందుడి గురించి వాకబు చేయగా, తప్ప ఊళ్ళోని సంచారు డనే భూస్వామి, పుహానందుడి దూరమొబంధువని తెలిసింది. అతడాయన్న కలుపు కుని సింగతి చెప్పాడు.

దానికి సంచారుడు, “పుహానందుడు చాలా నిక్కచ్చి పునిషి. కవిత్వం రాని నేను నీ కవిత్వం గురించి ఆయనకు చెబితే, బంధు మనే అర్జునా నా పూట వినడు. ఒక చక్కని కావ్యం రాని ఆయనకు వినిపించి మెప్పించు. ఐతే, ఆయనకు అహింకార మొక్కవనీ, తప్పి లెన్నడవు తప్ప మెచ్చుకోవడం తెలియదనీ కొందరంటారు,” అన్నాడు.

చిన్మయ్యుడిలో పట్టుదల వచ్చింది. అతడు ‘శ్రీకష్టి లీలాపుతం’ అనే కావ్యాన్ని వారం రోజుల్లో పైర్తి చేశాడు. పుహానందుణ్ణి వెప్పించగలనన్న నపుకంతో, అతడు

శంఖమితానికి వెళ్ళి మహానందుడి ఇల్లు చేరు కున్నాడు .

ఆ సింహాసనంలో వున్నప్పుడు , తన ఇంటి అరుగు మీద కూర్చుని, ఆరంభ డనే ఒక యువకవి చదివే కవిత్వాన్ని వింటూ , అందులోని వ్యాకరణ దోషాలను అతనికి వివరిస్తున్నాడు . ఆ వివరణ వింటూనే చిన్మయ్యుడు ఫిక్కుననవ్వాడు . వున్నప్పుడు తల తిప్పి చిన్మయ్యుణ్ణి చూసి, అతడి నమ్మకు కారణం ఏమిటా ?

“అయ్యో! బురదలో మిట్టిన కవులం ఎంత అందుంగా ఉన్నా, బురదకు అలంకారు కాలేవు . బురద నుంచి వేరు చేస్తేనే కదా కవులం అలంకారవస్తుంది . కానప్పిడా దోషాలను సవరించి ప్రయోజనమేమిటి?

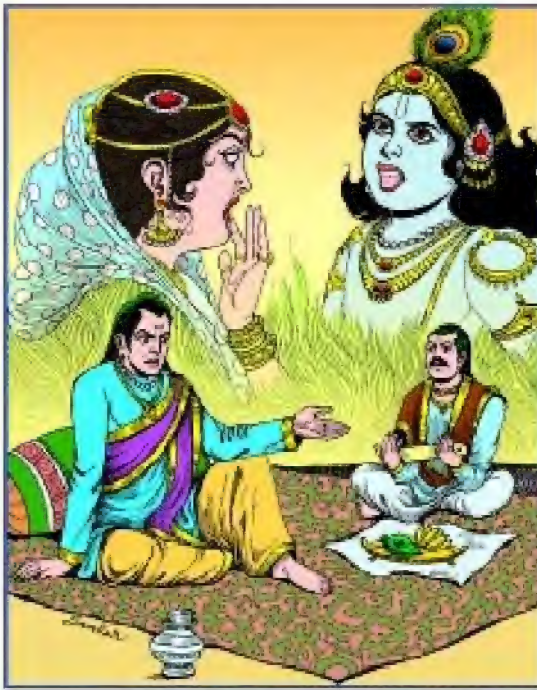
సిర్వం ఎరిగిన తప్పు బోటి వున్నామిదివలె వీ విధంగా కాలాన్ని వధా చేయడం హాస్యాస్పదంగా తోచి నవ్యాపికోలేక పొయ్యాను ,” అన్నాడు చిన్మయ్యుడు .

వున్నప్పుడు , చిన్మయ్యుణ్ణి చూస్తూ చూసి, “కవిత్వం చెప్పాలనుకున్న ప్రితివాదూ వ్యాకరణ దోషాల గురించి ప్రణాళికగా తెలుసుకోవాలి . మిడిమిడి జ్ఞానంతో నన్ను అపహాస్యం చేసి, నన్నే నా కాలాన్ని వధా చేశావా?” అని, “ఇంతకూ నీవెవరు?” అని అడిగాడు .

చిన్మయ్యుడాయనకు తన ఊరు , బురద , అభిలాష చెప్పాడు . అది విన్న మహానందుడు వురింతచిరాకు పిడి, “నాకు గుర్తే శ్రావణ వేయాలని వచ్చినవాడివి, నన్ను చూసే చూడ

గానే పొదాభివందనం చేయాలి. నీ పని చెప్పి నన్ను అర్థించాలి. పుంధు ను మ్హవు రే గుర్త మశుద్దనైనా మర్యాద నేర్చుకుని రా. ఆ తర్వాత నేను నిన్ను శిష్యుడిగా స్వీకరించే విషయం ఆలోచిస్తాను,” అన్నాడు చాలా కట్టు మా.

చిన్మయ్య ధు నిరాశపడి తిరిగి తన ఊరు చేరాడు. సంచారుడు ఏమైందని అడిగితే, “అయ్యా! తవు రన్నదే నిజం. పు హనుంధు ధు పు హా అహంకారి. ఆయ న్ను మె ప్పించి యోగ్యతా పితం పొందడం, నావల్లకాదు. నేనిక కవిత్యం చెప్పే ఆలోచన పూ ను కు న్నాను,” అన్నాడు.

ఇది జరిగిన కొన్నాళ్ళకు సంచారు డికి పు హనుంధు డొకలేఖ పంపాడు. “వీ ఊళ్ళో మన్న చిన్మయ్య డే య్న పకవిరాసీన, ‘శ్రీ కష్టి లీలాపు తం’ అనే కావ్యంలోంచి, అతడికి

బాగా నచ్చిన పద్యాలు కొన్ని తెలు సు కుని వచ్చి, వాటిని నాకు వినిపించు. అర్న తే, నా గు రించి అతడికి చెప్పకు,” అన్నది ఆ లేఖలోని సారాంశం.

సంచారు ధు , ఆయ న చెప్పినట్లే చేసే శంఖ పితం వెళ్ళాడు. మహానందుడాయనకు రుచికరమైన వింధు భోజనంతో అతిథ్య వు చ్చాడు. భోజనపు య్నాక సంచారు డాయ న అతిథ్యాన్ని మెచ్చుకుంటూ, “నీ భార్య య శోద చేసిన ఈ వు తార్న , పిచ్చటి కాంతిని ప్రిసిరిస్తి న్న పై ధ్వంధ్రు నిలా ఉన్నది. అంధు లోని అమృతానికై ఆత్రపడిన నేను, రాపూ మూ గు ట్న క్కున వు ంగబోతే, అది గొంతు కు అడ్డంపిడింది. నోర్త తెరిచిననాలో వు న్న టిన్న బాలక ప్లిట్టి చూ సీందో ఏమో; నీ య శోద నాకు అవ్యూహా వూ రి, అలనాటి య శోదను స్ఫిరింపిజేసింది,” అనే భావం వచ్చేలా ఒక పద్యం చెప్పాడు.

పు హనుంధు ధు ఆశ్చర్యంగా, “ను మ్హ చెప్పినవేమీ ఇక్కడ జరగలేదు . కానీ అన్నం పేట్టిన ఇల్లాలిలో అవు న్న చూ స్త్రి, నీమా కల్పించిన భావచవు త్కారం అపై ర్వంగా ఉన్నది. ఈ పద్యం చిన్మయ్య డి కావ్యంలోనిది కాదు కదా!” అన్నాడు.

సంచారు ధు అవునన్నట్టు మెల్లగా తల వై పీ, “చిన్మయ్య ధు నీ దగ్గరకొచ్చినప్పడే, అతడి కావ్యం విని, ఈ విషయం చెప్పా ల్పింది,” అన్నాడు.

దానికి పు హనుంధు ధు చిన్నగా నవ్వి, “కవిత్యమొక తీరని దాహపు న్నాడో పు హాకవి. చిన్మయ్య ధు రాజాశ్రయానికి వెళ్ళితే, అతడికి

కనకాభిషేకం జరుగుతుందని, నావృత్తం,” అన్నాడు.

సించారు డ్ర బ్రహ్మినికొకటి తిరిగి వెళ్ళి, ఈ విషయం చిన్నయ్య డికి చెబితే, వుండత డికిపిట్టరాని సంతోషంతో నోటవూట రాలేదు. కానిపిట్టికి తపూర్తింపు కుని, “నేను శంఖ మితం వెళ్ళి, ఆ వుహాకవికి నా కావ్యం వినిపించక పోతే, నేనే అహంకారిననిపించు కుంటాను,” అంటూ వెంటనే తన కావ్యాన్ని తీసు కుని శంఖమితం వెళ్ళాడు.

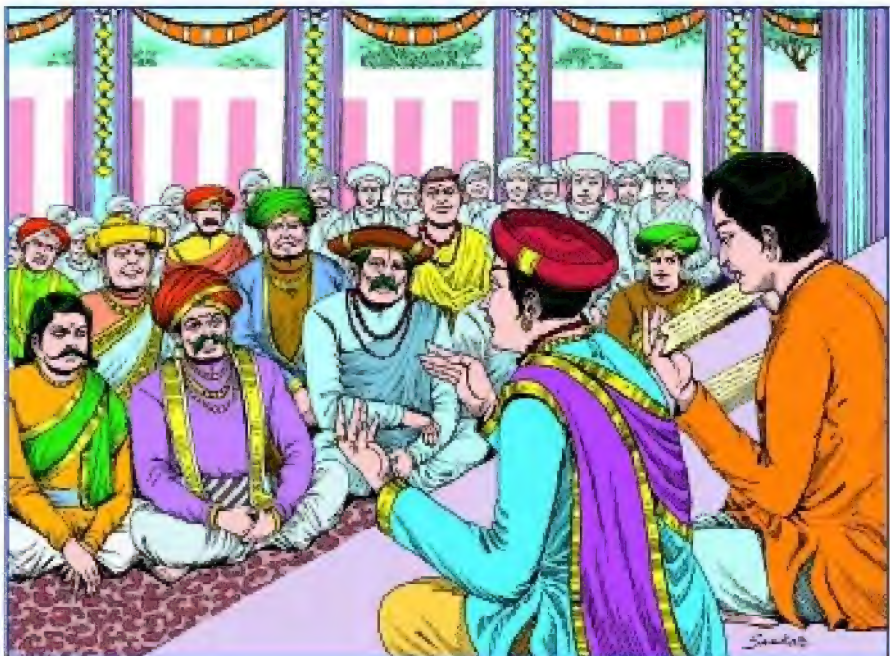
ఆ సమయంలో వుహానందుడు, ఇంటి అరుగు మీద కూర్చుని వు రొక కవి చదువు న్న కావ్యం వింటు న్నాడు. అయిన చిన్నయ్య డి వూ స్త్రీనై చప్పిన లేచి నిలబడ్డాడు. చిన్నయ్య డ్ర వెంటనే ఆయన పాదాలంటి

నవు స్కిరించి, “గురువర్యా! తవు కు నా కావ్యం వినిపించాలని వచ్చావు. నన్ను మీ శిష్యుడిగా స్వీకరించండి,” అన్నాడు.

వుహానందుడు, చిన్నయ్య డి, “అయ్య ప్పొనభవ, కీర్తివూ నభవ,” అంటూ ఆప్యాయంగా దీవించి లేవనెత్తి, “నా మాట వున్నించి గురు శిష్యునింపిదాయాన్ని పొటించామానాకెంతో సంతోషంగా వున్నది. ఎల్లుండి పించవు. నీ కావ్యమితన ఆ రోజు ప్రారంభించడం శ్రీ భకరం,” అన్నాడు.

వుహానందుడు, చిన్నయ్య డికి తన ఇంట్లోనే బని ఏర్పాటు చేశాడు.

పించవు నాడు ఆయన పేద్రసి భ ఏర్పాటు చేస్తూ చిన్నయ్య డాశ్చర్య పొయాడు. ఆ సభకు ఎక్కడెక్కడి నుంచో వుహావిద్వాంసులు,

కమలా, పిండితులు వచ్చారు. వారందరూ చూసి రెట్టించిన ఉత్సాహంతో కావ్యపితనం చేశాడు చిన్మయ్యుడు.

తర్వాత వుహనందుడు, ఆ కావ్యంలోని విశిష్టతను సిద్ధికులకు వివరించి చెప్పగానే, సిద్ధహర్షద్వానాలతో దద్దరిల్లిపోయింది.

బేతాల్లుడు ఈ కథ చెప్పి, “రాజా, మహానుభవుడు అహంకారి పిండితుడన్నది, సాహితీ పితృలందరూ గట్టిగా నమ్మినట్లు కనబడుతున్నది గదా? ఆయన బంధుమణిలందరూ కూడా, ఈ విషయాన్ని చిన్మయ్యుడికి చెప్పాడు. తప్పించినప్పుడు తప్ప, మెచ్చుకోవడం మహానుభవుడికి తెలియదని నిర్వహణ అభిప్రాయం. అలాంటి అహంకారి చిన్మయ్యుడి కవిత్వాన్ని గొప్పగా మెచ్చుకోవడం ఆశ్చర్యం కలిగిస్తున్నదికదా? వుహనందుడిలో హితవుగా వచ్చిన ఈ మార్పుకు కారణమేమైవుంటుంది? కవిపిండితుల్లో ఇంత కాలంగా తనకున్న చెడ్డ పేరు నుంచి బయటపడాలన్న ప్రయత్నమా? ఈ సిందేహులకు సిద్ధాధాను తెలిసీ కూడా చెప్పక పోయావో, నీ తల పిగిలి పోతుంది,” అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, “వుహనందుడి వద్దకు, తావు రాసిన కవిత్వాన్ని వినిపించేందుకు, తరచుగా కమలా వస్తున్నట్లు కనబడుతున్నది. చిన్మయ్యుడాయనను చూడడానికి వెళ్ళిస్తున్నాడు, ఆరుండు డన్ కవిత్వపిండితుడు. అలాంటి కమలా కవిత్వంలోని వ్యాకరణ, అలంకారదోషాలను ఎత్తి చూపితూ నిర్దోహమాటంగా మాట్లాడడం నచ్చక, ఆయన అహంకారి అని ప్రచారం జరిగింది. వుహనందుడు, చిన్మయ్యుడి కవిత్వాన్ని గొప్పగా మెచ్చుకున్నందుకు ఆశ్చర్యపడనవసరం లేదు. అంతేకాక, వుహనందుడిలో కొత్తగా వచ్చిన మార్పు కూడా ఏమీ కనబడదు. సాహితీ ప్రయోజనం కోసం, ఇతరుల కవిత్వంలోని లోపాలను ఎత్తి చూపడం, అహంకారం కానే కాదు. నిజానికి వుహనందుణ్ణి అహంకారి అని ప్రచారం చేస్తున్నవాళ్ళే, అసలెప్పుడో అహంకారులు,” అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా వక్షనభంగం కలగగానే, బేతాల్లుడు శవంతో సిహా మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు.

— (కల్పితం)

[ఆధారం : “పసుంధుర” రచన]

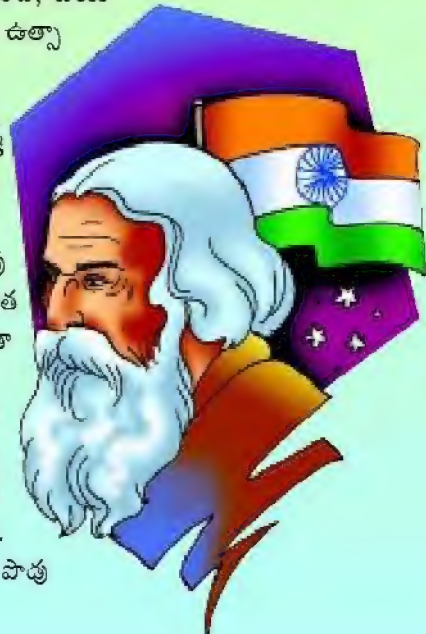
మనజాతీయ గీతం

రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ 1911వ సం.లో మై ట్టమై దట బెంగాలీలో రచించిన జనగణవు న గీతం, కొన్నాళ్ళపాటు ఆయన సింపాదకత్వం వహించిన ఆర్య సిన్హా జ పత్రిక 'తత్వబోధ ప్రకాశిక'లో ప్రచురించబడింది. ఆ కాలంలో డా. జెచ్చు పేట. కజిన్స్ అనే ఐరిష్ కవి-ఆంధ్రరాష్ట్రం చిత్తూరు జిల్లా మదనపల్లెలోని బీసెంట్ థియోసాఫికల్ కాలేజీకి ప్రెసిపాల్ గా పనిచేసేవారు. కజిన్స్ ఆహ్వానం పురకు 1919వ సం.లో రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ పుదనపల్లెకు విచ్చేశారు.

ఒక ఫిబ్రవరి మాసం సాయంకాలం, డా. కజిన్స్, ఆయన సతీమణి మార్గరెట్, మరికొందరు విద్యార్థులు టాగూర్ ను ఒక బెంగాలీ పాట పాడుతున్నట్లు విట్టపట్టారు. అప్పుడు టాగూర్ ఈ గీతాన్ని ఆలపించారు. చివరి చరణమైన జయహే, జయహే, జయ జయహాకు వచ్చేసిరికి శ్రోతలందరూ టాగూర్ తో ఉత్సాహంగా గొంతులు కలిపారు.

టాగూర్ పుదనపల్లెలో ఉన్నప్పుడే ఆ గీతాన్ని ఆంగ్లంలోకి అనువదించారు. కజిన్స్ భార్య దానికి సంగీతం సేపు కూర్చారు. దానిని గురించి గుర్తు చేస్తూ కుంటూ కజిన్స్ ఇలా అన్నారు : “ఆయన కొన్ని భౌగోళిక ప్రాంతాలను, పర్వతాలను, నదులను కీర్తించే పాటగా దానిని ఆలపించారు ... ఆ తరువాత ఆ గీతంలో భారత దేశానికి చెందిన మతాలు కూడా చొటు చేస్తూ కున్నాయి.”

1948, ఆగస్టు 15వ తేదీ ప్రధానపుంత్రి జవహర్ లాల్ నెహ్రూ ఢిల్లీ ఎర్రకోటపై జాతీయ పితాకాన్ని ఆవిష్కరించినప్పుడు, శిక్కు రెజిమెంట్ ప్రప్రథమంగా ఆ జాతీయ గీతాన్ని ఆలపించింది. ఆ నాటి నుంచి పునపుందరం జాతీయ గీతంగా పాడుకుంటున్నాం.

మహానీయుల జీవితాల్లో ఆసక్తికర ఉదంతాలు (8)

న్యాయమైన శిక్ష!

జర్మనీ దేశాన్ని పరిపాలించిన మొదటి విలియం రాజు (1797 - 1888) చరిత్ర ప్రసిద్ధిగాంచిన పాలకుడు. ఆయన వూటలు, నడవడిక ఎల్లప్పుడూ ఎంతో నిరాడంబరంగా ఉండేవి. సత్వాన్ని ఆయన అన్నిటికన్నా విస్తృతంగా అభివృద్ధి చేశాడు.

ఒకనాడు ఆయన రాజ్యం తూర్పు భాగం

లోని పొట్టడావు పట్టణంలో ఉన్న జైలు ను తనిఖీ చేయడానికి వెళ్ళాడు. ఒక ఖైదీని చూసి, “నీ మ్వ ఎందుకు జైలు పాలయ్యావు?” అని అడిగాడు. “వు హాప్తిభా! ఎవరో, జైలుందారా భవనంలోపడి దొంగతనం చేశారు. కాపలా భటులు తరువు కోగా, ఆ దొంగలు పాతూ పాతూ తాము దొంగిలించిన సొమ్మును నా

ఇంటి ఆవరణలోకి వినీరి పారిపోయా ర్త . వాళ్ళకు పిదపలసిన శి' నాకు పిడింది,' అన్నాడు ఖైదీ.

రాజు రెండవ ఖైదీ వద్దకు వెళ్ళి అదే ప్రశ్న వేశాడు . “ప్రిభూ , స్థానిక పాలకుడికి నేనంటే పు హా అసూయ, ద్వేషం. నా గ్రామానికి చెందిన ప్రిజలు అతనికి వ్యతిరేకంగా తిరు గు బాటు చేస్తూ నేనే వారిని రెచ్చగొట్టానన్న ఆరోపణతో, నన్ను బంధించి ఇక్కడ తెచ్చిపడేశాడు ,” అని చెప్పాడు ఆ ఖైదీ.

రాజు పూ డో ఖైదీని అదే ప్రశ్న అడిగిన ప్పిడు , “ప్రిభూ ! ఎవరో దొంగసంతకాలు చేసే, నకిలీ పత్రాలు సృష్టిస్తే, ఆ నేరం నాపై మోపి, నన్ను తీసి కువచ్చి జైల్లో వేశాడు ,” అన్నాడు అవూయ కంగా.

ఇలా ఒక్కొక్క ఖైదీని విచారస్తూ, రాజు పుంధు కువెళ్ళాడు. ప్రతి ఒక్కరూ అమాయ

కత్వాన్ని ప్రదర్శిస్తూ, పౌరిధికాల్ ల పొరబాటు వల్ల ఖైదు చేయ బడినట్లు రాజుతో మొరపెట్టు కున్నార .

రాజు ఆఖరి ఖైదీ దగ్గరికి వచ్చి అదే ప్రశ్న అడిగాడు . ఆ ఖైదీ కొంతసమీక్షనంగా ఊర్ కుని, “నా మీది ఆరోపణలు నిజమైనవే. నేను చేయ గ్రా డనిపి ఏదో చేశాను . నిజంగానే నేను నేరంచేశాను . ఆపిరాధిని, ప్రిభూ !” అన్నాడు .

“అలాగా! ఇందరి అవూయ కుల పు ధ్య సువ్వొక్కడివే ధు ప్పుడివన్న పూ ట! ఇక్కడున్న పేద్రపు ను ప్పులను చెడగొట్టగల దుర్మార్గుడివైన నిన్ను, ఇక్కొక్కక్క ిణం కూడా ఇక్కడ అను పు తించకూడదు ,” అన్నాడు రాజు.

వెంటనే ఆయన జ్యేష్ఠ అధికారిని, న్యాయాధికారిని పిలిపించి, ఆ ఖైదీని అప్పటికప్పుడే విడుదల చేయ దానికి ఆజ్ఞలు జారీ చేశాడు .

చందమామ క్విజ్ - 5 (జూన్ '06) విజేతలకు అభినందనలు

1. బి.కావ్యంజలి, చిలకలపూడి - 521 002, వృష్ణ జిల్లా (ఆం.ప్ర)
2. సి.హెచ్. మామ, ఒంగోలు - 523 001 (ఆం.ప్ర)
3. ఓ.యె. వృష్ణ, రాంజీపూర్, నెల్లూరు - 2 (ఆం.ప్ర)
4. ఎ.వి. నర్సే, హైదరాబాద్ - 500 044 (ఆం.ప్ర)
5. ఎం. భస్మశ్రీ, మిరియాలపాలెం, ఒంగోలు - 523 001 (ఆం.ప్ర)

చందమామ క్విజ్-5 సమాధానాలు

1. గ్రాఫాలజీ.	శతాబ్దాలకు పై ర్వం.
2. ప్లాడిఫీ ర్; పొలండ్ పై ర్వగాథ.	5. చైనా దేశస్థులు .
3. 24 వుంది.	6. ాల్పహీతు డి చలవ.
4. ఎ.న.జె. కొంటే; రెండు	7. స్థూలకాయానికి చికిత్స.

చందమామ కబుర్లు

రాజకీయవాదులకు కొత్త కోర్సు!

కొత్త లోకేభ ఏర్పాటుయ్యాక, సిభ్యులు ప్రివూణ స్వెకారం చేసీ, సివూ వేశాలలో పొల్గొనడం ఆరంభించడానికి వుండు - లోకేభ పని చేు తీర్తెన్నులను ఆకళింమిచేసి కుని దర్బలలో సక్రమంగా పొల్గొనడానికి వీలుగా కొత్తగా ఎన్నిక్కున సిభ్యులు ఒక కోర్సుకు హాజరు కావలసి ఉంటుంది. తీర్త వనంతమీరుంటోని కేరళ విశ్వవిద్యాలయం ఈ విద్యా సింపత్తురం నుంచి ఒక కొత్త కోర్సును ప్రవేశపెట్టనున్నది. 'డిప్లొమా ఇన్ ప్రాఫెషి నల్ పాలిటిక్స్ మేనేజ్మెంట్' అని నామకరణం

చేయబడిన ఈ కోర్సు - గ్రామ కమిటీల సిభ్యులకు, పంచాయతీ, స్థానిక సంస్థలు, స్వచ్ఛంద సేవా సంస్థలు నడిపివారికి ఉపయుక్తంగా ఉండగలదని భావిస్తున్నారు. ఒక్కొక్క బ్యాచ్ కి 40 వుంది ఉంటారు. ఈ కోర్సుకు అరు నెలల పాటు హాజరు కావలసి ఉంటుంది.

డాక్టర్లు, డాక్టర్లు

ఇంట్లోనే డాక్టర్ ఉండడం చాలా మంచిది. కుటుంబంలో ఎవరైనా అనారోగ్యానికి లోనైతే దగ్గరండి చూసి కోవడానికి వీలవుతుంది. కర్నాటక రాష్ట్రం, బాగలకోట్ జిల్లా వు ధోలతాలూ కాకు చెందిన సానాడ్ కుటుంబంలో ఒక డాక్టర్ కాదు, ఏడుగురు డాక్టర్లు ఉన్నారు. అయితే, వీళ్ళల్లో ఒక్కరూ వైద్యం చేు డాక్టర్లు కారు. ఏడుగురూ పిరిశోధనలు చేసీ డాక్టరేట్లు (పీహెచ్ డీలు) సాధించిన వాళ్ళే. ఆ కుటుంబపేద్ద రావుణ్ణకు పదకొండు వుంది సంతానం. వీరిలో పురుగురు కొడుకులూ, నలుగురు కూతుళ్ళూ ఉన్నత విద్యనభ్యసించి, డాక్టరేట్లు సాధించారు. వాళ్ళిప్పుడు గిన్నీబు బుక్ ఆఫ్ రికార్డ్స్ లో స్థానం సంపాదించారు!

నాగాల్యాండ్ జానపద కథ

మృత్యులోయను వెతుక్కుంటూ....

మణిమిరి యృ వరాణి వు వు వంతి అద్భుత న్దంద్య రాశి. ఆమెను వివాహమాడడానికిపిలువవు రాకువూ వు లు పాటిపిడి వచ్చావు . కాని, ఆమె ఏ ఒక్కరిని వివాహమాడడానికి అంగీకరించలేదు . తను గారాలపిట్టి వివాహం కళ్ళ వూ డకుండా, కళ్ళుమూస్తామో ఏమో అని ఆమె తల్లిదండ్రులు దిగులు పిడసాగారు .

ఆ సమయంలో ఒక సామంతరాజు కువూ వు వు మోనీసింగ్ మధువంతిని వివాహమాడడానికి వచ్చాడు. రూపంతో పాటు, మోనీసింగ్ లోని హిందాతనం, దయ మొదలైన విశిష్ట గుణాలను చూసి వు వు వంతి అతన్ని వివాహమాడడానికి సిద్ధమైంది. అతడు రాజ వంశానికి చెందినవాడు కాకపోయినప్పటికీ, అతన్ని తను కుమార్తె వివాహమాడడానికి సిద్ధమైంది, అదే చాలు నని రాజదంపతులు పరమానందం చెందారు . వివాహం పూర్తయినట్లయితే బడింది. రాజ్యపుంతా వూ వు రోజులపాటు ఆనందోత్సాహాలు పొంగిపోయాయి .

అయితే, ఆ వు వు నాడే ఎవరు చూడని దుర్ఘటన జరిగిపోయింది. పేళ్ళకి వు వు రోజుయ్య వరాణి సింధిదాయా వు సారం దామిల వు వు నదికి స్నానానికి వెళ్ళింది. కాని ఆ తరువాత తిరిగిరాలేదు . ఆమెవంట వెళ్ళిన పరిచారికలు రోడిస్టా రాజభవనానికి తిరిగి వచ్చి సింగతి చెప్పారు. రాజ్యం విషాదంతో వు నిగిపోయింది. పేళ్ళకి ముందు తమ కుమార్తెకు ప్రాణగండం

ఉందన్న సింగతి రాజదంపతులకు అప్పడే గుర్తకు వచ్చింది. అందుకే ఆమె ఇన్నాళ్ళు పేళ్ళకి పు వు వు ఖంగా లేదని కూడా వాళ్ళు ఇప్పటి గ్రహించారు .

ఆమెను వెళ్ళాడడానికి వచ్చిన మోనీసింగ్ తీరని ఆశాభంగానికి గురయ్యాడు . ఎప్పటి కన్నా యృ వరాణి భౌతికకాయం నది గట్టుకు కొట్టుకు వస్తుందనీ, కడసారిగా చూసి వెళువా వు నీ రాజధానిలోనే ఉండిపోయాడు . రోజూ నదీతీరానికి వెళ్ళి విచారంతో ఎదురు చూసి

వాడు. నిరాశతో తిరిగి వచ్చేవాడు. తను కూతురి పిట్ట మోనీసింగ్ పెంచుకున్న అభిమానాన్ని చూసిన రాజదంపతులు ఒక దశలో ఆతన్ని తన మిత్రుడిగా దత్తత చేసి కుని, యువ రాజును చేద్దామో అని కూడా ఆలోచించారు.

అయితే, మోనీసింగ్ ఆస్తి చనన అంగీకరించలేదు. బహిశాసన వంతిని మిత్రులలోయకు ఎవరో తీసుకుని వెళ్ళి ఉంటారనీ, తన వెళ్ళి ఆమెను తిరిగి తీసుకురాగలనని చెప్పాడు. రాజదంపతులు ఒకరినొకరు విస్మయంగా చూసి కున్నారట. అలాంటిలోయ ఒకటి ఉందని ఎవరికీ తెలుసే? దాన్ని చేర్చుకోవడం ఎలాగా? ఒకసారి మరణించిన వ్యక్తి మళ్ళీ ప్రాణాలతో రావడం ఎలాసాధ్యం? అని అనుమానంతో ఆలోచించసాగారు. అయితే, మోనీసింగ్ ఆలోచన మరొకటిగా సాగింది. యువరాణి మతదేహిం ఇంతవరకు కనిపించలేదు.

అందు వల్ల ఆమె మరణించిందన్న విషయం దధంగా చెప్పలేం. ఆమె ఎక్కడో ప్రాణాలతోనే ఉండవచ్చు. బహిశాసన మిత్రులలోయలోనే ఉండవచ్చు. తన అక్కడికి దారి కనుగొనడానికి వెంటనే వెళతానన్నాడు. సరేనని బరువెక్కిన హిదయూలతో రాజదంపతులు ఆతనికి వీధుకోలు పలికారు.

తన మృత్యులోయను వెతుక్కుంటూ వెళ్ళే విషయం చెబితే, తల్లిదండ్రులు అందుకు ఒప్పికోరని, మోనీసింగ్ వారివద్దకు వెళ్ళలేదు. ఎక్కడున్నదో, ఎటు వెళ్ళాలో తెలియని మిత్రులలోయ న వెతుక్కుంటూ, ఆత్మవిశ్వాసం ఒక్కటే తోడుగా బయలుదేరారు.

పూర్ణమధ్యలో కనిపించిన వద్దులనూ, సాధు సిన్యాసాలనూ, తపస్వి చేస్తున్న కునే ముని మిగుగమూనూ, “మిత్రులలోయకు దారి చెప్పి గలరా?” అని అడిగేవాడు వినయంగా. యువ ప్రాయంలోనే మిత్రమగు రించి ఎందుకు ఆలోచిస్తున్నాడో? అని ఆతని కేసీ అందరూ వింతగా చూడసాగారు. ఆలోయ గురించి తామెన్నడూ వినలేదని చెప్పేవారు.

ఆఖరికి ఒకపిండు మునుల తాడివిడ్డూ. మోనీసింగ్ ప్రశ్న విన్నాడనీ, “సుష్టుండుకు మిత్రులలోయకు వెళ్ళాలనుకుంటున్నావు?” అని ఎదురు ప్రశ్నవేశాడు. మోనీసింగ్ తన దీనగాధను వివరంగా తెలియజేశాడు. అంతా విన్న వద్దుత మందహాసం చేసి, “నాకు మిత్రులలోయకు వెళ్ళే పూర్ణం తెలియదు గాని, ఆ పూర్ణం తెలిసిన ఒకవద్దురాలి గురించి తెలుసు. ఆమె మును సంతోషం ఎవరికీ తెలియదు. బహిశాసనంకు రెండు మూడు వందల సంవత్సరాలు ఉంటాయని చెప్పుకుంటారు. అయితే, ఆమెను చూడ

లంటే ప్రతంలా కొన్ని కఠిన నియమాలు పాటించాల్సి ఉంటుంది. స్త్రీలకే చూడకూడదు. స్త్రీలు వండిన భోజనం తినకూడదు. నలభై ఒక్క రోజులపాటు, రోజూ మూడు పైటలా స్నానం చేయాలి. వద్దురాలికి ఇవ్వడానికి తెల్లటి పట్టు శాలువా సింపాల్చుంచాలి. ఈ నియమాలు పాటించి నిర్మలమైన మనస్సుతో నాదగ్గరికి వచ్చావంటే, కొండల కవతల ఉన్న వద్దురాలి గుడిసేకు వెళ్ళే మార్గం చెబుతాను,” అన్నాడు.

“తవురు విధించిన నిబంధనలు తు.చ. తప్పికుండా పాటించి, ఈనాటి నుంచి నలభై రెండవ రోజు తవురిని వచ్చి దర్శిస్తాను,” అని చెప్పి, మోనీసింగ్ తిరిగివచ్చాడు.

నలభైఒక్కరోజులు ఆడవారి పుంజు చూడకుండా, మూడు పైటలా స్నానం చేసి, స్వయంగా వండుకుని, ఒక్క పైట మాత్రం తీంటూ రాత్రింబవళ్ళు దైవ ప్రార్థనతో గడిపాడు.

అతడు వద్దురాలి చూడబోయాడు. అప్పడా యైన అతడికోసం ఒకసంచీ, ఒక ఈటె, ఒక చెంబు, ఆహారం సీద్దం చేసి ఉంచాడు. వద్దురాలి కోసం ప్రత్యేకంగా నేసిన తెల్లపట్టు శాలువా ఇచ్చాడు. మోనీసింగ్ వద్దుడిపద్దసేలమా తీసి కుని, ధూరానమన్న కొండలు, కోనలు, అడవలు, దాటి అవలికి వెళ్ళాడు. కొండలెక్కడ అతనికి అంత కష్టంగా కనిపించలేదు. అయితే, అవతలి వైపు చేరాక వద్దురాలి గుడిసేకు కన్న గొనడం కష్టంగా తోచింది.

ఆఖరికి అడవిలో ఒక చోట సెవు తల వ్రేదే శంలో చిన్న గుడిసె ఒకటి కనిపించింది. మోనీసింగ్ గుడిసేకు సివ్వి పీచి, “అవ్వా,” అని పిలుస్తూ, తలుపును మెల్లగా తెరిచి చూశాడు.

చందమామ

లోపల వుంచు వీధు దతులు పిడ్డవు ఖంతో, మిల్లాల్లాంటి కాళ్ళు చేతులతో ఒక వద్దురాలు కనిపించింది. తన సించి నుంచి తీసి, తెల్లటి పట్టు శాలువాను ఆమెకిచ్చాడు. వద్దురాలి పుంజు సంతోషంతో వ్రకాశించింది. “నా నుంచి నీకేంకావాలి, నాయనా?” అని అడిగింది ఆప్యాయంగా.

“అవ్వా, పుత్త్యలోయకు వెళ్ళాలనుకుంటున్నాను,” అన్నాడు మోనీసింగ్.

“అంతేనా?” అని అడిగింది వద్దురాలు ఆశ్చర్యంగా.

“అవును, అవ్వా. అక్కడ నా ప్రాణసేవా ను రాలెప్పుడు వంతిని చూడాలనుకుంటున్నాను. ఆమెను మళ్ళీ రాజభవనానికి తీసుకువెళ్ళి,

అమె అంగీకర్చి, వివాహాపూ డాలను కుంటు న్నాను, ” అన్నాడు మోసీసింగ్.

“నువ్వామెను అక్కడ కలుసు కోగలవో? లేదో? నాకు తెలియదు. పురణించిన వాళ్ళు, వెన్నెల్లో గడుదానికి అక్కడికి వస్తారన్న విషయం చూత్రం తెలుసు. అయితే, ఒక విషయంలో నిన్ను హెచ్చరిస్తాను. నువ్వామెను చూశా వంటే, ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ ముట్టుకోవద్దు. పూట్లాడ వచ్చు. ఆమె సింహాధానం కోసం ఎదురుచూడవచ్చు,” అని చెప్పి, వృద్ధురాలు పుత్తులోయ కు వెళ్ళి మార్గాన్ని, చంద్రోదయం అవ్యంత వరకు రాత్రిలో అక్కడవేచి

ఉండవలసిన చోట నూ వివరించింది.

మోసీసింగ్ పొద్దుగూ కి చీకటిపడెంతవరకు అక్కడే ఉండి, ఆ తరవాత పుత్తులోయ కేసీ బయలుదేరాడు. చంద్రోదయం అయిందా లేదా అని అత్తగారూ చెప్పుకొవ్వలను వంచి చూస్తూ ముందుకు నడవసాగాడు. సిద్ధంగా ఉదెను పట్టుకుని వెళ్ళినప్పటికీ, అదృష్టవశాత్తు ఎలాంటి వన్య పుగమూ దారికి అడ్డంగా రాలేదు. చంద్రోదయం ముందు. పూరంగా వెన్నెల కాంతిలో ఉన్నట్టుండి కొన్ని అందమైన ఆకారాలు పూలమొక్కల పుధ్య నడయాడడం కనిపించింది. ఆ ఆకారాలలోయ్య వరాణీ పుదు వంటి ఎవరా అని మోసీసింగ్ అత్యంతగా చూశాడు. య్య వరాణీ పాలికతో ఒక ఆకారం కనిపించగానే, అవి తోతాహింతో వెళ్ళి చేయి పట్టుకుని, “యువరాణీ! నాతో వచ్చెయ్. నిన్ను వీ తల్లిదండ్రుల వద్దకు తీసి కు వెళతాను,” అన్నాడు.

పుత్ర ణమే యువరాణీ అదృశ్యమైపోయింది. మోసీసింగ్ ఏమి చేయ దానికి తెలియక అలాగే శిలలా నిలబడ్డాడు. ఆ తరవాత య్య వరాణీ జాడ కనిపించలేదు.

తెల్లవారాక వచ్చురాలి గుడిసేకు తిరిగి వెళ్ళి, బరిగిన సింగతి వివరించాడు. అంతా ఓర్పుగా విన్న వద్దరాలు, “ఈ రోజంతా ఇక్కడే ఉండి, పొద్దు పొంపూ కనీ ట్రయ సీని వెతుక్కుంటూ మళ్ళీ అక్కడికి వెళ్ళవచ్చు. అయితే, ఆమెను చూసినప్పుడు తాకడానికి మాత్రం ప్రయత్నించకు,” అన్నది.

సూర్యాస్తమయమై చీకటి పడ్డాక మోసీసింగ్ పుత్తులోయ కేసీ బయలుదేరాడు. అయితే, ఈ రోజు అతడు రుదెను తీసుకు

వెళ్ళలేదు. చేతిలో ఈటె పట్టుకుని ఉండడం వల్ల ఎప్పుడూ వరాణి తనను గుర్తించక పోవచ్చని ఆనె వూరించింది. చంద్రుడు ఉదయించి, చల్లని వెన్నెలలు వెదజల్లుతూండగా అతడు అక్కడికి చేరుకున్నాడు. ఎప్పుడూ వరాణి కనిపిస్తూ తాకకుండా పూట్లాడాలని దురుగా నిశ్చయించుకున్నాడు. పునెని లో దేవుణ్ణి ప్రార్థించాడు.

అశ్వరథం పుట్టించే దూరం నుంచే అతన్ని గుర్తించి, “మోసీసింగ్! నన్ను వెతుక్కుంటూ ఇంత దూరం వచ్చావా? ఈ చోటునెలా కనుగొన్నావా?” అంటూ ఎప్పుడూ వరాణి అతని దగ్గరికి పరుగుత్తుకు వచ్చింది.

మోసీసింగ్ అమెను తాకకుండా ఉండడానికి జాగ్రత్త పడ్డాడు. ఎప్పుడూ వరాణి నదిలోకి దిగి కనిపించకుండా పోయినా నుంచి, తన పిడినపాట్లను, చేసిన సాహసాలను వివరించి, “నాతో వచ్చేయ్. నిన్ను రాజభవనానికి తీసుకు వెళతాను. పుత్రులందరూ అనువు తీతో వివాహం చేస్తారు,” అన్నాడు అతడు.

“తప్పకుండా వస్తాను మోసీసింగ్! వెనక్కు తిరిగి చూడకుండా నువ్వు నుంచి నడక నేను నిన్ను అనుసరించవస్తాను. కొండను ఎక్కి ఆవలికి వెళ్ళాక నేను నిన్ను పేరుపెట్టి పిలుస్తాను. అప్పుడు వెనక్కు తిరిగి చూడవచ్చు,” అన్నది ఎప్పుడూ.

తన పట్టగల విజయైన ప్రేమను బయట పెట్టిన యువరాణిని మోసీసింగ్ పరిపూర్ణంగా విశ్వసించాడు. పుత్రులాయన నుంచి వెనుదిరిగి, అడవిలో, కొనలు దాటి కొండను ఎక్కుతూ నువ్వు తూరుపు దిక్కున వెలుగురేఖలు కనిపించసాగాయి. ఆ సమయంలోనే అతని

చందమామ

చింది. పట్టరాని ఉత్కంఠతో మోసీసింగ్ దగ్గరికి వచ్చింది. అతడమె చేయి పట్టుకుని పిరవూ నందంతో నుంచి కునడిచాడు. ఇద్దరూ రాజభవనం సెప్పిపించారు.

తన గారాలపట్టి నుంచి వంతి తిరిగి రావడం చూసి ఆనె తల్లిదుండ్రులు ఎల్లలు లేని ఆనందం పొందారు. వెనువెంటనే మధుసంతి, మోసీసింగ్ వివాహిని నూహలలో దిగారు. వెళ్ళవంగా వివాహం జరిపించారు. మోసీసింగ్ ను యువరాజుగా ప్రకటించారు. నూతన దంపతులు సంతోషకరమైన జీవితాన్ని ప్రారంభించారు.

మోసీసింగ్, యువరాణిని వెతుక్కుంటూ తన మృత్యులోయకు ఎలా వెళ్ళిందో వేరెవ్వరికీ చెప్పలేదు. అది అతనిలో రహస్యంగానే పుగిలిపోయింది.

సాహితీ కదంబం

పంజరం విలుక

కృష్ణాపేతం జచ్చిందారే దివాణంలో గృహ స్థాపన చేస్తోన్న రావు చంద్రయ్యకు భార్య, ఇద్దరు పిల్లలు ఉన్నారు. భార్యబుర్ర జానకి. పిదళ్ళ కొత్త కూరలు వు రళి. కూతురు లక్ష్మికి ఏడేళ్ళు. రావు చంద్రయ్యకు పిల్లలందరూ హా ప్రేతి. రోజూ పని నుంచి తిరిగి వచ్చేప్పుడు పిల్లలకు ఏదైనా తిను బండారాలు గాని, ఆట వస్తువులు గాని కొని తెచ్చేవాడు.

ఒకనాడు రావు చంద్రయ్య, భార్యపిల్లలను వెంటబెట్టుకుని అత్తగారి ఊరైన నీల కంఠాపేతంలో జరిగే తిరు నాళ్ళకు బయలు దే రాడు. వాళ్ళు వూర్గవు ధ్యంలో ఒక వూర్ని డి తోటలో కొంతసమీపి శ్రాంతి తీసి కున్నారు. అప్పుడు ఆ తోటలోని పిరలు, ముఖ్యంగా చిలు కల కిలికిలారావాలు పిల్లలను ఎంత గానో ఆనంద పరిచాయి. వురు నాడు సాయం కాలం, తిరునాళ్ళు చూడడానికి తండ్రివెంట

లతో బయటికి వచ్చి, ఒక చీటీ తీసి అతని చేతికి ఇచ్చి, అతడిచ్చే సేనగగంజను అందు కుని లోపలికి వెళ్ళడం చూసిన మురళి ఎంతగానో మురిసి పోయాడు. తనకూ అలాంటి చిలు క ఒకటి కావాలని తండ్రిని అడిగాడు.

“స్వచ్ఛగా తిరిగే చిలు కను పట్టి బంధించడం చాలా తప్పి. అది దానొస్తున్న ను హరించినట్టువస్తుంది,” అని తండ్రి ఎంత చెప్పినా వాడు వినిపించుకోలేదు. తెచ్చి తీరాలని పట్టుబట్టాడు. ఇంటికి తిరిగి వచ్చిన వురు నాడు సాయం కాలం తండ్రి తెచ్చి ఇచ్చిన చిలు కను చూసి ఎంతో సింబరపడిపోయాడు. రోజంతా దానితోనే గడపిసాగాడు.

ఇలా ఉండగా మురళికి ఉన్నట్టుండి జ్వరం వచ్చి, మూడు రోజులు లేవలేక పోయాడు. తల్లిదండ్రులు వైద్యుడి వద్దకు

వెళ్ళిన మురళికి చిలు క జోస్యం చెప్పేవాడొకడు కనిపించాడు. ప్రత్యేకంగా తయారు చేసిన గూటిలో నుంచి, జోస్యం చెప్ప గానే-పంచవన్నెల రావు చిలు క బుల్లి బుల్లి నడక

ఆగస్ట్ 2006

చెన్నమామ

తీసుకువెళ్ళి చూపారు. వైద్య పరీక్షలు చేసిన వెర్ష్యువు ఇది ఒకరకపు నృ విషిజ్వరపు నీ, పుంపులు వాడంతో పాటు, రెండు వారాలు మంచం నుంచి కిందికి దిగకూడదనీ, ఒకవేళ బయట తిరిగితే, జ్వరం తిరగబెట్టే అపాయం ఉందనీ హెచ్చరించి పుంపు లిచ్చి పంపాడు.

ఆ కారణంగా మురళి రెండు వారాల పాటు పడక నుంచి కిందికి దిగలేదు. పుంపులు పుంగడం, పుంచం మీద కదలా మెదలక పడుకుని ఉండడం వాడికి పుహా కష్టి పునిపించింది. కాళ్ళు చేతులు కట్టి పడేసేసట్లుంది. జ్వరం తగ్గినా ఎంపుకు బయటకు వెళ్ళవద్దంటున్నారో వాడికి అంత బట్టలేదు. కిటికీ నుంచి బయటకు చూస్తూ, వీధిలో ఆపు కునే పీల్లల్ని చూసి, తను ఎప్పుడప్పుడు వెళ్ళి వాళ్ళతో కలిసి ఆపు కుంటానా అని ఎప్పుడు చూస్తూ, “ఐం ఒక యుగంగా గడసాగాడు.

ఇంటి వసరాలో వేలాడగట్టిన పింజరం లోని చిలుక తన తల్లి అందించే గింజలను తింటూ, లోపలే అటూ ఇటూ తిరగడం- పురళి దిగులు గా గవు నించసాగాడు.

ఆ రోజుతో వైద్యులు చెప్పిన గడువు ముగి

సింది. పురు నాడు తెల్లవారగానే, తల్లి పురళికి వేడినీళ్ళ స్నానం చేర్చింది, “ఇక నువ్వు వెళ్ళి హాలుగా ఆపుకోవచ్చు,” అన్నది.

పురళి పింజరంతో సిహా చిలుకను తీసి కుని వాకిట్లోకి వచ్చి, పింజరం తలుపు మీద తీసి, “పిదానా రోజులు ఒక గదిలో పిడు కుని ఉండడమే బందిఖానాలా అనిపించింది. అది ఎంతటి కష్టమో తెలియవచ్చింది. నిన్ను పింజరంలో బంధించి, హింసించను. వెళ్ళి హాలుగా, స్వచ్ఛగా తిరుగు!” అంటూ చిలుకను వదిలిపెట్టాడు.

చిలుక కిలకిలవుంటూ ఎగిరి పోయింది. పురళి పుఖం ఆనందంతో ప్రికాశించింది!

-శ్రీనిధి, మదురై

కూతురు : నేను ఇప్పుడే ఒక రూపాయి నాణెం పుంగేశాను. వెంటనే నన్ను డాక్టర్ దగ్గరికి తీసుకువెళ్ళండి.
తండ్రి : వద్దు, వద్దు. డాక్టర్ వంద రూపాయలు పుంగేయగలడు!

ఎమ్.ఆర్. గణేష్ కుమార్, చెన్నయ్

వింతకల

శివమణి వాడికి పాతికేళ్ళ వయస్సోచ్చినా, చదువు మాత్రమే లేదు. వాడికి పుస్తకాలతో కన్నా జంతువులతో ఇష్టం పెరిగింది. వాడు పుస్తకాల పట్ల ఎక్కువగా ఆసక్తి ఉంది. ఇంట్లోకి వచ్చిన ఎల్లా కల్లీ, బల్ల కల్లీ చాకచక్యంగా పిట్టి, గోనె సంచీలో వేసుకుని, ఊరికి పూరంగా మళ్ళీ పాత బడిన సిత్రం దగ్గర వదిలి వస్తాడేమో.

శివమణికి, ఆ ఊళ్ళో పాత వ్యాపారం చేసే చెంగయ్య కూతురు నీలవేణి అంటే చాలా ఇష్టం. ఒకనాటి సాయంత్రం వేళ శివమణి, కాలవ గట్టున మళ్ళీ వేసి చెట్టుకింద కూర్చుని ఏవో కూనిరాగాలు తీస్తుండగా, నీలవేణి బిందెతో కాలవనీళ్ళ కొసం వచ్చింది. శివమణి దైర్యం తెచ్చుకుని, “నేను నిన్ను పేళ్ళిచ్చే కోరిక వలన కుంటున్నాను, నీకు ఇష్టమేనా?” అని, నీలవేణిని అడిగేశాడు.

“ఆ సింగతి పూ నాన్నతో పూట్లాడు!” అని నవ్వుతూ వెళ్ళిపోయింది నీలవేణి.

పేళ్ళిచ్చే సంగతి చెంగయ్యకుంది, తతివూసగం చెంగయ్య మామ ఒప్పేసుకుంటాడు - అనుకుంటూ వెళ్ళిన శివమణి పూట్లు విని, అగ్గి వీధి గుండు అలుపు చెంగయ్య, “ఉద్యోగం సిద్ధం అంటూ ఏమీ లేకుండా, ఎల్లా కల్లీ, బల్ల కల్లీ పిట్టలు ఊరు వీధి తిరిగే సాపురికి, నా కూతురు రిచ్చి వేస్తానా? వెళ్ళు! వెళ్ళు!” అనేవాడు.

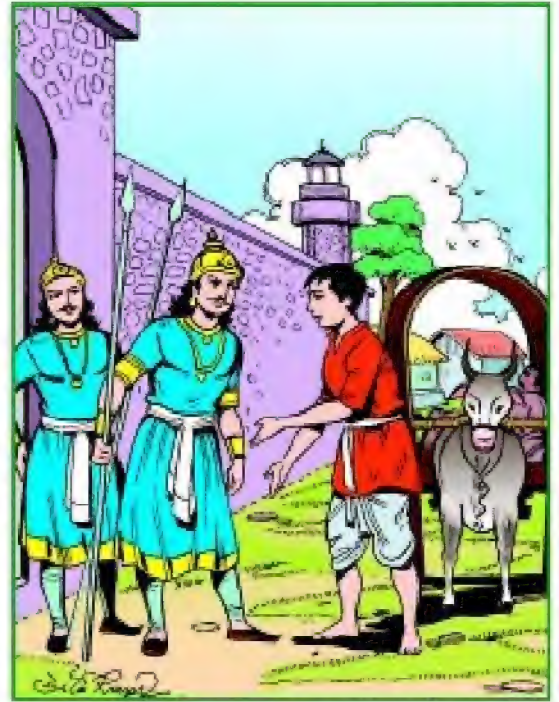
చెంగయ్య పూట్లు శివమణి చాలా అవసరం అనిపించాయి. ఆ రాత్రి వాడికి ఒక వింత కల వచ్చింది. శివమణి నిద్రలో ఈడుతున్నాడు. నిద్రలో, ఒక నల్లటి గిరజాల జుట్టు ఉన్న నీలవేణి పాత్రా కనిపించాడు. శివమణి అతణ్ణి కాపాడే ఉద్దేశంతో ఒడ్డుదాకా తోసి కుదాచాడు. అదే నిద్రలో, ఒక పక్షి అలవచ్చి తాకడుతో ఇద్దరూ ఎగిరి ఒడ్డున పడ్డారు. ఐతే, గిరజాలవాడు ఒక గొల్లలోతూ, శివమణి ఒక ఇసుక దిబ్బ వీధి పడడం జరిగింది. ఆ పురుషుడు శివమణికి

మెలుకువ వచ్చేసింది. ఈ వింతకలకు అర్థం ఏమిటో శివణికి బోధపడలేదు. ఊర్ కు అల్లంత ధూ రంలో మళ్ళీ అడవికి ఆవల కొండ గు హిలో మూడే మెల్లకంటి బాబా, కలలకు అద్దాలూ , ఒక్కొక్క సారి వాటిని నిజం చేసి కునే మార్గాలూ చెబుతాడని, ఊళ్ళో జనం చెప్పుకునేవారు . తన వింతకల అర్థం తెలుపు కోవాలని శివుడు, ఆ బాబాను వెతుకుతూ బయల్దేరాడు .

అడవి వు ధ్యలో ఒక చోట సిన్నటి గు లక రాళ్ళ దారిమూడి. శివణు ఆ దారిలో కొద్ది ధూ రు వెళ్ళగానే, అనుకోకుండా ఉప్పుతంగా వర్షం ఆరంభమైంది. వాడు పక్కనే వున్న అప్పువారి గు డి అగు గు ప్పి ద తలదాపు కు న్నాడు . చూ స్తిండగానే చుట్టూ చీకట్లు కప్పుకున్నాయి .

ఆ సమయంలో అటుగా ఒక ఒంటెద్దు గూ డు బండివచ్చింది. దాన్ని చూ డగానే శివణి ప్రాణం లేచి వచ్చినట్టుంది. వాడు గబగబా దాని దగ్గరకు వెళ్ళాడు. వాడికి బండితోలుతున్న వాడెవడూ కనిపించలేదు . లోపల ఒక వు నిషీ పిడు కునిమన్నాడు . శివణు బండి లోపలికి పొర్లు అతణ్ణి పిరిించి చూ డగా, ఒళ్ళు కుంపిటిలా కాలిపొత్తు న్నది. ఆ జబ్బు వు నిషీ ప్పి ద శివణికి ఎక్కడలేని జాలీ కలిగింది. ఇతడెవరో కాని, సాధ్యమైనంత త్వరలో వైద్య సిహాయ్ ల లేకపోతే చామాఖాయ్ ల-అను కుంటూ , వాడు బండిని రాజధాని నగరం కేసీ నడిపించాడు .

నగరం చేరేసిరికి స్థి ర్యోదయ్ ల అమృత న్నది. శివణు బండి ఆపి, అక్కడ కనిపించిన

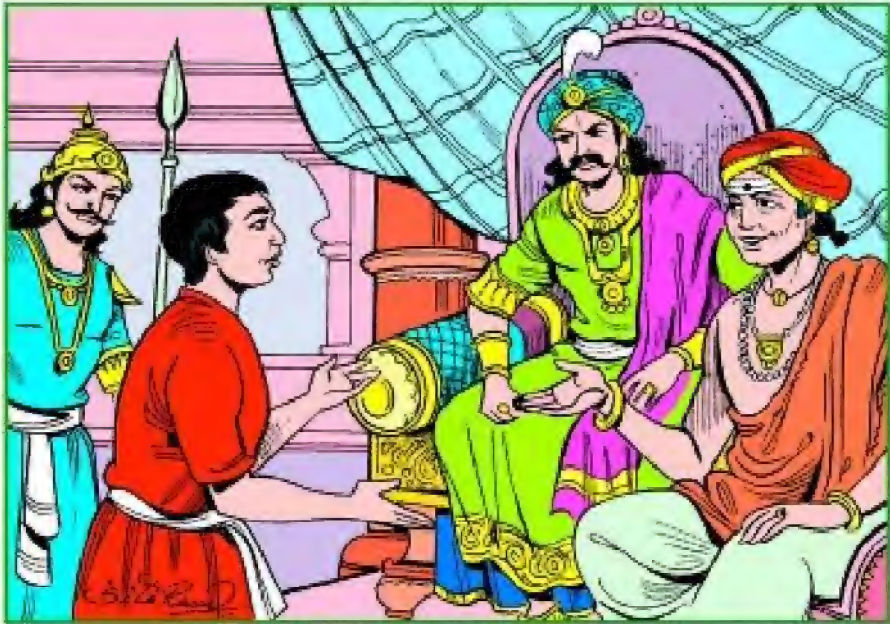
నలు గు ర్త రాజభట్ట లను, “అయ్యో, ఈ దగ్గర్లో మంచి వైద్యుడెవరైనా వున్నారా?” అని అడిగాడు .

రాజభట్ట లు వాడికేసీ అను వూ నిస్త్రి చూ సీ, “ఇంతకూ నువ్వెవరివి?” అంటూ కట్టు మూ ప్రిశ్నించి, బండిలోపలికి చూ శారు . ఆ వు ర్త ాణం భట్ట ల్లో ఒకడు, “బాబో! ఈ స్థి హిలేకుండా పిడిమన్న వాడు గజదొంగ గు ండన్న!” అంటూ కేకపెట్టాడు .

భట్ట లు బండిలో వెతికి చూ డగా, గు ండన్న పిక్కన మళ్ళీ పేట్టెలో కొన్ని సగలూ , పు రి కొంత దొంగ సొత్తు కనిపించింది.

“చూ దవోతే ను వ్న ధ్య, గు ండన్నాతోడు దొంగల్లా మన్నార!” అంటూ భట్ట ల్లో ఒకడు, శివణి మెడపట్టుకున్నాడు. శివుడు బాధతో గిలగిల్లాడి పొత్తూ, “అయ్యో, నాకు దొంగత

నాలు చేసేంత తెలివీ, ధైర్యం వుంటే, నా మెడ మీద పుట్ట చిక్కేది కాదు . రాత్రి నాకొక వింత కల వచ్చింది. దాని అర్థం ఏమిటో తెలుసుకు నేందుకు అడవికి ఆవల కొండ గ్రహిలో ఉన్న మెల్లకంటి బాబా దగ్గరకు బయల్ పడి, గ్రహి వారం బావోక దారితప్పి ఇటు వచ్చి, వ్రీ పొల బడ్డాను,” అన్నాడు .

ఆ వెంటనే భటుడు, శివుడి మెడపట్టు వదిలి, “ఆ మాట ముందే చెబితే పోలా! నేనూ, నీలాగా ఆ మెల్లకంటి బాబా భక్తుణ్ణి. ప్రితి అపూ వాస్యి రోజూ వెళ్ళి, ఆయన దర్శనం చేసి కుంటూ టాను . ఏమైనా ఉద్యోగధర్మం పొటించాలి! నువ్వు బాబా భక్తుడివో లేక గజదొంగ అను చర్ర డివో, ఆ పు హారాజుగారే తేల్చాలి,” అంటూ రాజుగారి దగ్గరకు తీసి కు

పోయాడు . ఆ విధంగా దొంగ గుండన్న, కొత్తాల్లు దగ్గరకూ, శివయ్య కొలు మతీరిమ్మనూ రాజుగారి దగ్గరకూ చేరారు . భటుడు , జరిగిందంతా రాజుగారికి విన్నవించాడు .

రాజు, శివయ్య కేసీ పిరీ గా చూసి, ఒకసారి తలపింకించి, “ఒరే, గజదొంగ గుండన్న సిహి చర్ర డా! నువ్వు చెప్పకొవలసిందేవు న్నా మన్నాదా?” అని అడిగాడు .

శివయ్య చేతులు జోడించి, “పు హారాజా! నేను గుండన్న సిహి చర్ర ణ్ణికాదు , అను చర్ర ణ్ణికాదు ,” అని, తనకొచ్చిన వింతకల గురించి, ఆ తర్వాత జరిగినదంతా రాజుకు చెప్పాడు .

రాజు చిరు నవ్వు నవ్వి, దాపితానేమ్మనూ రాజగు రు మకేసీ చూశాడు . రాజగు రు మా శివయ్య కేసీ జాలి పిడు తూ న్నట్టు చూసి, “ఒరే,

నువ్వు వింతకలలో నీటవు ను గ్రుత్తు న్ను
గిరజాలవాణ్ణి రొంచబోల్చు, ఆ ప్రియ త్నంలో
ఒడ్డునపిడిన చేపిలా చిక్కుల్లో పిడ్డామా' అని
నవ్వి, రాజుతో, "ఏత్తు నిర్దోషి, వు హారాజా!"
అని చెప్పాడు.

అది విన్న శివతల్లి ఉత్సాహంగా, రాజు
గ్రుత్తు మతో, "స్వామీ, నమస్కారం! నేనామెల్ల
కంటి బాబా దర్శనానికి వెళ్ళే శ్రమ తప్పిం
చార్చు," అన్నాడు.

అంతలో పక్కనవున్న గదిలోంచి, పన్నెం
డేళ్ళ రాజకుమారి కెప్పుడుని కేకలు వేస్తూ,
తండ్రి దగ్గరకు పరిగెత్తుకు వచ్చింది జడను
అట్లా ఇట్లా ఊపుతూ. ఆమె జడను ఒక
బల్లి కర్చు కుని మూడడం, శివతల్లి కంట
బడింది. బహిశా, రాజకుమారి జడలోని
వుల్లెలలో మన్ను ఏదో పిత్తు గ్రుత్తు పిట్టుకు
నేంపు కు బల్లి అక్కడ చేరిమాట్టుంది!

శివతల్లి చప్పిన వుంపు కు పొర్లు, బల్లి
మెడనురెండువేళ్ళ వుధ్య అదివి పిట్టుకుని
ఇవతలికి వచ్చాడు. యువరాణి ఇది కలా
నిజమా అని ఆశ్చర్యపాత్రా చూస్తూన్నంతలో
వాడు చక చకా వెళ్ళి, బల్లిని రాజప్రాసాదం

గోడ మీంచి అవతలకు విసిరివేసి తిరిగి
వచ్చాడు.

"ఎంత ధైర్యం! బల్లులంటే నీకు
భయంలేదా?" అని అడిగింది యువరాణి
శివతల్లి.

ఆమె ప్రశ్నకు శివతల్లి వినయంగా, "పూ
డొళ్ళో ఎవరి ఇంట బల్లులు, ఎల్ల కల్ల
మన్నా, నేను పిట్టి దూరంగా విడిచి వస్తాం
టాను. బల్లిని చంపిడం, పీల్చిని చంపిడం
వుహాపాపివుంటార్చు గదా!" అన్నాడు.

అప్పటివరకూ జర్మ గ్రుత్తు స్పందంతా అని
క్తిగా చూస్తూన్న వుహారాజు శివతల్లితో, "నీకు
రాజ ప్రాసాదంలో బల్లులే కాదు, ఇతర
పిత్తు గ్రూ పిల్లూ చేరకుండా చూస ఉద్యోగం
ఇవ్వదలిచాను, ఇట్టివే నా?" అన్నాడు.

"అంతకన్నా నాక్కావలసింది వురేలేదు,
వుహారాజా!" అన్నాడు శివతల్లి తలవంచి.

ఈ విధంగా సావురి శివతల్లికి రాజుగారి
దగ్గర ఉద్యోగం దొరికింది. ఈ సంగతి విన్న
చెంగయ్య, తన కూతురు నీలవేణిని, శివతల్లి
కిచ్చి ఊరివాళ్ళందరూ ఆశ్చర్యపడేలా అట్ట
హాసింగా పేళ్ళిచ్చేవాడు.

కిష్టపు ఉరితాడు!

పాతికేళ్ళ క్రితం కట్టు బట్టలతో ఇరవైయేళ్ళ యువకుడిగా కొండూరుకు వచ్చిన కిష్టపు ఇవాళ ఆ గ్రామంలో చెప్పకొత్తగ రైతుల్లో ఒకడు. రాత్రి పగలూ అని చూడకుండా కష్టపడడమే తన ఎదుగుదలకు కారణం అని కిష్టిప్పి అనుకుంటాడు. అయితే, గ్రామ స్థితి వూత్రం అతడి పిననారితనాన్ని చాటు మాటుగా దెప్పిపొడుస్తూ, ఎందుకూ కొరగాని ముష్టి చెట్టుగా అతన్ని చెప్పుకుంటారు.

సికాలంలో వర్షం కురవడంతో ఆయన వేరు శనగపంట బాగా పండింది. గిట్టు బాట్లు ధర పలకడంతో రైతులందరూ పంటను అప్పటికప్పుడే అమ్ముకున్నారు. కిష్టపు మాత్రం ఇంకా ఎక్కువ ధర కావాలని శనక్కాయలను ఎండబెట్టి నిలువ వచేసి కళ్ళంలో తన కాపిలా కాయ సాగాడు.

అయితే, ధర పేరగకపోగా, రోజురోజుకూ దారుణంగా పడిపోసాగింది. ఆ పిరిస్థితిలో నష్టాన్ని తలుపు కుని తట్టుకోలేని కిష్టిప్పి, ఒకనాడు ఆమూనూ కట్టేపిల్ల పిల్ల తనపై దుకుతగిలించు కుని పిల్ల మూ కొట్టంలో ఉరేసి కోదోయాడు. సిల్ల యానికి అట్ల కేసి వచ్చిన పిక్కింటి పాలేరు జల్లయ్య, దాన్ని చూడడంతో పరుగునవెళ్ళి, వాసానికి కట్టిన ఉరితాడును తెగకోసి, క్లిప్పిన్న నేలపేపిల్ల కోబెట్టి, పుఖం పీద నీళ్ళ చల్లాడు. కళ్ళ తెరిచి పుట్టుపిక్కల కలయ జూసిన కిష్టిప్పి, “ఒరే, జల్లయ్యా, మామూలు తాడనుకుని బంగారంలాంటి పలుపును రెండుగా తెగకోసి పనికిరాకుండా చేశావే! దాని ఖరీదు ఇవ్వకపోతే ఊరు కోస్తూ,” అన్నాడు.

- మంజుభారతి

సీతారామయ్యగారి పనివాడు

బులిపితంలో మాడే శేఖర దనే వాడికి పిసీ ప్రాయంలోనే, తలిదండ్రు లిద్దరూ పిడవ ప్రివూ దంలోవు రణ్తు, పునవూ వు జోగ్ర లు తన ఇంటికి తీసుకెళ్ళాడు. ఆయన భార్య వెంకమ్మకు, శేఖర ణ్ణి పేంచి పేద్ద చేయి దం ఇష్టం లేదు . అందు కని, ఇంటి పినంతా వాడి చేతచేయించడవు కాక, రోజూ ఏదో పంకపేట్టి వాణ్ణి తిడ్డది, కొడ్డది. శేఖర డు కిక్కురు వు న కుండా, ఆమె అగడాలను సహించేవాడు .

అది గవు నించినజోగ్ర లు , అవు నీ విషయ మైవు ందల్లా, “నీకు నావీ ద లేనిపాని అవు వూ ను కానీ, నేను నీ నే నల్లు ణ్ణి కన్నబిడ్డకుంట్ట ఎక్కువగా పూసి కుంటు న్నాను . కావాలంటే శేఖర ణ్ణి అడిగి పూ డు !” అన్నది వెంకమ్మ వెంటనే.

జోగ్ర లు , “శేఖరుడు మెతక మనిషి. వాణ్ణి ప్పిడు పీలిచి అడిగితే, రాచిరంపాన పేడు త్రున్న నీ గు రించి కూడా పోల్లు పూ ట అనడు . ఆ మంచితనానికెనా కరిగి నువ్వు నీ స్రవర్తన పూ ర్చుకోవాలి,” అన్నాడు. వెంకమ్మకు కోప

మొచ్చి, “నీ మేనల్లుడు నిజంగానే మెతక వు నిషి అయి తే, శివమితంలోని నెతారావు య్య ఇంటికి పంపు. అక్కడెన్నాక్కు పని చేస్తాడో పూ స్తాను !” అన్నది.

“నేను బ్రతికుండగా, నా వు నల్లు ణ్ణి పిరా ల్లి ంట పినికి పింపివు ంటావా? నీది నాల్లి కా, తాటిపిట్టా?” అంటూ అరిచాడు జోగ్ర లు .

ఈ గొడమతా పూ సీశేఖర డు , “పూ మూ య్య! అత్తయ్య నన్ను రాచిరంపాన పేడు తోందని నేననలేదు . అందు కని దాన్ని గు రించి ఇక పూ ట్లాడెడ్డు . ఐతే, నువ్వు చెప్పేవన్నీ అబద్ధాలు కావని అత్తయ్యకు రు జుమచేయూ లి కదా! నేను మెతక వు నిషినని రు జుమచేసి కునేం డు కు కొన్నాళ్ళు శివమితంలో నెతారావు య్య గారి దగ్గర పని చేసొస్తాను ,” అన్నాడు .

శేఖర డి పిరిస్థితి తన ఇంట్లోకంటే, నెతారావు య్య ఇంట్లోనే మెరుగ్గావుండొచ్చునని భావించి, జోగ్ర లు కూడా అందు కంగీకరిం చాడు . అలా శేఖర డు , నెతారావు య్య దగ్గర పనిచాడు గా చేరాడు .

ఇక, నెతారావు య్య విషియో నిక్కొ, ఇవ పితంలో ఆయన పేరుమోసిన వ్యాపారో కాక, గొప్పి వ్యవహారజ్ఞుడని కూడాబురు . భార్య అర్ధంధతి అను కూలవతి కావడం, కొడు కుల్లా , కూతుళ్ళూ కలిసికట్టుగా ఒకే ఇంట్లో ఏక కుటుంబంగా మూడడం, ఆయన వ్యవహార దక్షతకు నిదర్శనంగా చెప్పుకుంటారు. ఇంటా బయటా కూడా ఎవరికే సివుస్వి వచ్చినా, అంతా తననేసింప్రిదిస్తారని, ఆయన కెంతో గర్వంగా మూడేది.

కొన్నాళ్ళకు నెతారావు య్య పీల్లలు పేద్ద వాళ్ళు బాగా వద్దిలోకి వచ్చారు . వయస్సి ప్పి దపితు త్త ను నెతారావు య్యకు విశ్రాంతి అవసరం అని, వాళ్ళ క్రమంగా వ్యవహారాలన్నీ తావు చూస్సి కుంటూ , సివుస్విలను తండ్రిదాకా రానిచ్చేవారు కాదు . ఇది తెలిసిన

బయటవాళ్ళూ కూడా సిలహాలకు నెతారావు య్య వద్దకు రావడం తగ్గించారు .

నెతారావు య్య అంతా తనను నిర్లక్ష్యం చేస్తూన్నారని అనుచూ నించాడు . దానికితోడు వద్దాప్పింట్లకొని, చిరాకు ఎక్కుమూర్తయ్యి . అది భరించలేక అర్ధంధతి, ఆయన సింరణ తనవల్ల కాదని, ఆ బాధ్యతను పీల్లలకొని గించింది. కొడుకులు , కొడుళ్ళూ, కూతుళ్ళూ, అల్లుళ్ళూ, వున్నవూలు , వున్నవూలు , వున్నవూలు , ఆయనను వంతుల వారీగానింపు కునేవారు . వాళ్ళింత జాగ్రత్తగామూ, నెతారావు య్య తనకేదో లోటు జరిగిందని ప్రితిరోజూ రభస చేసువాడు .

చాలా రోజుల తర్వాత, వాళ్ళింటికి ప్తమీ చూపిగా వచ్చిన పేద్ద కొడలి తాతగారు నుసీంహం, ఈ గొడమతానిని, నెతారావు య్య ప్రివర్తనకు నొచ్చుకున్నాడు . అప్పిదు అర్ధంధతి, ఆయనకు ఇటీవల తవు ఇంట్లో అందరికీ నెతారావు య్య సివుస్విగా మారినవైనం చెప్పింది.

అది విన్న నుసీంహం నవ్వి, “కొన్నేళ్ళ క్రితం నాకూ, ప్త ఆయన కొచ్చిన సివుస్వి వచ్చింది. అప్పిదు ప్త ఆయన నా అవసరాలన్నీ చూసంపు కు ప్రిత్యేకంగా వేరే బయటి వున్న పీల్లల కొచ్చు న్నాడు . ఆ తర్వాత వూ ఇంట్లో ఏ గొడవలూ లేమాకాబట్టి ప్త రూ అదే పినిచేయండి,” అని సిలహా ఇచ్చాడు .

ఆ సలహాను అరుంధతి వెంటనే అమలు చేసింది. ఐతే, నెతారావు య్యకు ఈ ఏర్పాటు నచ్చలేదు . ఇంట్లో వాళ్ళకు తనంటే వెగటు పిట్టి, వేరే పినివాళ్ళచేతులవల్ల చేర్చు స్తూన్నా

రని ఆయనకు ఉక్రోశంగా మూడి, ఆ కోపాన్మతాపినివాళ్ళు పుదపూపించేవాడు. అందువల్ల ఏ పినివాడూ ఆయన దగ్గర ఎక్కువ రోజులు పినిచేసువాడు కాదు. ఆయనకు పినివాడు దొరకడం కష్టమైంది. ఈ గడ్డుపరిస్థితుల్లో శేఖరుడు, నెతారావు య్యదగ్గర పినికి కుదరడం, ఇంట్లో అందరికీ సంతప్తీ కలిగించింది.

శేఖరుడు, నెతారావు య్యన భక్తిశ్రద్ధలతో అవిస్తూ, ఏ రోజూ దేనికి లోటు రానిచ్చేవాడు కాదు. వాడేం చేసినా ఆయన ఏదో ఒక లోపాన్నెత్తిచూపాడు. ఏదో పంకపేట్టి వాణ్ణి తిట్టేవాడు. ఆయనను న్నాశేఖరుడు చిరు న్మూనవ్వేవాడు. ఇది చూసి నెతారావు య్యకు కోపం పేరిగి పొయ్యేది. అలా చూస్తూ పూసాలు గడిచాయి. శేఖరుడినిహిను నెతారావు య్యకు ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించగా, ఒక రోజున ఆయన, వాణ్ణి, “ఇంతగా నిన్ను తిట్టతూన్నావు. ఐనా, నీకిక్కణ్ణించి వెళ్ళిపోవాలనిపించడంలేదా?” అని అడిగాడు.

శేఖరుడు నవ్వి, “ఈ ఇంట్లో అందరూ పుంచివాళ్ళు. నేనెక్కడ కడు మిసిండా తింటున్నాను. కంటి నిండా కునుకు తీస్తున్నాను. ఆపిస్తే పువంటి పేడ్దలు తిడితే, అందులో బాధపడవలసిందేవుంది? పేడ్దల తిట్ల పిన్నలకు దీవెనలని సామెత గదా! నేనెక్కణ్ణించి వెళ్ళను,” అన్నాడు.

ఈ పూటలు వినగానే నెతారావు య్యకు, శేఖరుడిపై అభిమానం పుట్టినా, ఎలాగైనా వాణ్ణి ఇంట్లోంచి పిరియసి, తన వాళ్ళ చేత పిన్నలు చెప్పుకొవాలన్నపట్టుదల పూత్రం

సిదలలేదు. ఇలా మూడగా-నెతారావు య్య కోనివు అన్నట్లు, ఒక రోజున వాళ్ళింటికి ఓ సాధు ముఖచ్చాడు. ఇంటివాళ్ళిచ్చిన భిక్షను స్వీకరించి, “నాకీ ఇంటి పున్ను పులందరూ నచ్చారు. మీ లో ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్కటి చొప్పిన ఏదైనా కోరుకోండి. కోరిక న్యాయమైనదైతే నేను తీర్చగలను,” అన్నాడు.

నెతారావు య్య కోరుకులు, అల్లుళ్ళు వ్యాపారులలో అభివద్దిన కోరార్త. కూతుళ్ళు, కోడళ్ళ కలతలు లేని కామితార్థి కోరార్త. పునులు, పున్ను రాండ్ర చదు ముబాగారావాలని కోరార్త. అర్థంథతి తాను పుపుంగళిగా పోవాలని కోరుకుంటే, నెతారావు య్య పూత్రం, “నా పుసూనాకూనవు చెయ్యలి!” అన్నాడు. సాధు ముచిన్నగా నవ్వి, “తథాస్మి!” అన్నాడు.

అప్పుడు నెతారావు య్య శేఖరుణ్ణి పీల్చి, “వీధి కొద్ది పూసాల గా నాకు ఎనలేని సువలు చేస్తానన్నాడు. వీణ్ణి కూడా పూ ఇంటి పు నిషీగా భావించి, అడిగిన వరపు వ్వండి,” అన్నాడు.

శేఖరుడు భోగభాగాలు కొర్ర కుంటా డనీ, ఆ విధంగా వాడు తమ ఇల్లు వదిలి వెళ్ళి పాతే, పుళ్ళి ఇంట్లో వాళ్ళే వంతు ల వారీగా తనకు పిన్నులు చేస్తారనీ అయిన ఆశ. కానీ శేఖరుడు పూత్రం, “నా య జపూ ని నెతారావు య్యగారికి శాంతం, నిహినం ప్రిసాదించి దీర్ఘాయు ముత్ర చేయి పడి,” అన్నాడు.

సాధు మూ “తథాస్మి!” అని, “కోరిమాదే భోగభాగాలనిచ్చి, నీకీ దాస్యజీవితం నుంచి విప్పు క్రికలిగించి మూడేవాణ్ణి. ఇలాంటి కోరిక కోరాదేమిటి?” అన్నాడు నమ్మతూ.

“అయ్యో! ఈ కుటుంబంలో ప్రితి ఒక్కరూ ఎంతో పుంచి వారనే కదా, తవుకు వీరి కోర్కెలు తీర్చాలనిపించింది! నెతారావు య్యగారు నన్ను తిట్టినా, ఇంట్లో అందన్నీ ఎలా తిడతారో అలాగే నన్ను తిట్టేవారు. కానీ తిట్టడం వల్ల అయిన ఆరోగ్యం పొడేతుంది. ఇంట్లో పున్న ప్రిలూ ఒక్కొక్కరే అయిన నకు

ధూరంగా మూట్టు న్నారు. ప్రిస్థితానికి భరించినా, ఏదో ఒక రోజున నా సిహినానికీ పిరీరావచ్చు. నేనాయ ప్పు వదిలి పేడితే పుళ్ళి ఆయనకు సరైన సేవకుడు దొరకడం కష్టం. నేన కానీ, పురెవ్వరు కానీ కలకాలం ఆయ ప్పు సువింపు కోగలగాలనే, నేనాయ నకు శాంతం, సిహినం ప్రిసాదించవు ని కోర్ర కున్నాను,” అన్నాడు శేఖరుడు.

ఈ పూటలకు నెతారావు య్య చలించి పొర్లి, “నా గ్రించి ఇంతగా అలోచించే నీమా పిరార్లు పు నిషీవెలాగా తామశీ ఈ రోజు నుంచి న ప్రవృత్తిలో ఒకడివి. నమ్మ సన్నుల ప్రి, నా పు నిషీ నన్ను వించినట్లే!” అన్నాడు.

వెంటనే అందరూ నెతారావు య్య అభిప్రాయంతో ఏకీభవించారు. ఈ విధంగా, వే నపూ పు కిచ్చిన పూట ప్రికారం శేఖరుడు తాను మెతకమనిషి నని రుజువు చేసి కున్నాడు. ఐతే, తిరిగి వే నపూ పు ఇంటికి పూత్రం వెళ్ళలేదు. ఆ తర్వాత నుంచి శేఖరుడు పినివాడిలాకాక, ఆ ఇంటి పు నిషీగా వాళ్ళతో కలిసే పొర్లు సువాధర్యానికి కొత్త ఆదర్శాన్ని నెలకొల్పాడు.

చందమామ క్విజ్ - 7

Co-sponsored by
Infosys FOUNDATION,
Bangalore

అన్ని సరైన సమాధానాలు
రాసిన ఒకరికి బహుమతి
రూ. 250లు.*

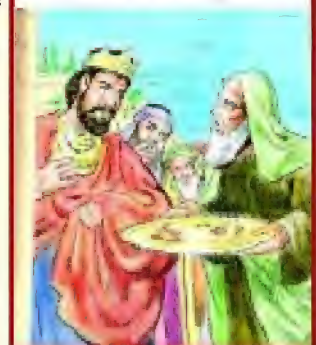
ఈ క్విజ్ లో అడిగే ప్రశ్నలన్నీ 2005 జనవరి-
డిసెంబర్ మధ్య వెలువడిన చందమామ
సంచికలలోని కథలు, శీర్షికల నుంచే ఉంటాయి.
చదివిని జ్ఞాపకం ఉంటే వీటన్నిటికీ సమా-
ధానాలు వెంటనే స్మరిస్తాయి. లేకుంటే పన్నెండు సంచికలను పక్కన పెట్టుకుని తిరిగిస్తే ఇట్టే
తెలిసిపోతాయి. కనుగొనడం కూడా చాలా సరదాగా ఉంటుంది.

*సరైన సమాధానాలు రాసినవారు ఒకరికన్నా ఎక్కువ
మంది ఉన్నట్లయితే బహుమతి మొత్తం వ్రాద్వారా
తీసిన ఐదుగురికి సమానంగా పంచబడుతుంది.

మీరు చేయవలసినదేమంటే : 1. సివూ ధానాలు రాయండి. 2. వీరబుర్రు, వయస్సు (16
ఏళ్ళలోమీదా), పీనకోడ్తో సిహా పై రై చిర్ర నావూ రాయండి. 3. ఒక కుటుంబంలో ఒకరు
వూ త్రవ్వే పొల్గొనాలి. 4. చందాదారు అయితే, ఆ సంబర రాయండి. 5. కవర్ర వీ డుండమామ
క్విజ్-7 అని రాసి, చందమామ పూర్తిచిరునామా రాసి మూకు పంపండి. 6. ఆగ్స్ట నెలాఖరులోగా
వీ ఎంట్రీ మూకు అందాలి. 7. అక్టోబర్ నెల సంచికలో ఫలితాలు వెలువడతాయి.

1. శివభక్తి తత్పుర్ర ల్న 63 వుంది నాయ న్నాథ్ ఒకరు వూ త్రవ్వే వు సీత. ఆమె పేరేమిటి?
2. ధర్మం పిట్ల శ్రద్ధగా ఉండటవ్వే ఉత్తవు ధర్మవు నే ధర్మస్థాన్ని తెలియ్ జేసు జాతక
కథాబరేవు టి?
3. శరీరంలో రసాయనిక కర్మాగారంగా చెప్పబడే అతిపెద్ద అవయవం ఏది?
4. యేటా సేప్టెంబర్ 5వ తేదీ ఉపాధ్యాయ దినోత్సవం
జరు పికుంటు న్నాం. ఆ రోజు ఎవరి జన్మదినం?
5. 1989వ సం.లో గిన్నిస్ బుక్ ఆఫ్ వరల్డ్ రికార్డ్స్ లో
చోట్ల చేస్తి కున్న 550 సం.ల నాటి బ్రహ్మాండమైన
వు ద్రివ ఆంధ్రరాష్ట్రంలోని ఒక గ్రావు లో ఉంది.
ఆ గ్రావు రాబరేవు టి?
6. శివాజీని ఎక్కువగా ప్రభావితం చేసిన ఇద్దరు వ్యక్తులు
ఎవరు ?
7. 2002 జ్ఞాన పెరమితస్కారాన్ని అందు కున్న ప్రి
సీద్ధ దోణ భారత రచయి త ఎవరు ?

8. ఈ చిత్రం ఏ కథలో
చోట్ల చేస్తి కున్నది?

విచిత్రమైన జాతకం

కళింగ రాజ్యంలో అనేకమైన గొప్ప నగరాలుండేవి. వాటిలో దాంతిమితవునే నగరానికి ప్రభు మకళింగు. అతనికి పేద్ద కళింగు, చిన్న కళింగు అని ఇద్దరు కొడుకులు. వీరి జాతకాలు పరిశీలించిన ద్వుజ్ఞులు ఇలా చెప్పారు:

తండ్రి తదనంతరం పేద్దవాడే రాజ్యానికి వస్తాడు. చిన్నవాడిది మాత్రం చిత్రవృజాతకం. అతని జీవితమంతా సన్యాసి యోగమే. కాని, మహారాజయోగం గల అద స్థిరమవుతు కుపూర్ణమవుతుగా మిళితాడు!

కొద్దికాలానికి రాజు కళింగ కాలం చేశాడు. జ్యేష్ఠుడు సీంహాసనం వుధిష్టించాడు. చిన్న వాడికి రాజప్రితినిధి పదవి వచ్చింది. తనకు కలగబోయే కుపూర్ణమవుతు మహారాజు కాబో తాడని జ్యోతిషుల చెప్పిన మాట చిన్న కళింగుకు బాగా వునస్థికు పట్టింది. ఈ ధీమాతో అతడు అన్నకు లొంగి మూడక స్వితంత్రుడుగా వ్యవహరించి సాగాడు. ఉభయైకలక్ష్య కలతలు ప్రారంభమయ్యాయి.

కొన్నాళ్ళకు రాజు చిన్నవాణ్ణి బంధించవు ని ఆజ్ఞాపించాడు.

అదే కాలంపు బోధినిత్వపు అవతరించి, కళింగరాజ్యపుంత్రులలో ఒకడుగా ఉంటూ వచ్చాడు. పేద్ద కళింగు తరం నాటికి అతడు బాగా వధుడయ్యాడు. కుటుంబం కోరిన ఆ వధువుంత్ర చిన్నకళింగు వద్దకు వచ్చి, రహస్యంగా రాజాజ్ఞను వెల్లడించాడు. రానున్న అవపూనాన్ని తలపెట్టాడు చిన్నవాడు.

“తాతా! అన్నివిధాలా నాకు నీవే హేతు డమాఅనాడు జ్యోతిషులు చెప్పినవూటలు నీకు తెలుపుకదా! అవి ఫలించడమే నిజమైతే నా కోరిక నెరవేర్చవలసిన బాధ్యత నీపై మన్నది. ఇదిగో, నాబర్త గల ఉంగరం, నా శాలువా, నాఖడ్గం, ఈ మూడూ ఎవడైతే నీ వద్దకు తెచ్చి ఆనవాలు చూపిస్తాడో, వాడే నా కొడుకని గుర్తుంచుకో. నీ చేతనైన సహాయం కూడా చెయ్యి,” అని చెప్పి అప్పటికప్పుడే

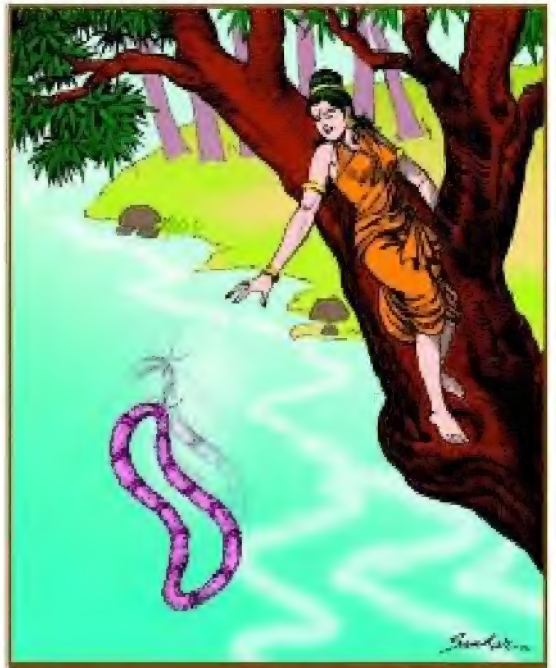
బయ్య లు దేరిరెండవ కంటికి తెలియ కుండా అరణ్యాల్లోకి పారిపోయా థు .

ఆ రోజుల్లో వు గధరాజుకు లేకలేక ఒక కుమార్తె కలిగింది. ఈమె జాతకం చూసిన జ్యోతిషిక్కులు , “ఇది ఒక చిత్రమైన జాతకం. రాజకుమారి జీవితం ఒక సిన్యాసీనిగా గత్ర మీ త్తుంది. ఐతే, ఆమెకు మహారాజయ్యా గంగల కుమార్తృ థు పిఠతాత్ర ,” అని చెప్పార్ర .

ఈ సింగతి తెలియ గానే సావుంతరాజు లందరూ రాజకుమారిని పేళ్ళాడాలని వచ్చి పోటీలు పడసాగారు . రాజుకు గట్టి చిక్క వచ్చింది. వీరిలో తన కూతుర్ని ఏ ఒకరికి ఇచ్చినా తక్కినవార్ర కగట్టి పిగ తీర్చుకోవడం సిహిజం. కర్త క, ఈ అపాయం న్నంచి జీప్సంపు కోడానికి నిశ్చయిం చాడ్రు . గత్యంతరం లేక భార్యనూ , కూతుర్నీ వెంటబెట్టుకుని మారు వేషంతో అరణ్యాల్లోకి పిలాయ న్నపు య్యోత్రు .

నదీతీరాన సదుపాయమైన స్థలంలో ఒక చిన్న కుటీరం నిర్మింపు కుని అందు లో వు గ్గరూ కాలాపిం చేస్తూ వచ్చాత్రు . వీరి కుటీరానికి కొంచెం ఎగువనే కళింగరాజు ప్షిత్రు ని కుటీరం ఉన్నది.

ఒకరోజున, కుమార్తెను కుటీరంలో వదలి, వు గధ రాజదంపిత్రు లు కందపూ ల ఫిలా దు లకొసెం వెళ్ళారు. ఆ సమయంలో రాజు ప్షిత్రు రకరకాల పిఠ్యలు పొగ్ర చేసే ఒక షక్కుని దండ కట్టింది. కుటీరం పిక్కనే గంగ ఒడ్డున ఒకగ్ర న్నమామిడిచెట్టు వుంది. మగధ రాజు ప్షిత్రు ఆ చెట్టెక్కి కొమ్మల్లో కూర్చుని తను కట్టిన పిఠ్యల దండన్ర అక్కడి న్నండి నీటిలో పిడవేసే, వేత్ర క పూ న్ని న్నది.

ఆ పిఠ్యలదండ తేలి ఆత్రు తూ పొల్లు పొల్లు , స్నానం చేస్తూ చిన్న కళింగ్ర తలకు తాకింది. వెంటనే అత్రు దానిని తీసే పూసీ, “ఎంత చక్కటి పి లదండ! ఎన్ని రకాల పిఠ్యలు ! దీనిని ఇంత ఇంపిగా సాంపిగా కూర్చినామె అపిఠూచనై న్న అందకట్ట అల్లు మా ట్టుంది. ఈ వు హారణ్యంలో ఇట్లు వంటి సైందరికి పినియే వు టో?” అని ఆలోచిం చాత్రు . దండ కట్టిన సుందరిని వెతకాలని అతని వు నసై ఉరకల్లు వేయ సాగింది.

ఈ సింకల్పంతో కళింగ్ర అరణ్యపూ ర్గాన వెళుతూవుండగా, ఒక దిక్కు న్నండి వీనల విందు చేస తీయ ని కంఠస్వీరం వినవచ్చింది. అట్టె నిలబడి అట్లు ఇట్లు పూ డగా, పూ వు డి చెట్టు కొమ్మల్లో కూర్చొని పొత్ర త్ర న్న సైందరి అతడికి కనిపించింది. ఆయ్ర వతిని పూసీ, కళింగ్ర పిరవత్ర ద్వైత్రు తో కుశల ప్రిశ్నల్లు

ప్రారంభించాడు . చివరకు, ఆమె ను తన భార్యగా చేసి కోవాలనే ఉద్దేశం వెల్లడించాడు . అందుకామె, “మీరు ఋషిసంతతికి చెందిన వారు , వే వు (త్రియ్య లం!” అన్నది.

వెంటనే కళింగ , “నేనూ (త్రియ్య ల్లే,” అంటూ తన గ్ర ట్టువు ట్టులన్నీ చెప్పాడు. అప్పుడు రాజకుమారి తన పిరిస్థితు లు కూడా దాపిరికం లేకుండా చెప్పేసింది.

ఇద్దరూ కలిసి ఆమె తండ్రివద్దకు వెళ్ళ గానే, సింగతి సిందర్బాలు తెలు సు కుని, “ఇతడే అవూర్ము కి తగిన వరు డు ,” అని వు గధరాజా నిశ్చయిం చాడు .

చిన్న కళింగ కూ, వు గధ రాజకుమారి కి వివాహం జరిగింది. కొద్ది కాలానికే వారికి ఒక కుమారు డు కలిగాడు . గొప్పిల ాలతో ప్రికా శించే ఆ బిడ్డడికి, విజయ కళింగు అనిబర పేట్టిఅల్లారు వు డ్డుగా పేంపు కుంటు న్నారు .

కొన్నాళ్ళు గడిచిన తరవాత ఒక రోజున, చిన్న కళింగు జాతకాలు తీసి, లెక్కవేసి గ్రహ కూటాలు ఎలా మన్నాదీ చూ శాడు . అప్పటికి తన అన్న ఐన పేద్ద కళింగు ఆయన మత్నూ డి మాటల దని లెక్కలవల్ల తేలింది.

అప్పుడు కళింగు కొడు కున్న చేర బిలిచి, “కుమారా! నీమాజీవితం గడపి వలసింది ఈ అడమలలో కాదు . నా అన్న పేద్ద కళింగు దాంతిహిత ప్రభు మాత్ర రాజ్యానికి వార్యు డుమా నీవే! కనుక, వెంటనే వెళ్ళి ఆ సింహాసనం అధిష్టించు ,” అని చెప్పి, వృద్ధమంత్రిని గు రించి చెప్పి, మూ డు మ్మూ ఆనూలిచ్చి దీవించి పంపాడు .

తల్లిదండ్రు ల మద్దా, తాతా అమ్మమ్మల మద్దా సేలమాతీసు కున్న విజయ కళింగు దాంతి హితం చేర్త కుని, వ డ్దపుంత్రిని దర్శించి, తాన ఫిలానా అని చెప్పాడు.

అప్పటికి, చిన్న కళింగు అంచనా ప్రికా రవే అతని అన్న కాలం చేశాడు ; దాంతిహితం అరాచకస్థితిలో మన్నాది.

ఒక వు హాసిభ ఏర్పాటు చేసి, వ డ్దపుంత్రి చిన్నవాడైన విజయ కళింగు పిట్టపై రోవ్త రాలు వెల్లడించేసరికి, సభికులందరూ ఆశ్చర్య భరితు లౌజేబేలు పిలికారు .

వ డ్దపుంత్రి అయి న బోధిసిత్వుడి సేల హాలు పాటిస్తూ, విజయ కళింగు చక్కగా రాజ్యం పరిపాలించి, పేద్దలారూ నిలబెట్టాడు .

రామాయణం

తండ్రిని ఆస్థిశిలో చూడగానే రావు డికి పావు ను తొక్కినట్లుగా భయం కలిగింది. అతను కళ్ళవళిపిడి క్యేయి తో, “అమ్మా నా వల్ల ఏదైనా తప్పు జరిగిందా? తండ్రిగారు ఇలా కలవరపెడటానికి కారణ వేవుటి? ఆయనను ఇలా ఎన్నడూ చూడలేదు. నాకేమో అంచోళనగా ఉన్నది,” అన్నాడు.

కైయి కొంచెంకూడా బిడియం లేకుండా, “రాజుగారికి కొప్పెవూ లేదు, తాపివూ లేదు. ఆయనకు ఒక కోరిక ఉన్నది. అది నీకు చెప్పిటానికి జంకుతున్నాడు. ఒకప్పిడియన గారే నాకు ఒక వరవు స్తానన్నాడు. ఎందుకన్నా అని ఇప్పుడు చెప్పరాని బాధతో కుళ్ళు తున్నాడు. ధర్మం జరగటం ప్రిధానం కద. నీ తండ్రి ఆడినవూట తప్పకుండా చూసుభారం నీ మీద ఉన్నది. మంచో, చెడో ఆయన కోరిక తీర్చుతానని నీమామ్రుండు నాకు వూట ఇస్తా

అనిల్లు సంగతి చెబుతాను. ఆ సంగతి ఆయన నోటంట రాదు, అందు చేతనే చెప్పాలి వురి,” అన్నది.

“అదేమిటమ్మా? నన్నలా శంకించవచ్చా? నా గురించి నీకు తెలియనిదేమి న్నది? నాయ సగార్ కోరితేనిప్పిలోధూకూ? ఆయన కోరిక ఏమిటో చెప్పు, తప్పక చేస్తాను. నేను ఆడి తప్పిస్తా,” అన్నాడు రావుడు.

కెళ్ళ రావు డితో దేవాస్తి రయ్య ద్వం నాటి విషయాలు చెప్పి, ఆయన ఆసివయ్యంతో ఇస్తానన్న వరం ప్రికారం రావుడు పిద్నాలు గేళ్ళ అరణ్యవాసానికి పావలసీ ఉంటుందని చెప్పింది.

“ఈ పిట్టాభిరుకయ త్వం వ థాపొదులే. భరతుడు పిట్టాభిరుకం చేస్తుకుని భూవు నాలుగు చెరగులూ పాలిస్తాడు. నీవు నార బట్టలూ, బడలూ ధరించి పిద్నాలు గేళ్ళ

అరణ్యవాసిం వెళ్ళినట్టులు తే నీ తండ్రికి లడి తప్పొడన్న అపఖ్యాతి చుట్టుకోకుండా పాత్రుండి,” అన్నదామె.

ఇంత దారుణమైనమాట, ఇంత పిరు పింగా చెవిని పడినప్పుడు మరొకడైతే ఎంతో కలవరపడి, పు ధనపిడి, కెళ్ళెం మొహం చూడడానికి కూడా సీగ్గపిడి ఉండును. కాని రావు డట్ట వంటి వికారలేవు లేకుండా, “అమ్మా అలాగే కాని, నేను నారబట్టలు కట్టి అరణ్యానికి పోతాను. భరతుడి కోసం వెంటనే కబురు పంపిండి. తండ్రిగారి ప్రతిజ్ఞా, నీ కోరికా ఇదే అల్లు నమ్మివు నేను భరతుడికి రాజ్యం ఇవ్వనంటానా? భరతుడికి పట్టంకట్ట నిశ్చయించానని తండ్రిగారు నాతో అనకపావ టవు నన్ను బాధిస్తున్నది,” అన్నాడు.

ఈ మాటలకు కెళ్ళెం సంతోషించి, “పురేం లేదు లే. ఆయన మాట దక్కిస్తావో,

దక్కించవో అనే జంకుచేతనే ఆయన నీతో ఈ సింగతి చెప్పలేదు. నువ్వు మాత్రం జాగు చేయక అడవికి బయలుదేరు. నీవు వెళ్ళే దాకా వీ తండ్రిగారు స్నాన భోజనాలు చెయ్యడం,” అన్నది.

కైకేయి అన్న ఈ మాటలకు దశరథుడు లోలోపల కుప్పిలిపూర్ణుడౌతూ ఉన్నాడు. రావు డాయనను వెల్లగా లేవదీసి కూచోబెట్టి కైకేయితో, “అమ్మా, నాకు లోపల నిజంగా రాజ్యకాంక్ష, ధనకాంక్ష లేమానే నింకేమైనా చేయవలసినది ఉంటే చెప్పు. నీవు రాజు గారిని కోరినవారూ చాలా అల్పమైనవి. నీవు నిజంగా కొండను తవ్వి ఎలుకను పట్టుకున్నావా?” అన్నాడు.

దశరథుడు బామరువు నీ ఏడ్చి స్నిహితుడి పిడిపొయ్యాడు. రాముడు తండ్రికి, కైకేయికి ప్రదోషం నుంచి స్కారించేసి అంతఃపితం నుంచి బయటికివచ్చి తన చెలికాళ్ళ కేసిచూసి, పట్టాభిషేక సింబారాలకు ప్రదోషం చేసి బయలుదేరాడు. లక్ష్మణుడు ఆపికోరాని దుఃఖంతోనూ, అగ్రహంతోనూ పేను గ్రులాడుతూ అన్నను వెంటబడించాడు.

రావు డు రథమెక్కలేదు. ఛత్రవామరాలు సోబడించాడు. సిర్వసింగ పరిత్యాగం చేసిన యోగియొక్క పునస్థితి తెచ్చి పేట్టుకుని, ఈ దుర్వార్త చెప్పటానికి కొనల్య పుండిరానికి బయలుదేరాడు. కొంత దూరం వెళ్ళగానే దశరథుడి అంతఃపిత్రులు గొల్లున ఏడువటం వినపడింది.

రావు లక్ష్మణులు కౌసల్యనగరుకు వచ్చే సరికి అక్కడ ఎవరికీ జరగబోయేది తెలి

యధు . రావు థు మై దటి ప్రాకార ద్వారం
నుంచి లోపలికి పొత్తాండే, అక్కడ ఉండిన
ఒకవధుధూ , వురికొందరూ లేచి నిలబడి
విజయ ద్వానాలు చేశారు. రెండవ ప్రాకారం
వద్ద ఉండే వద్ద బ్రాహ్మిణులకు నవుస్కి
రించి, రావు థు మూ డోప్రాకారం చేరాడు .

అక్కడి కావలివాళ్ళంతా స్త్రీలు . రావు
లక్కణులను చూడగానే వారిలో కొందరు
కొసిల్యతో రామలక్ష్మణుల రాక చెప్పటానికి
పరిగెత్తారు. వు గిలిసూళ్ళు, “వు హారాజుకు
జయం కలగాలి!” అని అన్నారు .

రావు థు పచ్చేసిరికి కొసిల్య అగ్నిలో
హోమం చేస్తున్నది. ఆమె రాముడి కెదురు
వచ్చి, కౌగిలింపు కుని, శిరస్సిని వు ధ్దు
పేట్టుకుని, “నాయ నా, భోజనం చేద్దుమనాని
పిద!” అన్నది.

తల్లికి ఈ విషాదవార్త ఎలా తెలిపాలో తెలి
యక తిక్కుకున్నా తూ రావు థు , “అమ్మా,
నీకింకా తెలియదు లాగుంది. అంతా తారు
మూచై పొయింది. నేను పిద్దాలు గేళ్ళువు ని
లాగా, కందమూల ఫిలాలు తింటూ దండ
కారణ్యంలో ఉండబోతున్నాను. నేను కూచు
నేది సీంహాసనం వీద కాదు , దర్బల చాపి
వీద. నాన్నగారే భరతుడికి పిట్టంగట్టబోతు
న్నారే,” అన్నాడు .

ఈ వూట విని కొసిల్య మైదలు సరికిన
అరిటి చెట్టులాగా పడిపోయి నేలపై దుఃఖంతో
పోలింది. రావు డామై ను లేపదీసీ కూచోబెట్టి
దువ్వుతాడు లిపాడు . కొసిల్య రావు డితో,
“నాయ నా, నా జన్మకుని ఖంలేదు కాబోలు .
నిన్ను కని ఈ బాధ భరించేకన్న గొడ్రాలు గానే

ఉండిపొయి నట్టులు తే, పీల్లలు లేదన్న చింత
ఒక్కటే బాధించేది. ఎన్నడూ నేను ని ఖపిడి
ఎరగను ; నీవు రాజువైతే సుఖపడదామను
కుంటున్నాను . కావటానికి నేను రాజుగారి
పేద భార్యనే కాని, సవతుల చేత పిడరాని
వూటలన్నీ పిడ్డాను . ఏమంటే నా భర్తకు
నేనంటే ల్యంలేదు , నాకు స్వాతంత్ర్యమూ
లేదు . ఇక నేను కళ్ళే పిరిచారికలకంటే
హెనంగా బతకాలి. నీమఱుజ్జిన ఈ పిది
బాడేళ్ళు నీ వెప్పుడు రాజువవుతావా అని
ఎదురు చూస్తూ వచ్చాను . ఆ ఆశ కూడా
పొయింది. నాకు చామరుచ్చినా బాగుండదు ,
కాని అది కావాలన్నప్పిడు రాదు . నాయ నా,
నేను కూడా నీ వెంటనే అడమూకు వస్తాను ,”
అన్నది.

కొసిల్య వూటలు వింటుంటే లక్కణుడికి
ఒక ఆలోచన వచ్చింది. అతడు కొసిల్యతో,

“అహూ, అక్షయి మాట విని అన్న అడవికి పోవటం నాకు సివ్యంగా కనపడలేదు . రాజు వు సీలివాడు , ఆయన వు నసి ధు ర్వుల మైనది. ఆయన అన్యాయ మైన పని చెయ్య వుంటే కొడుకులమైన మేము చేయాలని ఎక్కడ ఉంది?” అని, రావు డిటో, “అన్నా, రాజు నిన్ను అడవికి పోవ్వస్తుమాట అందరికీ తెలియక వుండే వునం వున శౌర్యంతో రాజ్యాన్ని వశపెరు వు కుందాం. నేను విల్లు పిట్ట వు నని నిరోధించే వాళ్ళందరినీ చంపి తాను . వున తండ్రి కూడా వునకు పిగవాడే అల్లు నాడ . పయో భారుకారుఖగాన్యాయం తప్పి ప్రివర్తిస్తానాడు . మా అందరిలోనూ పేద్దవాడమా ఈ రాజ్యం నీది? రాజు మాత్రం దీన్ని వు రొకరికి ఎలా ఇస్తాడు ? నీవేవు అపిచారం చేశావని నిన్ను అడమలకు పింపితాడు ? నిన్ను అడమలకు పిరటంత

శక్తివుంతుడా ఈ రాజు? ఇదుగోనా విల్లు! నేను యుద్ధానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను,” అన్నాడు పిట్టరాని ఆవేశంతో.

కౌసల్య రావు డిటో, “నాయనా, లక్ష్మణుడు చెప్పినట్లు చెయ్యి. అందులో ఎలాంటి తప్పి లేదు . నీమనీ తండ్రి మాట వివాలని ఎప్పుడు? నేను తల్లిని కానా? నీమఅడమల పాలు కావటానికి నేను ఒప్పిస్తు . ఒకవేళ వెళ్ళావో ఉపివాసాలు చేసి ప్రాణాలు ఎదు స్తాను . ఆ పాపం నీకు వుట్టుకుంటుంది,” అన్నది.

రావు డిటో, “నేను నాన్నగారి మాట అబద్ధం చేయ లేను , జవదాటలేను . పీత వాక్యం పాలించటానికి ఎందరో ఎన్నెన్నో కార్యాలు చేశారు . కంతు డిటో అనేవు నిగోవధ చేశాడు . పిరతు రావు డిటో కన్న తల్లినే చంపాడు . మా మూలపురుషుడైన సగరుడి కొడుకులు తండ్రి ఆజ్ఞ పేపాతాళానికి పార్లు , అరవైవేల వుండి ఒక్కసారిగా వురణించారు . అహూ, నేను నిన్ను ధిక్కరించటానికి అరణ్యానికి పోతున్నానా?” అని, లక్ష్మణు డిటో, “లక్ష్మణా, నీకు నాపేళ్ళలబ్రాహ్మ , నీ ఎోరు పిమ్మా నేనెర గనా? అన్నిటికన్నా ధర్మం గొప్పది. దానిని వును నిలబెట్టాలి. అందు చేత నా బుద్ధినను సిరించే నీమకూడా ఆలోచించు ,” అన్నాడు గుంభీరుంగా.

తల్లిని సీమా ధాన పిరచటానికి రావు డిటో ఎన్నో ధర్మాలు చెప్పాడు. కౌసల్య వృద్ధుడైన భర్త వుడివి తన వెంట రావటం భావ్యం కాదన్నాడు . అతను లక్ష్మణు డిటో కూడా, “ఇది దైవ నిర్ణయం . కాకపోతే, నేనంటే అంత

అబ్బవు గా ఉండే కైకయి నన్ను అడవులకు పోవ్వంటుందా? పిట్టాభిషేకం నిలిచి పార్లుం దంటే నీ కింత బాధగా ఉన్నదే, పిట్టాభిషేకం జరుగుతున్నదని తెలిసి ఆమె ఎంత బాధ పడిందో? నేను ఇంతవరకు తండ్రిగారి వు న్నని గాని, ఆమె వు న్నని గాని నోప్పించినట్లు నాకు జ్ఞాపికం లేదు . ఇప్పిడాపిని చేయ లేను ,” అన్నాడు

రావు డు తండ్రి ఆజ్ఞ పాలించటానికి గాను అడవికి వెళ్ళే దృఢనిశ్చయం చేసుకు న్నాడని గ్రహించి, కానిల్య అతని పుం కోసం బ్రాహ్మిణు లచేత హోమం చేర్చుంచి, ఆశీర్వ దించి పంపింది.

రావు డు సీతయొక్క అంతఃపురానికి వెళ్ళాడు. అతనికి నెతను చూడగానే కన్నీరు

అగలేదు . పిట్టాభిషేకం చేసి కునే ఉత్సాహం లేకపోగా, తల వంచి కన్నీరు కార్చుతూ , వెంట ఎవరూ లేకుండా వచ్చే భర్తను చూసి నెత కూడా కంపించింది. ఆమె అతని దిగు లు కు కారణమై డిగింది.

జరిగినదంతా చెప్పి రావు డామెతో, “అను కున్నవి జరిగి తీరాలనీ, అను కోనివి జరగ కూడదనీ చెప్పలేముకదా? విధినిర్ణయాను సారం ఏది జరిగినా ధర్మాన్ని వీడకూడదు . నేను అడమూ నుంచి తిరిగి వచ్చేవరకూ నీమూ భరతు డి వద్ద ఉండి అతను చెప్పినట్లు నడచుకో. అతని ఎదుట నన్నెప్పుడూ పొగడకు. బంధు త్వం తప్పేస్తూ, భరతు డు నిన్ను పోషించ వలసిన కారణం వు రొకటి లేదు . అందు చేత నీమూతను నింతోషించేట్లు వు నిలుకో. వ డు

తృప్త నా తల్లిదండ్రులను కనిపెట్టి ఉండు ,” అని చెప్పాడు.

ఈ పూటలు విని నెత, ప్రిణయంతో కూడిన కోపంతో, “ఇవేం పూటలు? నన్ను తేలికజేసి పిరాచకాలాదు తున్నావా? అడదానికి భర్తేకదా గతి! నిన్ను వనమాసం వెళ్ళమంటే నన్ను వెళ్ళమన్నట్టు కాదా? నీవు అడవిలో సంచరించుటనే జరిగితే, పుళ్ళన్నీ నా కాళ్ళతో తొక్కి నీకు దారి చెప్పిన నన్ను ఎందు నడవనా? నీ వంటి పరాక్రమవంతుడి వెంట ఉండగా నాకు అరణ్యభయం ఉండబోదు. అడవిలోని వారందరినీ కాపాడగల వాడివి నన్ను కాపాడలేక పామా అడవిలో నేను, అది కావాలి, ఇది కావాలి అని అడగబోను. నీమాల చెప్పినా సరే నావున్ను పూర్తు ,” అన్నది.

నెత తన వెంట అడమూకు వచ్చి కష్టాలు పడటం రాముడికి కొంచెం కూడా ఇష్టం లేదు. ఆ కష్టాలను ఎవరించి చెప్పాడు. కాని నెత వాటిని లోపపెట్టలేదు. “నన్ను పూసీ సొప్పు ద్రికవేత్తలు వనమాసయోగం ఉన్నదని చెప్పినట్లే, నన్ను పూసీ కూడా జ్యోతిష్కులు నాకు వనమాసయోగం ఉన్నదని చెప్పారు.

అందు చేత నేను నీ వెంట అరణ్యానికి వచ్చి తీర్పు తాను ,” అన్నది.

అప్పటికీ రాముడు ఆమెను తీసుకు పావటానికి సిద్ధపైతించలేదు. నెతకు కోపిస్తూ, ధుఃఖిస్తూ పుంపు కు వచ్చారు. “అయ్యో, పూ నాన్న జనకపు హారాజు, ఈ సింగతి తెల్పి ఎప్పుడు కుంటాడు? నేనేం తప్పి చేశానని నన్ను విడిచి పేట్టి పావాలను కుంటున్నామా? నీమాతప్పి నాకు వేరే దిక్కు లేదు కదా! నేను నిన్ను విడిచిపెట్టి వంశానికి కళంకం తీసి కు రావాలా? నీ మన్ను చోటే నాకు స్వర్గపు ని చెప్పానే!” అంటూ భోరన పడ్డింది.

రాముడామెను రెండు చేతులా దగ్గరికి తీసి కుని, సిప్పు దాల్చి, తన వెంట తీసి కు పాతానని పూట ఇస్తూ, “వనవాసానికి సిద్ధంకా! నీ వద్ద ఉన్నదంతా దానం చేసేయ్యి. నీ మ్మే సొపు గ్రీయా వత్తూపుంపు పినివాళ్ళ కిచ్చి, పు గిలినది బ్రాహ్మణుల కిచ్చి. సిన్యాస్తి లకు భోజనం పేట్టించు, బిచ్చగాళ్ళకు దానాలు చేర్చుంపు ,” అన్నాడు ఎంతో ఆప్యాయంగా. నెత పిరపూ నందంతో వెంటనే ఆ పిన్ను అన్నీ సాగించింది.

వెప్పుకుంటే దేవుడు

ఒప్పుతూ విద్యుదేశంలో పూజాంధ్రుడు అనే పేరుమోసిన ఇంద్రజాలికుడు ఉండేవాడు. ఆయన రాజులనూ, పురోహితులనూ మెప్పించి, బిరుదులు పొంది, అంత్రలేని ధనం సంపాదించాడు. అయితే, ఆయన దానకర్మడిలాటివాడు కావటంచేత ఆయన సంపాదనలో చాలా భాగం ఆయన చేతి వీధుగానే ఖర్చై అయి పోయింది.

పూజాంధ్రుడి కొడుకు జితేంద్రుడు ఇంద్రజాల విద్యలో తండ్రిని విించినవాడు. కాని అతని కాలంలో ఇంద్రజాల విద్యకు ఆదరం తగ్గిపోయింది. రాబడి సిన్నగిల్లినా, జితేంద్రుడు తండ్రిలాగే దానధర్మాలు చేసేటదరికం వాతపడ్డాడు.

జితేంద్రుడికి ఇద్దరు కొడుకులు. తన కొడుకుల కిద్దరికీ అతని ఇంద్రజాల విద్యలు నేర్పాడు. అది కులవిద్య కావటం చేతనూ, పున్నపిటిలా తిరిగి ఇంద్రజాల విద్యకు ఆదరణ పేరగవచ్చునన్న ఆశ ఉండటం

చేతనూ, అతడు తన కొడుకులకు ఇతర విద్యలేవీ చెప్పించలేదు.

జితేంద్రుడి పేద కొడుకు రావుడు విగాడబ్బు ఖర్చు పేట్టిన సిపి. చిన్నతనంలో తండ్రి వాడికి అడిగినప్పటికీ దబ్బులు ఇచ్చేవాడు. పిరిస్థితులు పూరినసింగతి వాడి బుర్రకు ఎక్కలేదు. అందుచేత, అడిగినప్పటికీ తండ్రి దబ్బులివ్వకపోతే, ఇంట్లోనే దొంగతనాలు చెయ్యసాగాడు. ఇది తెలియగానే జితేంద్రుడు, పట్టరాని ఆగ్రహించి, రావుణ్ణి చావగొట్టాడు. రావుడు ఆరోజే అలిగి ఎటో పారిపోయాడు. తిరిగి ఇంటికి రానేలేదు.

కోపంతో కోట్లినా, రావు దంటే వాడి తల్లి దండ్రులకు అమితమైన ప్రేమ. వాడు వెళ్ళి పోయాక వాళ్ళిద్దరూ వాడి కోసం బెంగపడి, పుంచుపిట్టి, కొద్ది కాలంలోనే చచ్చిపోయారు. దాంతో, జితేంద్రుడిరెండో కొడుకు చంద్రుడు ఒంటరివాడై, వీధిపాలయ్యాడు.

చంద్రుడు తన నోనిబ్బరం కలవాడు. వాడు ఊళ్ళవెంట తిరిగి, వీధుల్లో గారడీలు చేస్తూ, తన గారడీలు పూసినవాళ్ళు ఇచ్చే చిల్లర డబ్బులతో పొట్టపాని కుంటూ, ఆసింపాదన తోనే త ప్తిపిడి, కాలోపిం చేస్తున్నాడు.

ఒకనాడు చంద్రుడు ఒక వీధిలో గారడీ చెయ్యనారంభించాడు. అది పూడటానికి చాలావుంది పీల్లలు చేరారు. వాళ్ళనుంచి డబ్బులు రావని తెలిసీకూడా చంద్రుడు తన ఇంద్రజాలంతో వాళ్ళను ఆనందింపి జేస్తున్నాడు. ఇంతలో, పిక్కనున్న ఇంటి నుంచి ఒక పిల్లవాడి ఏడు మోగట్టిగా వినిపించింది. చంద్రుడు తన గారడీ ఆపి, ఆ ఇంట్లోకి వెళ్ళి చూస్తూ, ఒక ఇల్లాలు తన నాలుగేళ్ళ కొడుకును పట్టుకుని వావగొట్టేస్తున్నది.

ఆ పిల్లవాడి తండ్రికి పెద్ద జబ్బు చేస్తే, అమె దేమణికి మొక్కుకున్నదట. జబ్బు తగ్గిపోతే,

వారం రోజులపాటు ఇంటిల్లిపాడి వు ధ్యాన్నం దాకా ఉపివాసిం ఉండి, దేమణి దర్శనం చేసి కుని, తరవాత భోజనం చేస్తామని ఆమె మొక్కుకున్నది. దేమణి అను గ్రహం వల్ల జబ్బునవు వు ర్ది. ఎలాగో ఆరు రోజులు గడిచాయి. ఇవాళ కుర్రవాణ్ణి వు ధ్యాన్నం దాకా ఆపిడుం క్షిప్తై పొతు న్నది. వాడు ఆకలో అని ఏడుస్తున్నాడు. ఆమె దేవుడి దర్శనానికి వెళ్ళవలసి ఉన్నది. మంచిగా చెబితే వాడు వినడం లేదని, ఆమె వాణ్ణి దండిస్తున్నది.

పీల్లవాణ్ణి ఆకలితో పూ ట్టుటవు గాక, వాణ్ణి కొట్టడం అన్యాయ వు ని చంద్రు డికి అనిపించింది. వాడు ఆవు తో వినయంగా, “అమ్మా, చిన్నపీల్లలలో దేమవు న్నాడంటారు. ఈ పిసి పిల్లవాడిలో దేమణ్ణి పూ డలేని ప్తి ర్ది ఏ దేమణ్ణి పూ డబోతు న్నారో నాకు తెలియ డం లేదు,” అన్నాడు.

ఆమె ఈసిడింపిగా, “అంద్రకేని బ్రతు కు ఇలా ఉంది! వీడిలో నిజంగా నీకు దేమవు కనిపిస్తూ వీణ్ణి కాస్తాకనిపేట్టిఉండు. నేను దేమణి దర్శనం చేసి కుని వచ్చి, నీక్కూడా భోజనం పేడతాను,” అన్నది.

చంద్రుడు నిరేనని, చిన్నపీల్లవాణ్ణి పూ ట్టుటతోనూ, చిన్న చిన్న గారడీపిన్లతోనూ వు రిపించ గలిగాడు. ఆమె కొంతసేపటికి తిరిగి వచ్చి, చంద్రుణ్ణి మెచ్చుకుని, వాడికి కూడా భోజనం పేట్టింది.

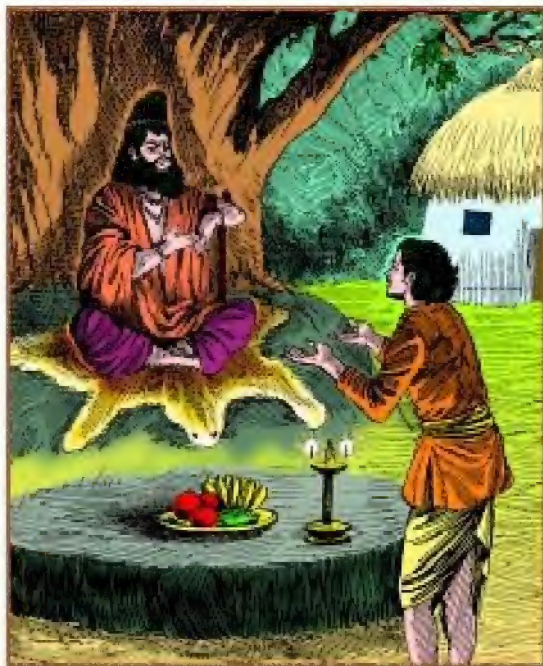
భోజనవు య్యాక చంద్రుడు ఆవు తో, “అమ్మా, కన్ను కొడుకుకంటె ఎక్కువ అని ప్తి ర్ది అను కునే దేమవు ఎక్కడ ఉన్నాడు? నాకూ పూ డాలని ఉన్నది,” అన్నాడు.

అమె నవ్వి, “దేవతలంటే పూ పూ లు దేవతలు అనుకున్నావా? ప్రత్యక్ష దైవం! నీతో పూ ట్లాడతావు ! నీ ప్రిశ్నలకు సిమా ధానా లిస్తావు ! నిన్ను చల్లగా పూ సీ నీ బాధలన్నీ పొగడతావు !” అన్నది.

చంద్రు డి కుతూ హలం వు రింత ఎక్కువ అయి ంది. అతను అమె చెప్పిన చోటికి వెళ్ళాడు. అందరూ వక్రనంగా కూర్చుని ఉన్నారు . ఒక ఎత్తయి న ఆసనం వీ ద గడ్డపూ , ప్రి సాల్వా పేట్టు కుని సాధు మతా కనుబడి ఆయ స కూర్చుని ఉన్నాడు . పుంబిగా ఉండవు ని ఆయ న ప్రిజలకు ఉపదేశం చేస్తున్నాడు ; అపిదలు న్న వారిని తన వద్దకు రప్పిస్తే, ప్రిజల కష్టాలు తొలగించడానికే తాను ఈ అవతారం ఎత్తానని చెబుతున్నాడు. పు ధ్య పు ధ్య ఆయ న గాలిలో న్నంచి విభూ తి సి స్థించి, పు న్న పు లవు ద విస్మి ర్త న్నాడు ; గాలిలో తేలి కొద్ది కొలతలపట్టు ఉంటు న్నాడు . ఆయ న ఇలా రకరకాల పు హేవు లు ప్రిదర్శి స్తింట్టే, భక్తులందరూ , “హా పిరపూ త్యా!” అంటూ హాహాకారాలు చేస్తున్నారు .

చంద్రు డికి ఇదంతా ఎంతగా కనబడింది. ఆ సాధు మాపిదర్శించిన విద్యలన్నీ తనకూ వచ్చుతే . కాని తాను పూ పూ లు గారడీవేత్త గానే ఉండి పొయ్తా డు ; ఈ సాధు మఠేవుడై పొయ్తా డు . ఈ రహస్యి పు వి ట్ తేలు ని కోవాలని, చంద్రు డు ఆ రోజుల్లా వేచిఉండి, అర్ధరాత్రి సుపు యం లో ఆ సాధు మఠే ఏకాం తంగా కలు ని కున్నాడు .

“ఎవరే ను మ్మ?” అన్నాడు సాధు మా చంద్రు డ్డి పూ సీ.

“నేనొక ఐంద్రజాలికుణ్ణి. వీ ప్రిదర్శనలు పూ శాను . వాటిని ప్రిజలు పు హేవు లు గా కొనియో డు తు న్నార . అవే ప్రిదర్శనలు నేను ఇస్తాంట్టే, తిండికి దబ్బులు దొరకటం కూడా క్షోంగా ఉన్నది. ప్రిజలు వి వృత్తి దేవతలంటు న్నార . ఈ రహస్యిం తెలు ని కుందావు ని వచ్చాను ,” అన్నాడు చంద్రు డు . అతను ఆరోజు తన అను భవం కూడా సాధు మఠు చెప్పాడు.

“ఇందు లో రహస్యి పు వీ లేదు . నేను దేవతల అవతారాన్ని. నాకు నివాసంగా ఉన్న శక్తులను ను మ్మ కష్టపిడి విద్యగా నేర్చుకు న్నామా నీకు పిరికరాలు అవసరం, నాకు అవసరం లేదు ,” అన్నాడు సాధు మా

“అలాగా! అయితే నేను నావేలు తెగోసి కుంటాను . దాన్ని వీ రే పు శ్శీ అతికించ గలరా?” అని చంద్రు డు అడిగాడు .

అలాగేన్నాథ సాధ మఘటనేచంద్రుడు తనవేలు ను చిన్న బాకుతో కొనిసి కున్నాడు. రక్తం ఎర్రగా ప్రివహించింది. సాధ మృత్యుగిన వేలు ను యథాస్థానంలో ఉంచి, ఏదో నుంత్రం చదివాడు. రక్తం మాయమై వేలు మామూలుగా అయింది.

“అసింభవం! ఈ విద్య పూ కుటుంబం వాళ్ళకు తప్ప ఇంకెవరికీ తెలియదు,” అని చంద్రుడు గొణిగాడు.

సాధ మఘటిల్కిపిడి, “సీబర చంద్రుడు కాదా?” అన్నాడు.

“అషష్ఠ, మీకెలా తెలుసు?” అన్నాడు చంద్రుడు.

“నేను నీ అన్నను, రావుణ్ణి,” అన్నాడు సాధ మఘట్రుడి కేసీ అప్రాయంగా చూస్తూ. చంద్రుడు తెల్లబోయాడు. అతని నోట వూట రాలేదు.

సాధ మఘట్రుడితో నుల్లి ఇలా అన్నాడు:

“నీ ప్రిశ్నకు ఇప్పింపు సిరి అయిన నసిపూ ధానం చెబుతాను. ఈ ప్రపంచంలో అంతా పూయ. నువ్వూ ఒక చిన్న పీల్లవాడికి నీ ఇంద్రజాలంతో ఆకలి జ్ఞాపికం రాకుండా

చేశామా ఆ చిన్న పీల్లవాడు నీలో దేవజ్ఞి చూస్తాడు. అయితే, పేదవాళ్ళ విషయంలో అలా కాదు. నేను దేవుడినని చెప్పి ఇంద్ర జాలం చేసి దేవజ్ఞినయ్యాను. నువ్వూ గారడీ వాడినని చెప్పి ఇంద్రజాలం చేస్తే గారడీ వాడు గానే ఉండిపోయా మాప్రిజలు నీ ఇంద్ర జాలమూ, నా ఇంద్రజాలమూ కూడా చూస్తున్నారే. కాని వాళ్ళకు అనుపూనం రాదు. ప్రిపించంలో హాయిగా బతకాలంటే విద్య ఉంటే చాలదు. మాటలు చెప్పి, మోసం చెయ్యడం నేర్చినప్పుడే నీ విద్య రాణిస్తుంది. అదే నేను చేసినది. దేవజ్ఞిని అబద్ధపూటటం నా బ్రతుకు తెర మాప్రిజలు పూర్ణులుగా ఉన్నంతకాలమూ నాకు ఏలోటూ లేదు. నీ సిందేహిం తీరింది కద! ఇక వెళ్ళిరా.”

చంద్రుడు వెళ్ళిపోయాడు. ఆ తరువాత అతను ఏనుష్యాడో ఎవరికీ తెలివ్. కాని విదర్భదేశంలో తూర్పుపిక్క ఒక పూర్ణమూల గ్రామంలో దేవజ్ఞ అవతరించాడనీ, ఆయన ఎన్నో నుహిలు ప్రిదర్శిస్తున్నాడనీ, ప్రిజలు తండోపతండాలుగా చూడటానికి వెళ్ళడం ఆరంభమయింది.

చిత్రాలు: గాంధీ అయ్య

అజేయుడు గరుడుడు!

చంద్రపురి సరిహద్దు గ్రామాలనుంచి యువకులు కనిపించకుండా పోతున్నారని వీరబాహు అదిత్యుడికి తెలియజేశాడు. అక్కడ కొండగుహలో, సాయంకోటతు ఎంతమందినాడు వజ్రపురి రాజు విక్రమసింహుడికి కబురు చేశానని నరేంద్రదేవుడు-రవీంద్రదేవుడికి, భూత్పైద్యుడికి చెప్పాడు. వజ్రపురి ప్రధానమంత్రి నరేంద్రదేవుణ్ణి చూడడానికి వచ్చాడు.

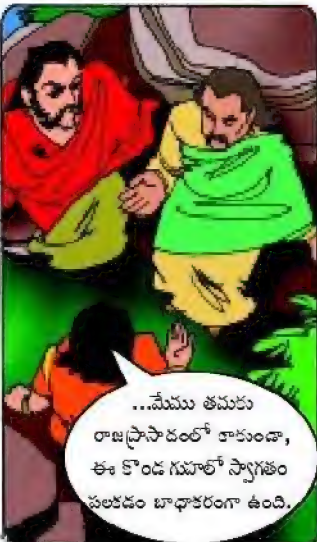

రవీంద్రదేవుడు వజ్రపురి ప్రధాన మంత్రిని చూశాడు.

విక్రమసింహుడికి మీ తండ్రిగారి సందేశం అందింది. ఆయన చంద్రపురి పట్టాభిషేక్తో వానికి బురులుదేలే ముందు, నన్నక్కడికి పంపారు.

తమ రాజుగారి దూతగా ఆయన ఇక్కడికి వచ్చాడు.

మీరు రావడం చాలా సంతోషకరం. అది మా తండ్రి తెంతో గౌరవస్థరం. అయినా....

...మేము తమకు రాజప్రాసాదంలో కాకుండా, ఈ కొండ గుహలో స్వాగతం పలకడం బాధాకరంగా ఉంది.

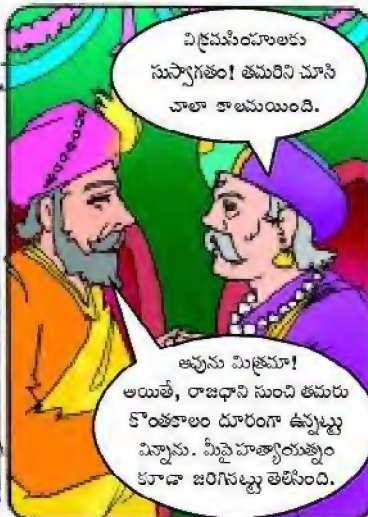
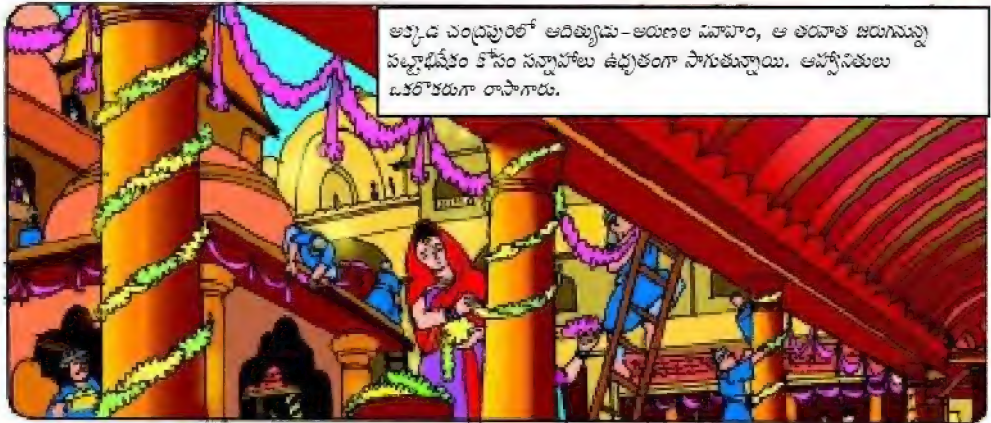
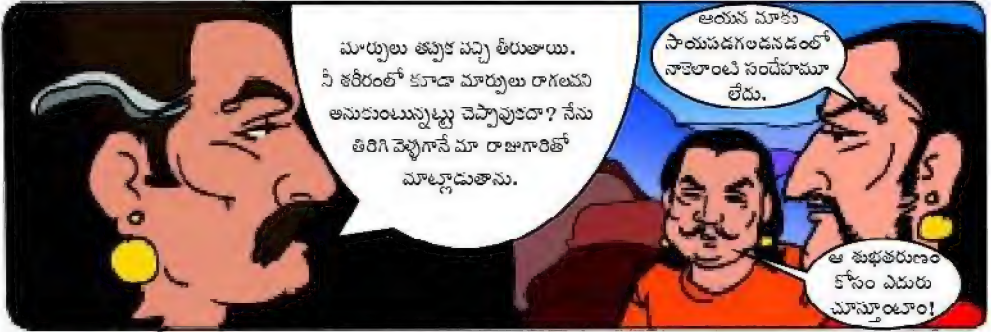
నాయనా, ఏకదీ బాధాకరంగా ఉండవచ్చు. అయితే, త్వరలోనే ఈ స్థితి మారిపోగలదని దృఢంగా భావిస్తున్నాను.

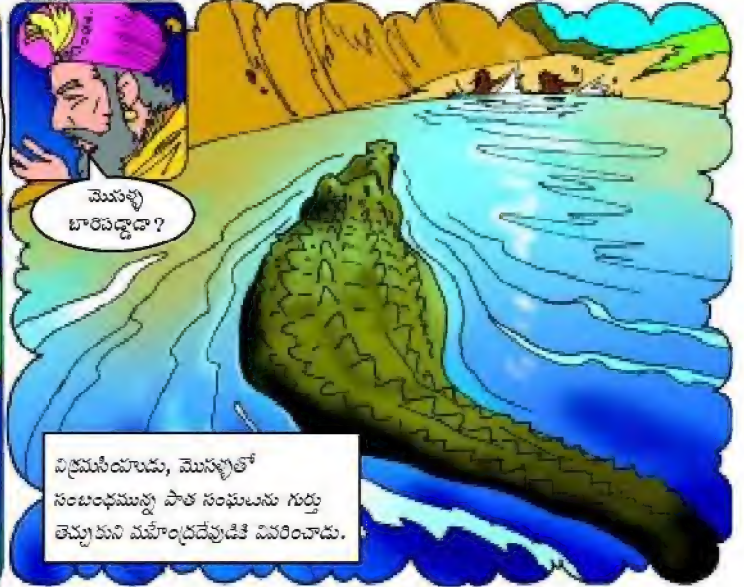
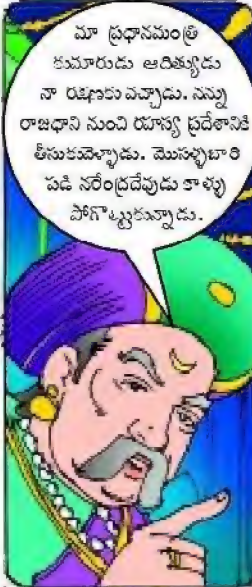
అసలు చంద్రపురిలో ఏం జరిగిందో మూకు తెలియదు. మా రాజు మీకు త్వరక నియం చేయగలడు.

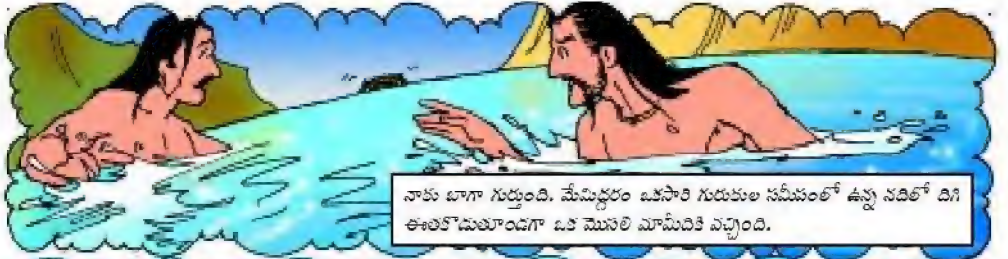
నాకు జ్ఞానవృష్టి ఉంది. విక్రమసింహుడు ఇరుగుపొరుగు రాజ్యాలను జయించి చక్రవర్తి కాగలడు. రవీంద్రా, నువ్వు మొదట చంద్రపురిని కలుపుకోవడానికి వారికి సాయపడాలి.

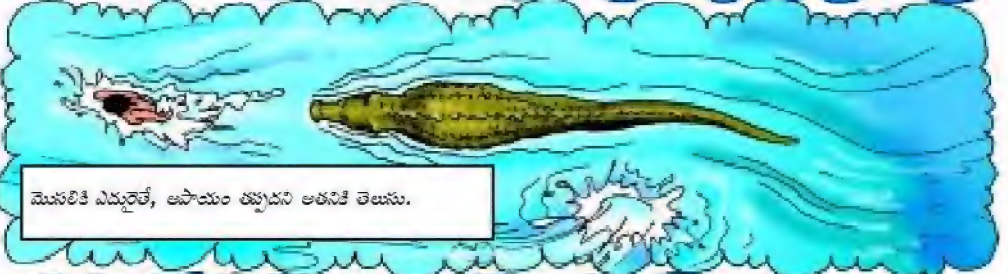

నాకు బాగా గుర్తుంది. మేమిద్దరం ఒకసారి గురుకుల సమీపంలో ఉన్న నదిలో దిగి ఈలకొడుతూండగా ఒక మొసలి మామేదికి వచ్చింది.

మొసలికి ఎదురైతే, అపాయం తప్పదని అతనికి తెలుసు.

అందువల్ల, అతడు నీళ్ళ లోనలికి వెళ్ళి మొసలితో తలనడదానికి సిద్ధయివాడు.

ఆ తరువాత కత్తితో దాని పోకట్టనే పొడిచి చీల్చాడు.

నదిలోకి దూకి, మొసలితో పోరాడి, దాన్ని వెళ్లకలా తిప్పి దానిపై కూర్చున్నాడు.

నదీ జలం ఎర్రగా మారిపోయింది. నన్ను గొప్ప మేదికి వెళ్ళమని కేవలం కాదు. అతడు ప్రవర్తించిన ధైర్యం నేనెప్పుడూ మరచుకోనది.

-(ఇంతా వుంది)

సున సాంస్కృతిక ఉత్సవాలు

రఘుబంధన్

తోబుట్టుమఱువు ధ్య నెలకొన్న ట్రామా ను రాగాలకు సంకేతంగా అక్కచెల్లెళ్ళు, అన్నదమ్ముల ను చీకట్లకు కట్టే పిట్టదారాన్ని 'రాఫీ' లేదా 'రాబంధన' అంటారు. వూవూలు ఆర్థంలో దీనిని పిండుగ అని చెప్పడానికి లేదు. ఎండు కంటే ఇది కుటుంబానికే మరిమితమైనది. ఆ రోజున అక్కచెల్లెళ్ళు, అన్నదమ్ముల ఇళ్ళకు వెళ్ళి చేతికి రాఫీ కట్టి, నువు ను తలకం దిద్ది దీర్ఘాయుతో ఉండాలని దేవతా ప్రార్థనైతలపై తలపై తల చల్లుతారు. వారి

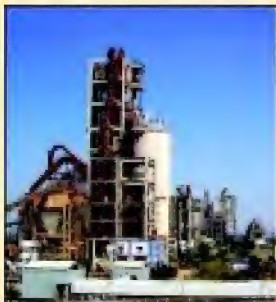

ట్రామా ను రాగాలను గుర్తించి అన్నదమ్ములు వారికి సిదా సర్వవేళలా రంగంగా ఉండగలమని వూట ఇస్తారు. రాఫీ కట్టడానికి ముందు దానికి పూజ చేస్తారు. ఇది అన్నా-చెల్లె; అక్కా-తమ్ముడు వీరికి సంబంధించిన పిండుగే అల్లునప్పటికీ, ఆ రోజు అందరూ ఒక చోట చేరుతారు గనక, పీండివంటలతో భోజనం చేస్తారు.

రాబంధన ఉత్తర భారతదేశంలో చాలా ప్రసిద్ధి. అల్లుతే, తోబుట్టుమఱువు అను రాగ బంధానికి సంబంధించినదిగనక, ఇతర ప్రాంతాలలోనూ ఆరోజు అక్కచెల్లెళ్ళు, అన్నదమ్ములను కలుసుకుని రాఫీ కట్టడం ప్రాచుర్యం పొందుతోంది. దీనికి మత సంబంధమైన ప్రాముఖ్యత ఏదీ లేక పాలు నప్పిటికీ ప్రాచీన సింధిదాయంగా వస్తోంది.

పుహారతంలో ద్రావిడి పుంగళిగా ఉండాలని కోరుకుంటూ శ్రీకష్టి రాఫీ కట్టిన సంఘటన కనిపిస్తుంది. ఇక నున దేశ చరిత్రను పిరిశిల్పిస్తూ-రాబంధన సింధిదాయం గురించి విన్న అల్లుడందరూ భార్య, పురుషోత్తముడికి రాఫీ కట్టినట్టు చెబుతారు.

పునదేశానికే విలక్షణమైన ఈ పండుగ అన్నాచెల్లెళ్ళు, అక్కాతమ్ముళ్ళ అనురాగ బంధాలను పురింత పిటిష్టంగా ఉంచడానికి దోహదం చేస్తున్నది. ఈ సంవత్సరం ఆగస్టు 9వ తేదీ రాబంధన వస్తున్నది.

పెన్నా సిమెంట్ వారి

పెన్నా గోల్డ్

Portland Pozzolana Cement

PENNA CEMENT INDUSTRIES LTD.

Plot No. 702, Swatantra Colony, Phase No. 2, Saravali Hills, Hyderabad-500 044, (A.P.)

www.pennacement.com, Email: sales@pennacement.com

Phoneno : 005539940,

22009902

Fax : 040-23353041

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

విజ్ఞాన వీధికలు :

కాకి కబుర్లు

మనలో చాలా వుందికి బాగా తెలిసిన ఏ కాకి. వేలాది సంవత్సరాలుగా కాకులు వున్నప్పటికీ సహజీవనం సాగిస్తున్నాయి. అల్లునా వాటిని గురించి ఎవరూ విజ్ఞులైపోయినట్లు లేదు. అల్లుతే, ఇటీవల జరిగిన కొన్ని అద్భుతమైన ద్వారా కాకులు సిగరెట్ల స్థాయి కన్నా ఎక్కువ తెలివైనవిగా ఉన్నాయని తెలియ వచ్చింది.

కాకులు 'నేస్టిల్స్ బాల్స్' వీధి నాట్యం చేయడానికి వున్నప్పుడు మిత్రులని శాస్త్రవేత్తలు తమ పరిశోధనల ద్వారా

తెలియజేస్తారు. కాకుల పాదాలకు అంటు కుని మన్న బ్యాక్టీరియా వున్న నేస్టిల్స్ లోని రసాయనాలు సజీవ జీవులకు కాకులు వాటి వీధి నాట్యం చేయడానికి ఇష్టపడతాయని పరిశోధకులు కనుగొన్నారు. సింగిల్ జంతు శాస్త్రవేత్త బెర్నార్డ్ జిమెక్ - అగ్నిపుల్ల వెలిగించడం నేర్చుకున్న కాకులు, వెలుగుతున్న అగ్నిపుల్లలను తమ రెక్కల కింద పట్టుకోవడం గమనించాడు. కాకులు భూమ్యాకర్షణ శక్తిని చక్కగా ఉపయోగించుకుంటాయి. గుడ్ల పేస్టులకు వున్న క్లుప్త పోడిని పిగలగొట్టలేనప్పుడు కాకులు గుడ్లతో పేస్టి ఎగిరి, వాటిని కిందికి పడేస్తాయి. ఇదేలా ఉంది?

మన పరిసరాలు

మంచు ఆశ్చర్యం

సూర్యతాపం గురించి వున్న కందరికీ తెలుసు. వేసవిలో వుండే ఎండలు అందరికీ అసహ్యం. అల్లుతే, సూర్య కిరణాలు వున్నప్పుడు కరిగించలేవంటే వున్న నవ్వుశక్త్యం కాదు. అల్లుతే, అది అరాచకం!

కొత్తగా ఏర్పడిన వున్న దాని వీధి ప్రసిద్ధిచే 90 శాతం సూర్య కిరణాలను పరావర్తనం చెందేలా చేస్తాయి. అందువల్ల వేడిలోపలికి ప్రవేశించి వున్నప్పుడు కరిగించేస్తాయి కిచ్చే కోరు. వున్నప్పుడు ఎలా కరుగుతుందని మీరు అడగవచ్చు. అది సముద్రం నుంచి వీచే వెచ్చని గాలికి కరుగుతుంది!

వున్న గట్టిపడి దృఢమైన గడ్డగా తయారయినప్పుడు దాని మీద పడి పూడింటుంటుంది వంతుల సూర్యరశ్మిని గ్రహించినప్పటికీ దాన్ని కరిగించడం సూర్యరశ్మికి వున్న కష్టమే వస్తుంది. ఎందుకంటే ఇది అనేక పొరలగుండా లోపలికి వెళ్ళవలసి ఉంటుంది. అందువల్ల చివరగా గ్రహించబడే వేడికి-ప్రవీకరణ స్థాయికి ఉష్ణోగ్రతను పెంచే శక్తి, చిక్కదనం ఉండదు.

విజ్ఞానం .... విరోధం .... వికాసం ....

మీకు తెలుసా ?

కొవ్వొత్తుల రహస్యం

కొవ్వొత్తులు ఇవాళ రకరకాల పిరిపూ ణాలలో, ఆకారాలలో లభ్యవు మ్తు న్నాయి . రుగ్గ రుగ్గ ల కొవ్వొత్తులు కూడా మ్నున్నాయి . సింతోషికరమై శ్రు శ్రు భ సిపు యా లలో కొవ్వొత్తులు వెలిగిస్తారు. కొవ్వొత్తి వెలిగాక ఆ మైనం ఏపు మ్తు ందని ఆశ్చర్యం కలగవచ్చు. ఈ రహిస్యం తెలు సిు కోవాలంటే వుు ందు వు నం కొవ్వొత్తిని దేనితో తయారై చేస్తారో తెలు సిుకోవాలి. కార్చన, ప్పొడ్రోజనవి శ్రవ ంతో ఈ వాక్సన అంటే ప్లెగ్మాన్ని తయారై చేస్తారు . కొవ్వొత్తి వెలిగేప్పుడు, కార్చనగా అంటే బొగ్గు మిల్లు సిు వాయు మూ గాలిలోని ఆక్సిజనతో అంటే ప్రాణ వాయు మ్తో కలిసీ కార్చన డైయాక్సైడ్ ఏర్పడు తు ంది. ప్పొడ్రోజన ఆక్సిజనలో కలిసీ నీటిఆవిరి తయారవుతుంది. ఈ రెండు రసాయనిక చర్యలు జరిగే సమయంలో, మైనం ఉపయోగించబడిన కొవ్వొత్తి పొడమతగ్గి పొత్తూ వన్సి ంది.

మన దేశం క్విజ్

ఆగస్ట్ 15న మరో స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం రానున్నది. ఈ సందర్భంగా ఈ క్విజ్ ద్వారా స్వాతంత్ర్యోద్యమాన్ని ఒకసారి గుర్తుచేసుకుందాం.

1. ప్రిథవు కాంగ్రెస్
పు హాసభను ఒక నగరంలో
జరపాలను కుని, అ
తరవాత పు రో నగరానికి
పూ ర్చారు. ఏ నగరానికి
పూ ర్చారు? ఎందు కు
పూ ర్చారు?
2. స్వాతంత్ర్యానికి పై ర్వం-
డా. అనీబీసెంట, సిరోజినీ
నాయు డు, నెల్లీఁగునరు పై
ఒక ముఖ్యమైన పదవిని
నిర్వహించారు. అ పదవి
ఏమి టి?

3. భారత జాతీయ పితాకంలో
మూడు రంగులను
ఎవ్వడు స్వీకరించారు ?

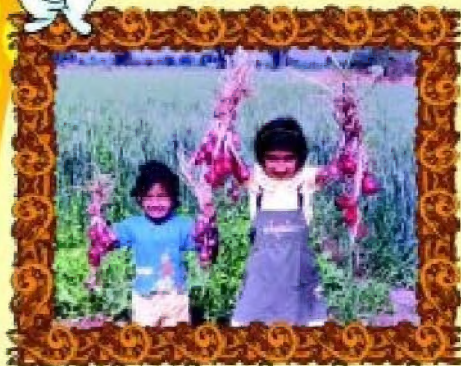
4. జన గణ పు న
మొట్టమొదటి సారిగా
ఎప్పుడు, ఎక్కడ పాడ
బడింది?
5. 1929 జూన్ 14వ తేదీ,
లాహోర్ సేంట్రల్ జైల్లో
బంధించబడ్డ గొప్ప విప్లవ
వీరుడు నిరాహార దీక్ష
ప్రారంభించాడు .
ఎవరాయన? నిరాహార దీక్ష
ఎన్ని రోజులు సాగింది?
- (సిన్హా ధానాలు 66వ పేజీలో)

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

ఈ ఫోటోలకు ఒక్క పూటలోగాని, చిన్నవాళ్ళంలోగాని వ్యాఖ్యలు రాస్తే గలరా? రెండు వ్యాఖ్యలకూ సింబంధం ఉండాలి.

MACHIRAJU KAMESWARA RAO

N. SUKUMAR

వ్యాఖ్యలపై కాంపీటీషన్ ఫౌజుకార్య పేర్ల రాసే ఈ నెల 25వ తేదీలోగా పూకు అందేలా పంపాలి. పోటీ ఫలితాలు అక్టోబర్ 2006 సిండికల్ ప్రింట్ రిస్టాం. ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యకు రూ. 100 బహుమతి. ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ: చందమామ పు. 82, డిఫెన్స్ ఆఫీసర్స్ కాలనీ, ఈనాటి తాంగల్, చెన్నై - 600 097.

అభినందనలు

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ:

జూన్ నెల పోటీ ఫలితాలు

సీ. హేచ్. అప్పలరాజు

ఎ.ఎం.డి. ప్రింట్ త్వ పు హీతా డిగ్రీ కళాశాల

కాకినాడ - 533 001.

మొదటి ఫోటో: సీపాయి నవతానే, చెల్లాయ్!

రెండవ ఫోటో: సింథేషెంరా, అన్నయ్య!

సమూహనాలు :

1. 1885లో పై నా నుంచి బొంబాయి కి పూర్తి పు.
2. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష పదవి.
3. 1947 జూలై 22వ తేదీ.
4. 1911 డిసెంబర్ లో కలకత్తాలో జరిగిన కాంగ్రెస్ సభా వేళంలో.
5. జతీంద్రనాథ్ దామ. 63 రోజులు, ఆ తరువాత ఆయన జైల్లోనే పురణించాడు.

Printed and Published by B. Viswanatha Reddi at B.N.K. Press Pvt. Ltd., Chennai - 26 on behalf of Chandamama India Limited, No. 82, Defence Officers Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 097. Editor: B. Viswanatha Reddi (Viswam)

TEST YOUR IQ

- Where is the sun being photographed every day?
- Crocodiles are closely related to birds than reptiles! If so, what is their relationship with dinosaurs?
- Why is the neck of the camel crooked?
- Which is the Cherry Capital of the world?
- What is India's national game? Kabaddi? Chaugu? Check out, you'll be surprised.
- Who is considered the 'first warrior' in India's freedom struggle?
- How many varieties of orchid can you trace in Manipur?
- The crocodile forgets all about his friendship with the monkey, so that he can satisfy his wife. When the monkey knows the truth, he manages to escape. How?

If you feel you are stumped, don't worry, you'll get all the answers in Junior Chandamama August 2006 issue. Go, grab a copy!

JUNIOR

CHANDAMAMA

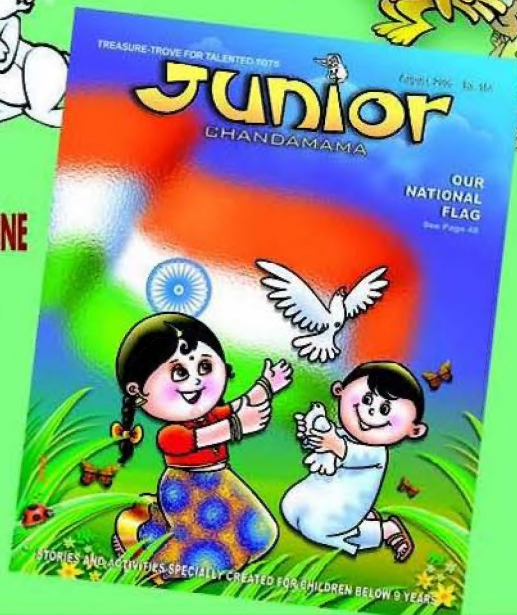
THE ONE-STOP COMPLETE FUN AND ACTIVITY MAGAZINE

**NOW AVAILABLE
AT YOUR NEAREST
NEWS STAND FOR
RS.15 PER COPY**

**PAY ONLY
RS.150**

**FOR ANNUAL
SUBSCRIPTION
AND SAVE
RS.30**

For Further Details write to :
CHANDAMAMA INDIA LTD.,
82, Defence Officer's Colony,
Ekkatuthangal, Chennai - 600 097.

Maha Milk
+
Maha Malt
+
Maha Ghee
=

The Best Lacto in Town

India's largest selling sweets and toffees.